

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

2º EDUCACIÓN PRIMARIA

2020-2021

O. INTRODUCCIÓN

A presente programación didáctica é o instrumento de planificación curricular específico e necesario para desenvolver o proceso de ensino-aprendizaxe do alumnado, guiando a práctica docente e adaptándose ás características do alumnado e o seu contexto.

De acordo á filosofía da Lei Orgánica 8/2013 do 9 de Decembro para a mellora da calidade educativa (LOMCE) pola que se modifica a Lei Organica 2/2006, do 3 de maio, de educación, procurarase o pleno desenvolvemento da personalidade do alumnado de maneira íntegra e global; realizando todas aquelas modificaciones e/ou flexibilizacións oportunas que permitan atender optimamente á idiosincrasia.

Baséase no Decreto 105/ 2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo de educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.

Esta programación destinada ao 2º curso de primaria no curso 2020-2021, está elaborada en coordinación cos mestres da etapa con partes comúns (aos catro cursos de Primaria) e con outras partes específicas propias do nivel.

- I. Contextualización**
- II. Obxectivos da Etapa.**
- III. Obxectivos en clave de competencias de cada área**
- IV. Contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe de cada área**
- V. Perfil de área.**
- VI. Concreción estándares de aprendizaxe**
- VII. Perfil competencial**
- VIII. AVALIACIÓN**
 - Procedementos e instrumentos de avaliación.

- **Criterios de cualificación.**
- **Criterios de promoción**

IX. Metodoloxía.

X. Ensinanzas transversais.

XI. Materiais e recursos didácticos.

XII. Atención á diversidade.

XIII. TICs.

XIV. Proxecto lector.

XV. Actividades extraescolares.

XVI. Indicadores de logro da Programación Didáctica

I. Contextualización:

O **Colexio Rural Agrupado de Narón** está situado no concello de Narón e formado por tres escolas ubicadas noutras tantas parroquias: **Domirón, O Val e Sedes**. Ademais das instalacións docentes anteriormente mencionadas, o centro conta con outra escola, ubicada na parroquia de **San Xiao**, que non funciona como tal e que alberga as dependencias administrativas.

O contorno é principalmente rural e a lingua predominante é o castelán.

A escola de **O Val**, está distribuída en tres edificios, nun escolarízanse os nenos e nenas de Educación Infantil, noutro os nenos e nenas de 3º e 4º de Educación Primaria e no terceiro os nenos e nenas de 1º,2º. Concretamente no curso de 2º de Educación Primaria contamos con 18 nenos e nenas, en concreto 9 nenos e 9 nenas.

II. Obxectivos de Etapa

- Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa que lles permita expresar e comprender mensaxes sínxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, e ser quen de aplicalos á súa vida cotiá.
- Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos vinculados con Galicia.
- Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, dasTIC, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construcción

de propostas visuais e audiovisuais.

- Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
- Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
- Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
- Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

(Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo de educación primaria na comunidade autónoma de Galicia)

LINGUA GALEGA E LITERATURA

III. Obxectivos en clave de Competencias do segundo curso

- Participar en situacións comunicativas colectivas, comprendendo e producindo mensaxes orais coerentes e cohesionadas para expresar con fluidez as súas ideas, emocións e sentimentos. (Comunicación lingüística).
- Ler e comprender textos de tipoloxía diversa (narrativos, descriptivos, da vida cotiá, ilustracións...) e desenvolver hábitos de lectura como instrumentos para adquirir coñecemento e como ocio e goce. (Comunicación lingüística).
- Obter información e opinións dos medios de comunicación social e das tecnoloxías da información e da comunicación, e sabelas interpretar e valorar. (Conciencia e expresión cultural. Competencia dixital).

- Comprender e interpretar informacións de traxectos e planos, horarios comerciais, calendarios etc. efectuando os razonamentos numéricos e xeométricos necesarios. (Competencia matemática).
- Utilizar os coñecementos sobre a lingua e as normas de uso lingüístico para escribir e falar de forma adecuada, coherente e correcta, sabendo razonar e explicar os procesos seguidos. (Comunicación lingüística, aprender a aprender).
- Ser consciente das propias características con obxecto de mellorarlas e recoñecer tamén as dos outros para relacionarse mellor. (Aprender a aprender).
- Desenvolver capacidades emprendedoras tomando decisións en situacíons de incerteza mostrando confianza nas propias aptitudes e habilidades. (Iniciativa e espírito emprendedor).
- Participar en iniciativas de grupo de traballo na aula para conseguir un obxectivo común, relacionarse a través da lingua na actividade social e cultural adoptando unha actitude respectuosa e de cooperación, tomar conciencia dos propios sentimientos e controlar a propia conduta. (Sociais e cívicas).
- Utilizar as TIC para obter información, transformala en coñecemento e xerar novas ideas. (Dixital / intelixencia lingüística e verbal).
- Valorar e apreciar o texto literario en calquera lingua e especialmente os escritos en lingua galega como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal. (Comunicación lingüística, conciencia e expresións culturais).
- Comprender textos literarios de xéneros diversos, así como as convencións específicas da linguaxe literaria. (Comunicación lingüística. competencias básicas en ciencia e tecnoloxía).
- Amosar curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural e reflexionar sobre iso para

evitar os estereotipos lingüísticos que supoñen xuízos de valor e prexuízos clasistas, racistas ou sexistas. (Sociais e cívicas, conciencia e expresións culturais).

- Tomar conciencia da propia aprendizaxe e reflexionar sobre posibles estratexias para emprender novas aprendizaxes. (Iniciativa emprendedora).

IV. Contidos, criterios de avaliação e estándares de aprendizaxe

PRIMEIRO TRIMESTRE		
Contidos	Criterios de avaliação	Estándares de aprendizaxe
BLOQUE 1: COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR 1.3.Comprensión, expresión e producción de textos orais sinxelos para aprender e informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (refráns, noticias de radio e televisión, anuncios...).	1.3.Comprender, expresar e producir textos orais sinxelos para aprender e informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (refráns, noticias de radio e televisión, anuncios...).	1.3.1.Narra situacóns ou experiencias persoais. Comprende, expresa e produce textos orais sinxelos para aprender e informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (refráns, noticias de radio e televisión, anuncios...). 1.4.1.Adecúa a linguaxe en entoación, ritmo e volume á representación dramática.

<p>1.4.Dramatización de textos adaptados, desenvolvendo o gusto por participar en dinámicas de grupos.</p>	<p>1.4.Dramatizar textos adaptados, desenvolvendo o gusto por participar en dinámicas de grupos.</p>	<p>1.5.1.Elabora e produce textos orais sinxelos ante a clase e responde preguntas elementais sobre o seu contido.</p>
<p>1.5.Comprendión de mensaxes orais de diverso tipo incluídas as emitidas nos medios de comunicación.</p>	<p>1.5.Comprender mensaxes orais de diverso tipo incluídas as emitidas nos medios de comunicación.</p>	<p>1.6.1.É consciente da importancia de utilizar a lingua galega oral en todos os contextos da oralidade.</p>
<p>1.6.Conscienciación da importancia de utilizar a lingua galega en todos os contextos da oralidade.</p>	<p>1.6.Ser consciente da importancia de utilizar a lingua galega en todos os contextos da oralidade.</p>	
<p>BLOQUE 2: COMUNICACIÓN ESCRITA: LER</p>	<p>2.1.Recoñecer e identificar contos, postais, chistes, noticias, viñetas, diálogos, noticias, listaxes, poemas...</p>	<p>2.2.1.Comprende textos breves, interprétaos e tira conclusóns.</p>
	<p>2.2.Comprender a información relevante en</p>	<p>2.2.2.Comprende a información relevante en textos sinxelos procedentes dos medios de comunicación social como xornais, a radio, a</p>

2.1.Recoñecemento de diversos textos segundo a súa tipoloxía.	textos sinxelos procedentes dos medios de comunicación social como xornais, a radio, a TVG...	TVG...
2.2.Comprehension da información relevante en textos sinxelos procedentes dos medios de comunicación social como xornais, a radio, a TVG...	2.4.Interpretar coñecementos e informacóns procedentes de ilustracións.	2.4.1..Interpreta coñecementos e informacóns procedentes de ilustracións.
2.4.Interpretación de coñecementos e de informacóns procedentes de ilustracións.	2.5.Ler, de forma guiada, textos adecuados aos intereses infantís para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras, e dramatiza cando é preciso.	2.5.1..Le, de forma guiada, textos adecuados aos intereses infantís para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras, e dramatiza cando é preciso.
2.5.Lectura guiada de textos adecuados aos intereses infantís para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras.	2.7.Coñecer, de forma xeral, o funcionamento das bibliotecas da aula e do centro como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos.	2.7.1..Usa as bibliotecas da aula e do centro como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos.
2.7.Introducción ao uso das bibliotecas		2.7.2.Coñece, de forma xeral, o funcionamento das bibliotecas da aula e do centro como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos.

da aula e do centro como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos.	3.3..Producir e reescribir textos sinxelos relacionados coa escola para obter, organizar e comunicar información (listaxe, horario...), e tamén os propios dos medios de comunicación social e/ou dos seus elementos (a noticia, o anuncio, o cartel...).	3.3.1.Produce e reescribe textos sinxelos relacionados coa escola para obter, organizar e comunicar información (listaxe, horario...), e tamén os propios dos medios de comunicación social e/ou dos seus elementos (a noticia, o anuncio, o cartel...).
BLOQUE 3: ESCRIBIR 3.3..Produción e reescritura de textos sinxelos relacionados coa escola para obter, organizar e comunicar información (listaxe, horario...), e tamén os propios dos medios de comunicación social e/ou dos seus elementos (a noticia, o anuncio, o cartel...).	3.4.Interiorizar que antes de escribir hai que pensar e, despois, hai que revisar. Aplicalo a todo tipo de textos. 3.9.Presentar adecuadamente os traballos escritos en calquera soporte e aplicar os coñecementos ortográficos vistos na aula.	3.3.2.Usa o punto e a maiúscula correctamente. 3.4.1.Pensa antes de escribir os textos e revisaños despois de facelo. 3.9.1.Presenta os textos escritos seguindo as normas básicas de presentación establecidas e aplica os coñecementos ortográficos vistos na aula.
3.4.Aplicación dun proceso reflexivo		

na escritura de textos: pensar, escribir e revisar.

3.9. Interese pola boa presentación dos textos escritos e para aplicar os coñecementos ortográficos traballados na aula.

BLOQUE 4: COÑECEMENTO DA LINGUA

4.1. Inicio na identificación implícita e uso dos termos lingüísticos elementais, nas actividades de producción e interpretación: denomincación dos textos traballados: sílaba, palabra, oración, texto e nome común e propio.

4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica como apoio á comprensión e á producción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.

4.3.. Recoñecer a relación entre son e grafía, así como as palabras como insrumentación da escritura.

4.4.Recoñecemento da relación entre son e grafía no sistema lingüístico galego.

4.5.Identificación da palabra como instrumento para a segmentación da escritura.

BLOQUE 5: EDUCACIÓN LITERARIA

5.1.Recreación e reescritura de diversos textos literarios sinxelos (narrativos ou poéticos): poemas, refráns, contos breves...

5.3.Lectura guiada de textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á

5.1.Recrear e compoñer poemas sinxelos e relatos breves a partir de modelos dados.

5.2.Ler de forma guiada textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras.

4.1.1.Sinala a denomicación dos textos traballados e recoñece sílaba, palabra, oración, texto e nome común e propio.

4.1.1.Diferencia as sílabas que conforman unha palabra.

4.3.1.Recoñece a relación entre son e grafía.

4.3.2.Identifica as palabras como instrumento para a segmentación da escritura.

5.1.1.Recrea e compón poemas sinxelos e relatos breves a partir de modelos dados.

expresividade e á autonomía lectoras.	5.2.1.Le de forma guiada textos (en silencio ou en voz alta) adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras.
---------------------------------------	--

SEGUNDO TRIMESTRE		
<i>Contidos</i>	<i>Criterios de avaliación</i>	<i>Estándares de aprendizaxe</i>
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR 1.3.Comprensión, expresión e producción de textos orais sinxelos para aprender e	1.3.Comprender e producir textos orais sinxelos para aprender e informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os	1.3.1.Comprende e produce textos orais sinxelos para aprender e informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (refráns, noticias de radio

<p>informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (refráns, noticias de radio e televisión, anuncios...).</p>	<p>de uso cotián (refráns, noticias de radio e televisión, anuncios...).</p>	<p>e televisión, anuncios...).</p>
<p>1.4. Actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas e respecto das opinións de quen fala sen interrupcións inadecuadas.</p>	<p>1.4. Manter unha actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas e respecto das opinións de quen fala sen interrupcións inadecuadas.</p>	<p>1.4.1. Mantén unha actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas e respecto das opinións de quen fala sen interrupcións inadecuadas.</p>
<p>1.5. Participación e cooperación nas situacións comunicativas da aula con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, ton adecuado, mantemento do tema, mostra de interese...).</p>	<p>1.5. Participar e cooperar nas situacións comunicativas da aula con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, ton adecuado, mantemento do tema, mostra de interese...).</p>	<p>1.5.1. Participa e coopera nas situacións comunicativas da aula con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, ton adecuado, mantemento do tema, mostra de interese...).</p>
<p>1.6. Uso de fórmulas de tratamentos adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e</p>	<p>1.6. Usar fórmulas de tratamentos adecuadas no intercambio comunicativo.</p>	<p>1.6.1. Usa fórmulas de tratamentos adecuadas no intercambio comunicativo</p> <p>1.7..1. Amosa respecto e cooperación nas situacións de</p>

<p>solicitar axuda.</p> <p>1.7..Actitude de cooperación e de repecto en situacíons de aprendizaxe compartida.</p> <p>1.8.Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.</p>	<p>1.7..Amosar respecto e cooperación nas situacíons de aprendizaxe en grupo.</p> <p>1.8.Interesarse por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.</p>	<p>aprendizaxe en grupo.</p> <p>1.8.1.Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.</p>
<p>BLOQUE 2. COMUNICACIÓN</p> <p>ESCRITA: LER</p> <p>2.1.Comprendión da información relevante en textos de uso cotián como invitacíons, felicitacíons, notas e avisos ou mensaxes curtas.</p>	<p>2.1.Comprender información relevante en textos de uso cotián como invitacíons, felicitacíons, notas e avisos ou mensaxes curtas.</p>	<p>2.1.1.Comprende información relevante en textos de uso cotián como invitacíons, felicitacíons, notas e avisos ou mensaxes curtas.</p> <p>2.2..1.Interpreta coñecementos e informacíons procedentes</p>

2.4.Integración de coñecementos e de informacións procedentes de ilustracións.	2.2..Interpretar coñecementos e informacíons procedentes de ilustracións.	de ilustracións.
2.5.Lectura guiada de textos adecuados aos intereses infantís para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras.	2..3.Ler de forma guiada de textos adecuados aos intereses infantís para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras.	2.3.1.Le de forma guiada de textos adecuados aos intereses infantís para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras.
BLOQUE 3: ESCRIBIR		
3.1.Produción e reescritura de textos sinxelos tivos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas de agradecemento, utilizando as características habituais deses textos.	3.1.Producir e reescribir textos sinxelos tivos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas de agradecemento, utilizando as características habituais deses textos.	3.1.1.Produce e reescribe textos sinxelos tivos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas de agradecemento, utilizando as características habituais deses textos.
3.2.Aplicación dun proceso reflexivo na escritura	3.2.Aplicar un proceso reflexivo na escritura	3.2.1.Aplica un proceso reflexivo na escritura de

<p>escritura de textos: pensar, escribir e revisar</p> <p>3.9. Interese pola boa presentación dos textos escritos e para aplicar os coñecementos ortográficos traballados na aula.</p> <p>BLOQUE 4: COÑECIMENTO DA LINGUA</p> <p>4.2. Observación das variacións morfolóxicas (singular e plural, masculino e feminino).</p> <p>4.3. Coñecemento das normas ortográficas más sinxelas.</p> <p>BLOQUE 5: EDUCACIÓN LITERARIA</p> <p>5.1. Recreación e reescritura de diversos textos literarios sinxelos: lendas, narracíons...</p>	<p>de textos: pensar, escribir e revisar.</p> <p>3.5. Interesar pola boa presentación dos textos escritos e para aplicar os coñecementos ortográficos traballados na aula.</p> <p>4.2. Observar as variacións morfolóxicas (singular e plural, masculino e feminino).</p> <p>4.3. Coñecer as normas ortográficas más sinxelas.</p>	<p>textos: pensar, escribir e revisar.</p> <p>3.5.1. Interésase pola boa presentación dos textos escritos e para aplicar os coñecementos ortográficos traballados na aula.</p> <p>4.2.1. Observa as variacións morfolóxicas (singular e plural, masculino e feminino).</p> <p>4.3.1. Coñece as normas ortográficas más sinxelas.</p>
--	--	--

<p>5.2.Lectura guiada de textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras.</p>	<p>5.1.Recrear e reescribir diversos textos literarios usando modelos.</p> <p>5.2.Ler de forma guiada de textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras.</p>	<p>5.1.1.Recrea e reescribe diversos textos literarios sinxelos: lendas, narracións...</p> <p>5.2.1.Le de forma guiada, en silencio ou en voz alta, textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras.</p>
---	---	--

TERCEIRO TRIMESTRE		
<i>Contidos</i>	<i>Criterios de avaliación</i>	<i>Estándares de aprendizaxe</i>
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL:	1.1.Comprender e producir textos orais	

FALAR E ESCOITAR		
1.1.Comprensión, expresión e produción de textos orais sinxelos para aprender e informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián e procedentes de diversos soportes (descripcións, cómic, revista, receitas, retrato...).	sinxelos para aprender e informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián e procedentes de diversos soportes (descripcións, cómic, revista, receitas, retrato...).	1.1.1.Comprende e produce textos orais sinxelos para aprender e informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián procedentes de diversos soportes (descripcións, cómic, revista, receitas, retrato...).
1.4.Actitude de escoita adecuada ante situacíons comunicativas e respecto das opinións de quen fala sen interrupcóns inadecuadas.	1.4.Manter unha actitude de escoita adecuada ante situacíons comunicativas e respecto das opinións de quen fala sen interrupcóns inadecuadas.	1.4.1.Mantén unha actitude de escoita adecuada ante situacíons comunicativas e respecto das opinións de quen fala sen interrupcóns inadecuadas.
1.5.Participación e cooperación nas situacíons comunicativas da aula con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, ton adecuado, mantemento do tema, mostra de interese...).	1.5.Participar e cooperar nas situacíons comunicativas da aula con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, ton adecuado, mantemento do tema, mostra de interese...). 1.6.Dramatizar textos adaptados, desenvolvendo o gusto por participar en dinámicas de grupos. 1.7.Amosar respecto e cooperación nas situacíons de aprendizaxe en grupo.	1.5.1.Participa e coopera nas situacíons comunicativas da aula con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, ton adecuado, mantemento do tema, mostra de interese...). 1.6.1.Dramatiza textos adaptados, desenvolvendo o gusto por participar en dinámicas de grupos. 1.7.1..Amosa respecto e cooperación nas situacíons de aprendizaxe en grupo. 1.8.1.Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e

<p>interese...).</p> <p>1.6.Dramatización de textos adaptados, desenvolvendo o gusto por participar en dinámicas de grupos.</p> <p>1.7.Actitude de cooperación e de repecto en situacóns de aprendizaxe compartida.</p> <p>1.8.Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.</p> <p>1.9.Uso de fórmulas de tratamentos adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.</p> <p>BLOQUE 2: COMUNICACIÓN</p>	<p>1.8.Interesar por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.</p> <p>1.9.Uso de fórmulas de tratamentos adecuadas no intercambio comunicativo.</p> <p>2.1.Comprender información relevante en textos de uso cotián como invitacóns, felicitacóns, notas e avisos ou mensaxes curtas.</p> <p>2.2.Interpretar coñecementos e informacóns procedentes de ilustracóns.</p>	<p>coa entoación adecuadas.</p> <p>1.9.1.Usa fórmulas de tratamientos adecuadas no intercambio comunicativo</p> <p>2.1.1.Comprende información relevante en textos de uso cotián como invitacóns, felicitacóns, notas e avisos ou mensaxes curtas.</p> <p>2.2.1.Interpreta coñecementos e informacóns procedentes</p>
---	---	---

ESCRITA: LER	2.3.Ler de forma guiada de textos adecuados aos intereses infantís para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras.	de ilustracóns. 2.3.1.Le de forma guiada de textos adecuados aos intereses infantís para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras.
2.1.Comprensión da información relevante en textos de uso cotián como invitacóns, felicitacóns, notas e avisos ou mensaxes curtas.		
2.4.Integración de coñecementos e de informacóns procedentes de ilustracóns.		
2.5.Lectura guiada de textos adecuados aos intereses infantís para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras.		
BLOQUE 3: ESCRIBIR	3.1.Producir e reescribir textos sinxelos tivos a situacións cotiás infantís como invitacóns, felicitacóns, notas de agradecemento,	.

	utilizando as características habituais deses textos.	3.1.1.Produce e reescribe textos sinxelos tivos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas de agradecemento, utilizando as características habituais deses textos.
3.1.Produción e reescritura de textos sinxelos tivos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas de agradecemento, utilizando as características habituais deses textos.	3.2.Aplicar un proceso reflexivo na escritura de textos: pensar, escribir e revisar.	3.2.1.Aplica un proceso reflexivo na escritura de textos: pensar, escribir e revisar.
3.2.Aplicación dun proceso reflexivo na escritura de textos: pensar, escribir e revisar.	3.5.Interesarse pola boa presentación dos textos escritos e para aplicar os coñecementos ortográficos traballados na aula.	3.5.1.Interésase pola boa presentación dos textos escritos e para aplicar os coñecementos ortográficos traballados na aula.
3.9.Interese pola boa presentación dos textos escritos e para aplicar os coñecementos ortográficos traballados na aula.		
BLOQUE 4: COÑECEMENTO DA LINGUA		
4.1.Inicio na identificación implícita e uso	4.1.Iniciarxe na identificación implícita e no	4.1.1.Identifica de forma implícita os termos lingüísticos elementais, nas actividades de producción e interpretación: artigo, adjetivo, verbo e pronomes persoais.

<p>dos termos lingüísticos elementais, nas actividades de producción e interpretación: artigo, adxectivo, verbo e pronomes persoais.</p> <p>4.3.Coñecemento das normas ortográficas más sinxelas.</p>	<p>uso dos termos lingüísticos elementais, nas actividades de producción e interpretación: artigo, adxectivo, verbo e pronomes persoais.</p> <p>4.2.Coñecer as normas ortográficas más sinxelas.</p>	<p>4.2.1.Coñece as normas ortográficas más sinxelas.</p>
<p>BLOQUE 5: EDUCACIÓN LITERARIA</p>		
<p>5.1.Comprehensión de textos literarios e non-literarios e extracción da información relevante.</p>	<p>5.1.Comprender textos literarios e non-literarios e extraer a información relevante.</p>	<p>5.1.1.Comprende textos literarios e non-literarios e extrae a información relevante.</p>
<p>5.2.Interese e gusto pola literatura, incluída a</p>		

de tradición oral, e iniciación á elaboración dunha biblioteca persoal.	5.2.Amosar interese e gusto pola literatura, incluída a de tradición oral, e pola elaboración dunha biblioteca persoal.	5.2.1.Está interesado na literatura, incluida a de tradición oral, e na elaboración dunha biblioteca persoal
---	---	--

V. Perfil de área de lingua galega

CC	ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE
CL	Usa a lingua oral en asembleas, diálogos, e como forma de comunicación cos demais e de expresión das súas ideas e pensamentos persoais.
CL	Transmite as ideas con claridade e coherencia.
SC	Escoita as intervencións dos seus compañeiros, amosando respecto polas ideas, polos sentimientos e polas emocións dos demais.

SC	Aplica as normas sociocomunicativas: espera de quendas, escoita activa, participación respectuosa e primeiras fórmulas de cortesía.
CL	Emprega recursos lingüísticos (entoación e ton de voz) e non-lingüísticos (xestual e corporal) para comunicarse nas interaccións orais.
CL	Expresase cunha pronuncia e cunha dicción correctas: entoación, pronunciación e vocabulario. Cando narra feitos ocorridos ou experiencias persoais, descríbese a si mesmo, a familiares e a amigos.
CL	Expresa as súas propias ideas de maneira comprensible.
CL	Participa activamente nas situacóns interactivas de comunicación na aula, contestando preguntas e facendo comentarios relacionados co tema (asembleas e diálogos).
CL	Participa de forma construtiva preguntando, expresando dúbidas e achegando experiencias.
CL	Amosa unha actitude de escoita activa (mantén o contacto visual, adopta unha postura adecuada...), evitando repetir o que xa se dixo.
CL	Comprende l información xeral en textos orais de uso habitual (mensaxes, horarios, instrucións, normas...), realizando actividades relacionadas con ditos textos (preguntas, opinión...).
CL	Entende o sentido dos elementos básicos do texto (vocabulario e orde).
CL	Utiliza nas súas expresións un vocabulario adecuado á súa idade.
AA	Busca axuda para resolver as súas dúbidas respecto do vocabulario, empregando recursos como diccionarios con imaxes, programas no encerado dixital ou consultas guiadas en Internet.
CL	Diferencia poloi contexto o significado de palabras parecidas.
CL	Identifica o tema do texto.
CL	Obtén as principais ideas dun texto.

CL	Recoñece o tema dun texto dado.
CL	Reproduce de memoria textos sinxelos cercanos aos seus gustos e intereses.
CL	Reproduce con corrección e creatividade textos sinxelos relacionados coas súas vivencias.
CL	Actúa en resposta ás ordes ou instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas.
CL	Responde de forma correcta a preguntas concernentes al texto oral.
AA	Utiliza a información para levar a cabo diversas actividades en situacíons de aprendizaxe individual ou colectivo.
CL	Reproduce textos orais sinxelos e breves imitando modelos (descriptivos, narrativos e instrutivos).
CL	Recorda algunas ideas básicas dun texto escoitado e exprésas oralmente respondendo preguntas dadas sobre este texto.
CL	Comeza a organizar o discurso adecuándose á situación comunicativa.
CL	Utiliza de forma efectiva a lingua xe oral para comunicarse e aprender: escoita de maneira activa e exprésase oralmente con claridade.
CL	Le en voz alta diferentes tipos de texto apropiados para a súa idade, adquirindo progresiva seguridade.
CL	Descodifica as palabras propias da súa idade.
CL	Recoñece a mensaxe, de maneira global, dos textos lidos en voz alta.
CL	Realiza actividades sobre diferentes tipos de texto en situacíons de aula.
CL	Le en silencio textos de distinta tipoloxía.
CL	Realiza lecturas en silencio comprendendo os textos lidos.
CL	Identifica o título dun texto dado.
AA	Aprende a formular sinxelas hipóteses baseándose en imaxes que acompañan o texto.

CL	Descubre a lectura como fonte de ocio.
CL	Le voluntariamente textos da biblioteca de aula, de centro, da localidade...
AA	Utiliza a biblioteca de aula e respecta sus normas de funcionamento.
CL	Coñece referencias bibliográficas: ilustracións. Identifica as ilustracións como parte da lectura elixida.
AA	Busca lecturas e expresa o gusto por elas.
CL-D	Escribe textos breves propios del ámbito da vida cotiá: notas, felicitacións, invitacións..., imitando textos modelo.
CL	Escribe textos breves usando o vocabulario adecuado, organizando as ideas con claridade e respectando a ortografía que coñecen, a partir da imitación de textos modelo.
IEE	Escribe diferentes tipos de texto adecuando a linguaxe ás súas características más básicas: notas, felicitacións, invitacións..., seguindo modelos ou copiando ao ditado.
CL	Copia textos sinxelos do ámbito da vida persoal e escolar.
CL	Esfórzase por escribir correctamente (grafía, orde e limpeza) enunciados e textos moi breves.
CL-AA	Expresa por escrito ideas moi sinxelas.
CL-IEE	Presenta e redacta, con limpeza, claridade e orde, escritos breves e sinxelos en relación c un asunto dado. Emprega para os seus escritos recursos e estratexias que o axudan a xerar ideas (por exemplo, rutinas e destrezas de pensamento).
CL	Coñece as primeiras clases de palabras (nome ou substantivo, adjetivo e verbo), identificando a súa función dentro de textos sinxelos. Utiliza espontaneamente o artigo e o pronome nas súas producións orais. Aplica as primeiras normas de ortografía a estas clases de palabras (por exemplo, maiúsculas en nomes propios).
CL	Coñece formas verbais sinxelas utilizadas diariamente.

CL	Coñece, con axuda do mestre/a, o significado de novas palabras.
AA	Participa activamente en situacíons de contacto co uso da lingua, amosando unha escoita activa (disposición, postura).
CL	Utiliza as primeiras normas de concordancia de xénero e número entre o nome e o adxectivo.
CL	Incorpora, na súa expresión oral, novo vocabulario relativo a ámbitos próximos: rutinas escolares e familiares, afeccións e gustos persoais, aspectos do contorno inmediato (por exemplo, actividades, paisaxe etc.).
CL	Iníciase na formación de novas palabras, seguindo modelos previamente establecidos na aula.
CL	Utiliza as primeiras normas ortográficas traballadas (por exemplo, uso de maiúsculas, <i>mp</i> , <i>mb</i> , etc.).
CL	Identifica a función que desempeñan algunas clases de palabras (substantivo para nomear e verbo para indicar accións), e emprega este coñecemento para mellorar a súa comprensión de mensaxes orais e escritas.
CL	Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número durante a expresión oral en situacíons de aula.
CL	Mellora progresivamente a pronunciación das sílabas dunha palabra.
CL	Respecta o uso do punto e da coma na súa lectura diaria (textos relacionados cos seus intereses e experiencias persoais, familiares e escolares).
D	Utiliza distintos programas educativos dixitais, coa axuda do mestre/a.
CEC-CL	Coñece a existencia de diferentes linguas en España.
CL	Le, coa axuda do mestre/a, textos narrativos e poéticos da literatura infantil.
CL	Identifica textos sinxelos: o conto, o poema e o refrán.
CL	Recoñece as comparacións en textos sinxelos, coa axuda do mestre/a.
CL	Participa na creación de textos literarios moi sinxelos e breves de forma oral e colectiva, coa axuda do mestre/a.

CL	Participa en dramatizaciones moi sinxelas individualmente e en grupo.
CL	Repite textos orais breves e sinxelos (por exemplo, contos, poemas e cancións).

VI. Concreción dos estándares de aprendizaxe avaliables:

Criterio de evaluación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	C.C.
						Instrumentos de evaluación / Procedimentos de evaluación (%)*	
Bloque 1: Comunicación oral: falar e escuchar							
LG-B1.1	2º-LGB1.1.1 - Comprende a información xeral e relevante de textos orais sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil.	Comprende a información de textos orais sinxelos próximos á súa experiencia	X			PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Posta en común. Rúbrica.	CCL CAA
LG-B1.1	2º-LGB1.1.2 - Recoñece a función dos medios de comunicación como fonte de información.				X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CCL CSC

						INSTRUMENTOS: Diario de clase.	
LG-B1.2	2º-LGB1.2.1 - Comprende informacións relevantes sinxelas dos documentos audiovisuais que inclúan imaxes e elementos sonoros de carácter redundante.	Comprende informacións relevantes con preguntas guía sobre documentos audiovisuais	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Diario de clase.	CCL CD CAA CSC
LG-B1.3	2º-LGB1.3.1 - Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que dí o interlocutor e contestando se é preciso.	Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que dí o interlocutor e contestando se é preciso.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común. Asamblea.	CCL CAA CSC CSEIEE
LG-B1.3	2º-LGB1.3.2 - Sigue unha exposición breve da clase ou explicacións sobre a organización do traballo e pregunta, se é preciso, para verificar a súa comprensión.	Segue unha exposición breve sobre o traballo a realizar e pregunta baixo petición externa	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CAA
LG-B1.3	2º-LGB1.3.3 - Elabora e produce textos orais sinxelos ante a clase e responde preguntas elementais sobre o seu contido.	Elabora textos orais sinxelos de carácter anecdótico e persoal		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Escala de observación.	CCL CSIEE CAA
LG-B1.3	2º-LGB1.3.4 - Participa no traballo en grupo.	Participa no traballo en grupo	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CCL CSIEE CAA

						INSTRUMENTOS: Diario de clase. Rúbrica.	
LG-B1.4	2º-LGB1.4.1 - Atende as intervencións dos e das demais en conversas e exposicións, sen interromper.	Atende as intervencións dos e das demais en conversas e exposicións, sen interromper.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC
LG-B1.4	2º-LGB1.4.2 - Respecta as opinións da persoas que fala.	Respecta as opinións da persoas que fala.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC
LG-B1.5	2º-LGB1.5.1 - Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CSC CAA
LG-B1.5	2º-LGB1.5.2 - Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais.	Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CSC CCEC
LG-B1.5	2º-LGB1.5.3 - Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula co recordatorio externo pero valorando o seu uso como idioma propio	Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula co recordatorio externo pero valorando o seu uso como idioma propio	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Asamblea. Rúbrica.	CCL CSC CCEC
LG-B1.5	2º-LGB1.5.4 - Mira a quen fala nun intercambio comunicativo oral.	Mira a quen fala nun intercambio comunicativo oral.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC CCEC
LG-B1.5	2º-LGB1.5.5 - Mantén o	Mantén o tema nun intercambio	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos	CCL CSC

	tema nun intercambio comunicativo oral, mostra interese, unha actitude receptiva de escucha e respecta as opinións das demais persoas.	comunicativo oral, mostra interese, unha actitude receptiva de escucha e respecta as opinións das demais persoas.				alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Asamblea. Rúbrica.	CCEC
LG-B1.5	2º-LGB1.5.6 - Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	Participa nunha conversa baixo petición e contesta ás preguntas que se fagan.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Posta en común. Diario de clase.	CCL CSC CCEC CAA
LG-B1.6	2º-LGB1.6.1 - Usa fórmulas de tratamiento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.	Usa fórmulas de tratamiento adecuadas para saudar, despedirse, agradecer e solicitar axuda (cando menos)	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase. Escala de observación.	CCL CAA
LG-B1.7	2º-LGB1.7.1 - Amosa respecto ás achegas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	Amosa respecto ás achegas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Escala de observación.	CCL CAA CSIEE
LG-B1.8	2º-LGB1.8.1 - Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación axeitada a cada acto comunicativo e propia da lingua galega.	Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación axeitada a cada acto comunicativo e propia da lingua galega.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA CCEC CSIEE

LG-B1.9	2º-LGB1.9.1 - Identifica o uso da linguaxe discriminatoria e sexista evidente.		X	X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC
LG-B1.9	2º-LGB1.9.2 - Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas, en especial ás referentes ao xénero, ás razas e ás etnias.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Asamblea. Diario de clase.	CCL CSC
LG-B1.10	2º-LGB1.10.1 - Identifica a lingua galega oral con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación...			X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CCEC
LG-B1.10	2º-LGB1.10.2 - Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CCEC CSC
Bloque 2: Comunicación escrita: ler							
LG-B2.1	2º-LGB2.1.1 - Comprende a información relevante de textos sinxelos, sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado, procedentes	Comprende información global de textos sinxelos sobre feitos próximos á experiencia do alumnado de certos medios de comunicación	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Rúbrica.	CCL CD CSC

	dos medios de comunicación.						
LG-B2.1	2º-LGB2.1.2 - Comprende información concretas en textos sinxelos, propios de situaciones cotiás, como invitacións, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas.	comprende información concreta de textos tales como invitacións ou avisos	X	X		PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común. Producións orais. Caderno de clase.	CCL
LG-B2.1	2º-LGB2.1.3 - Localiza información en textos vinculados á experiencia, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos, descripcións, instrucións e explicacións).			X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Produccións orais. Diario de clase.	CCL CAA CSIEE
LG-B2.2	2º-LGB2.2.1 - Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de ilustracións.	Comprende a información das ilustracións redundantes co texto	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Posta en común. Diario de clase.	CCL CAA CSC CSIEE CMCT
LG-B2.3	2º-LGB2.3.1 - Descodifica de forma axeitada na lectura de textos diversos.	Descodifica de forma axeitada na lectura de textos diversos	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Produccións orais. Rúbrica.	CCL CAA
LG-B2.3	2º-LGB2.3.2 - Le textos sinxelos, en voz alta, coa velocidade adecuada.	Le textos sinxelos, en voz alta		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.	CCL

						INSTRUMENTOS: Producións orais. Rúbrica.	
LG-B2.3	2º-LGB2.3.3 - Fai lecturas dramatizadas de textos.			X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Diario de clase.	CCL
LG-B2.4	2º-LGB2.4.1 - Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	Utiliza a biblioteca de aula como fonte de lecer	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCL CAA CSC
LG-B2.4	2º-LGB2.4.2 - Coñece, de xeito xeral, o funcionamento da biblioteca de aula e de centro, como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos	Coñece o funcionamento da biblioteca de aula	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA CSC
LG-B2.5	2º-LGB2.5.1 - Coida, conserva e organiza os seus libros.	Coida, conserva e organiza os seus libros.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA CSC
LG-B2.6	2º-LGB2.6.1 - Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe, medio de comunicación e de lecer.	Amosa interese pola lectura como fonte de lecer	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CAA CSC CCEC

LG-B2.7	2º-LGB2.7.1 - Selecciona textos do seu interese con certa autonomía, en función dos seus gustos e preferencias.	Selecciona textos do seu interese con certa autonomía, en función dos seus gustos e preferencias.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL
LG-B2.7	2º-LGB2.7.2 - Explica dun xeito moi sinxelo as súas preferencias lectoras.				X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL CSC CAA CSIEE
Bloque 3: Comunicación escrita: escribir							
LG-B3.1	2º-LGB3.1.1 - Produce e reescribe textos relativos a situacíons cotiás infantís como invitacíons, felicitacíons, notas ou avisos, utilizando as características habituais deses textos.	Reescribe textos relativos a situacíons cotiás con un modelo previo tales como: felicitacíons, invitacíons.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Textos escritos. Diario de clase.	CCL CSIEE CAA
LG-B3.1	2º-LGB3.1.2 - Elabora o texto, con coherencia xeral e de xeito creativo.	Elabora o texto con coherencia xeral		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL CAA CSIEE
LG-B3.1	2º-LGB3.1.3 - Usa nos seus escritos o punto, a coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación.	Usa os signos de puntuación más comúns axeitados á súa idade en exercicios	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Rúbrica.	CCL

		de execución pechada					
LG-B3.1	2º-LGB3.1.4 - Aplica, de maneira xeral, as regras ortográficas, con especial atención ao uso das maiúsculas.	Aplica, de maneira xeral, as regras ortográficas, con especial atención ao uso das maiúsculas.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Rúbrica.</p>	CCL CSC CCEC
LG-B3.1	2º-LGB3.1.5 - Compón, seguindo modelos, textos relacionados coa escola (listaxes, descripcións e explicacións elementais) ou cos medios de comunicación social (novas sinxelas, titulares, pés de foto) sobre acontecementos próximo á súa experiencia.	Compón seguindo modelos textos descriptivos en base a unha imaxe dada		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Textos escritos.</p>	CCL CAA CSIEE
LG-B3.2	2º-LGB3.2.1 - Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.				X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Textos escritos.</p>	CCL CSC CCEC CAA CSIEE
LG-B3.3	2º-LGB3.3.1 - Usa de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.			X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación.</p>	CCL CD CAA CSIEE
LG-B3.4	2º-LGB3.4.1 - Ilustra creativamente os seus textos con imaxes redundantes co seu contido.	Usa imaxes para ilustrar os seus pensamentos (orais ou escritos)		X		<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación. Textos escritos.</p>	CCL CD CSIEE
LG-B3.5	2º-LGB3.5.1 - Presenta os textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: disposición no papel, limpeza e	Realiza o traballo de forma limpia e ordenada.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Diario de clase.</p>	CCL CD CAA

	calidade caligráfica.						
LG-B3.5	2º-LGB3.5.2 - Valora a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL CSC
Bloque 4: Coñecemento da lingua							
LG-B4.1	2º-LGB4.1.1 - Sinala a denominación dos textos traballados e recoñece nestes, enunciados, palabras e sílabas.	Recoñece palabras nos textos e as subdivide en sílabas	X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Producións orais. Rúbrica.	CCL CAA
LG-B4.1	2º-LGB4.1.2 - Diferencia as sílabas que conforman cada palabra.	Diferencia as sílabas que conforman cada palabra.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Caderno de clase.	CCL CAA
LG-B4.1	2º-LGB4.1.3 - Identifica nomes comúns e propios a partir de palabras dadas, frases ou textos.	Identifica os nomes comúns e propios a partir de palabras dadas		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Diario de clase.	CCL CAA
LG-B4.1	2º-LGB4.1.4 - Sinala o xénero e número de palabras dadas	Sinala o xénero e número de palabras dadas		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Lista de control/cotexo.	CCL CAA
LG-B4.2	2º-LGB4.2.1 - Coñece de				X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos	CCL CSC

	forma xeral as normas ortográficas más sinxelas e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.					alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCEC
LG-B4.3	2º-LGB4.3.1 - Recoñece a relación entre son e grafía.	Recoñece a relación entre son e grafía.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Rúbrica.	CCL CAA
LG-B4.3	2º-LGB4.3.2 - Identifica as palabras como instrumento para a segmentación da escritura.		X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Diario de clase.	CCL CAA
LG-B4.4	2º-LGB4.4.1 - Recoñece, de forma xeral, as diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.		X	X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CCEC
LG-B4.5	2º-LGB4.5.1 - Compara aspectos moi elementais e evidentes (gráficos, fonéticos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.				X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CAA
Bloque 5: Educación literaria							
LG-B5.1	2º-LGB5.1.1 - Recrea e reescribe diversos textos literarios sinxelos: contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de	Reescribe textos sinxelos como contos usando modelos			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Textos escritos. Diario de clase.	CCCL CAA CCEC

	sorte; usando modelos.						
LG-B5.1	2º-LGB5.1.2 - Valora os textos da literatura galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.			X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CCEC
LG-B5.2	2º-LGB5.2.1 - Le de forma guiada, textos en silencio, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á autonomía lectora	Le textos en silencio de forma autónoma aínda que precise bisbisear	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Rúbrica.	CCL CCEC
LG-B5.2	2º-LGB5.2.2 - Le, de forma guiada, textos en voz alta, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade lectora.	Le, de forma guiada, textos en voz alta, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade lectora.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Rúbrica.	CCL CCEC
LG-B5.3	2º-LGB5.3.1 - Recrea e compón poemas sinxelos e relatos breves, a partir de modelos sinxelos dados, para comunicar sentimientos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.				X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Textos escritos.	CCL CCEC CSC
LG-B5.4	2º-LGB5.4.1 - Participa en dramatizacións de textos literarios sinxelos		X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.	CCL

	adaptados á súa idade.					INSTRUMENTOS: Producións orais. Lista de control/cotexo.	
LG-B5.5	2º-LGB5.5.1 - Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, e como recurso de gozo persoal.		X	X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC CCEC
LG-B5.6	2º-LGB5.6.1 - Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	Amosa curiosidade por coñecer outras costumes e por relacionarse coa diversidade cultural	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCL CCEC

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE DA ÁREA DE LINGUA GALEGA DO CURSO ANTERIOR (1º)

Trala realización das avaliacións iniciais na primeira semana do presente curso e os informes individualizados do curso pasado (AL035), serà necesario traballar estándares de 1º, encadrándoos así ao longo dos diferentes trimestres de xeito que se axusten e se relacionen da mellor maneira posible cos pertencentes a 2º.

No caso deste área, serà necesario reforzar no primeiro trimestre a lectura, escritura de sílabas trabadas así como a escritura de oracions coa separación correcta das palabras que a conforman, así como a compressión de textos sinxelos, para pouco a pouco ir ampliando a dificultade dos mesmos.

LG-B2.3	1º-LGB2.3.1 - Descodifica de forma axeitada na lectura de textos moi	Descodifica de forma axeitada na lectura de textos moi sinxelos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática.	CCL CAA
---------	--	--	---	---	---	---	------------

	sinxelos.					INSTRUMENTOS: Producións orais. Posta en común. Rúbrica.	
LG-B2.3	1º-LGB2.3.2 - Le textos sinxelos en voz alta, acadando progresivamente a velocidade axeitada.	Le textos sinxelos en voz alta, acadando progresivamente a velocidade axeitada.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Rúbrica.	CCL
LG-B4.1	1º-LGB4.1.3 - Identifica os nomes propios a partir de palabras dadas, frases ou textos.	Identifica a letra maiúscula nos nomes propios		x	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Producións orais. Textos escritos. Posta en común.	CCL CAA
LG-B4.1	1º-LGB4.1.4 - Sinala o xénero e número de palabras dadas.	Sinala o xénero e número de palabras dadas.		X	x	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Producións orais. Textos escritos. Posta en común.	CCL CAA
LG-B4.3	1º-LGB4.3.2 - Separa as palabras que conforman un enunciado.	Separa as palabras que conforman un enunciado.	x			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Producións orais. Textos escritos. Posta en común.	CCL CAA
LG-B3.1	1º-LGB3.1.2 - Elabora pequenos textos con certa coherencia e de xeito creativo.	Escribe textos moi sinxelos		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Textos escritos. Rúbrica.	CCL CAA CSIEE
LG-B3.1	1º-LGB3.1.3 - Usa o punto nos seus escritos.	Usa o punto nos seus escritos.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Textos escritos.	CCL

MATEMÁTICAS.

III. Objetivos en términos de competencia

1. Expresar oralmente los conocimientos matemáticos adaptándolos a la realidad sobre la que se le pregunta. (CCL / Inteligencia lingüística)
2. Contar, leer y escribir los números cardinales hasta la unidad de millar y los ordinales hasta el vigésimo, y utilizarlos para comunicar información numérica en contextos reales. (CMCCT / Inteligencia lógico-matemática)
3. Iniciarse en la lectura y la comprensión, así como en la resolución de problemas gráficos de sumas, restas, multiplicaciones y división, incluyendo los conceptos *doble*, *triple* y *cuádruple*, así como la aplicación de estrategias de cálculo mental. (CMCCT / Inteligencia lógica)
4. Acceder a la información sobre números y medidas de longitud, peso y capacidad utilizando distintos soportes según la necesidad y el contexto. (Competencia digital / Inteligencias lógico- matemática y lingüística-verbal)
5. Reconocer formas y cuerpos geométricos en las creaciones artísticas y en los elementos cotidianos, así como sus características y los elementos que los forman (caras, vértices, aristas, etc.). (Competencia en conciencia y expresiones culturales / Inteligencia visual-espacial)
6. Interpretar los datos representados en un diagrama de barras y transmitir dicha información. (CMCCT / Inteligencia lógico-matemática)
7. Conocer las horas, los días de la semana y los meses del año y su expresión (calendario, relojes de agujas y digitales) para una mejor organización del tiempo. (CMCCT / Inteligencia lógico-matemática)
8. Adquirir habilidad en los cálculos con moneda (billetes y céntimos de euro) para mejorar la administración de los propios recursos. (Competencia en aprender a aprender / Inteligencia intrapersonal)
9. Orientarse y desplazarse adecuadamente en el espacio, identificando las posiciones relativas *derecha-izquierda*, *delante-detrás*,

interpretando la información de carteles, mapas y planos y trazando itinerarios. (CMCCT / Inteligencia visual-espacial)

10. Participar de forma activa y constructiva en proyectos comunes. (Competencias sociales y cívicas / Inteligencia interpersonal

IV. Contidos, criterios de evaluación e estándares de aprendizaje

COMUNES A LOS TRES TRIMESTRES		
Contenidos	Criterios de evaluación	Estándares de aprendizaje
BLOQUE 1: PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS 1. 2. Planificación del proceso de resolución de problemas: análisis y comprensión del enunciado.	1. Expresar verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema. 2. Utilizar procesos de razonamiento y estrategias de resolución de problemas, efectuando los cálculos necesarios y comprobando las soluciones obtenidas.	1.1. Se inicia en la comunicación verbal de forma razonada del proceso seguido en la resolución de un problema de matemáticas o en contextos de reales. 2.1. Se inicia en el análisis y la comprensión del enunciado de los problemas (datos, relaciones entre los datos y contexto del problema). 2.2. Se inicia en la utilización de estrategias heurísticas y procesos de razonamiento en la resolución de problemas. 2.3. Se inicia en la reflexión sobre el proceso de resolución de problemas: revisa las operaciones utilizadas, las unidades de los resultados, comprueba e interpreta las soluciones en el contexto de la situación, busca otras formas de resolución, etc. 2.4. Se inicia en la realización de estimaciones y la elaboración de

<p>3. 4. 5. Estrategias y procedimientos puestos en práctica: hacer un dibujo, una tabla, un esquema de la situación, ensayo y error razonado, operaciones matemáticas adecuadas, etc.</p> <p>Resultados obtenidos.</p>	<p>3. Describir y analizar situaciones de cambio, para encontrar patrones, regularidades y leyes matemáticas, en contextos numéricos, geométricos y funcionales, valorando su utilidad para hacer predicciones.</p> <p>4. Profundizar en problemas resueltos, planteando pequeñas variaciones en los datos, otras preguntas, etc.</p>	<p>conjeturas sobre los resultados de los problemas que hay que resolver, contrastando su validez y valorando su utilidad y eficacia.</p> <p>2.5. Se inicia en la identificación y la interpretación de datos y mensajes de textos numéricos sencillos de la vida cotidiana (folletos publicitarios, rebajas, etc.).</p> <p>3.1. Se Inicia en la identificación de patrones, regularidades y leyes matemáticas en situaciones de cambio, en contextos numéricos, geométricos y funcionales.</p> <p>3.2. Se inicia en la realización de predicciones sobre los resultados esperados, utilizando los patrones y las leyes encontrados, analizando su idoneidad y los errores que se producen.</p> <p>4.1. Se inicia en la profundización en problemas una vez resueltos, analizando la coherencia de la solución y buscando otras formas de resolverlos.</p> <p>4.2. Se inicia en el planteamiento de nuevos problemas, a partir de uno resuelto: variando los datos, proponiendo nuevas preguntas, conectándolo con la realidad, buscando otros contextos, etc.</p>
---	---	--

	<p>5. Elaborar y presentar pequeños informes sobre el desarrollo, los resultados y las conclusiones obtenidos en el proceso de investigación.</p>	<p>5.1. Se inicia en la elaboración de informes, sobre el proceso de investigación realizado, exponiendo las fases de este, valorando los resultados y las conclusiones obtenidos, apoyándose en imágenes y breves textos escritos realizados según modelos.</p>
6. Planteamiento de pequeñas investigaciones en contextos numéricos, geométricos y funcionales.	<p>6. Identificar y resolver problemas de la vida cotidiana, relativos a los contenidos trabajados, estableciendo conexiones entre la realidad y las matemáticas, y valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos adecuados para la resolución de problemas.</p>	<p>6.1. Se inicia en la práctica del método científico, siendo ordenado, organizado y sistemático.</p> <p>6.2. Se inicia en la planificación del proceso de trabajo con preguntas adecuadas: ¿qué quiero averiguar?, ¿qué tengo?, ¿qué busco?, ¿cómo lo puedo hacer?, ¿no me he equivocado al hacerlo?, ¿la solución es adecuada?</p>
7. 8. Acercamiento al método de trabajo científico mediante el estudio de algunas de sus características y su práctica en	<p>7. Conocer algunas características del método de trabajo científico en contextos de situaciones problemáticas</p>	<p>7.1. Se inicia en la realización de estimaciones sobre los resultados esperados y contrastando su validez, valorando los pros y los contras de su uso.</p>

situaciones sencillas.	que hay que resolver.	
Confianza en las propias capacidades para desarrollar actitudes adecuadas y afrontar las dificultades propias del trabajo científico.	<p>8. Planificar y controlar las fases del método de trabajo científico en situaciones adecuadas al nivel.</p> <p>9. Desarrollar y cultivar las actitudes personales inherentes al quehacer matemático.</p>	<p>8.1. Se inicia en la elaboración de conjeturas y búsqueda de argumentos que las validen o las refuten, en situaciones que hay que resolver, en contextos numéricos, geométricos o funcionales.</p> <p>9.1. Identifica, desarrolla y muestra actitudes adecuadas para el trabajo en matemáticas: esfuerzo, perseverancia, flexibilidad y aceptación de la crítica razonada.</p> <p>9.2. Se plantea la resolución de retos y problemas con la precisión, esmero e interés adecuados a su nivel educativo y a la dificultad de la situación.</p> <p>9.3. Distingue entre problemas y ejercicios, y aplica las estrategias adecuadas para cada caso.</p> <p>9.4. Se habitúa al planteamiento de preguntas y a la búsqueda de respuestas adecuadas, tanto en el estudio de los conceptos como en la resolución de problemas.</p> <p>9.5. Se inicia en el desarrollo y la aplicación de estrategias de razonamiento (clasificación, reconocimiento de las relaciones, uso</p>

	<p>Utilización de medios tecnológicos en el proceso de aprendizaje para obtener información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas y presentar resultados. Integración de las Tecnologías de la Información y la Comunicación en el proceso de aprendizaje.</p>	<p>de contraejemplos) para crear e investigar conjeturas y construir y defender argumentos.</p> <p>10. Superar bloqueos e inseguridades ante la resolución de situaciones desconocidas.</p> <p>11. Reflexionar sobre las decisiones tomadas, aprendiendo para situaciones similares futuras.</p> <p>12. Utilizar los medios tecnológicos de modo habitual en el proceso de aprendizaje, buscando, analizando y seleccionando información relevante en Internet o en otras fuentes, elaborando documentos propios, haciendo exposiciones y argumentaciones de estos.</p> <p>13. Seleccionar y utilizar las herramientas tecnológicas y estrategias</p> <p>10.1. Se inicia en la toma decisiones en los procesos de resolución de problemas valorando sus consecuencias y su conveniencia por su sencillez y utilidad.</p> <p>11.1. Se inicia en la reflexión sobre los problemas resueltos y los procesos desarrollados, valorando las ideas clave, aprendiendo para situaciones futuras similares, etc.</p> <p>12.1. Se inicia en la utilización de herramientas tecnológicas para la realización de cálculos numéricos, para aprender y para resolver problemas.</p> <p>12.2. Se inicia en la utilización de la calculadora para la realización de cálculos numéricos, para aprender y para resolver problemas.</p> <p>13.1. De manera muy guiada realiza un proyecto, elabora y presenta un informe creando documentos digitales propios (texto, presentación, imagen, vídeo, sonido, etc.), buscando, analizando y seleccionando la información relevante, utilizando la herramienta</p>
--	---	---

<p>para el cálculo y para resolver problemas.</p>	<p>tecnológica adecuada y compartiéndolo con sus compañeros y compañeras.</p>
---	---

PRIMER TRIMESTRE		
Contenidos	Criterios de evaluación	Estándares de aprendizaje
BLOQUE 2: NÚMEROS <p>1. Números naturales y alfabetización numérica: los números hasta el 999. Significado y utilidad de los números naturales (contar, medir, ordenar, expresar cantidades, etc.). Sistema de numeración decimal. Reglas de la formación de los números y del valor posicional. Iniciación a las equivalencias entre los elementos del sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas. Los números en situaciones reales</p>	<p>1. Leer, escribir y ordenar los números naturales hasta el 999, utilizándolos en la interpretación y la resolución de problemas en contextos reales.</p>	<p>1.1. Identifica e interpreta situaciones de la vida diaria en las que se utilizan los números naturales: recuentos, enumeraciones y ordenaciones. 1.2. Utiliza los números ordinales, hasta el vigésimo, en contextos reales, para describir colecciones ordenadas. 1.3. Lee, escribe y ordena números naturales hasta el 999, aplicándolos a textos numéricos y a situaciones de la vida cotidiana. 1.4. Nombra o escribe el número anterior y el posterior de cualquier número menor que 1.000, reconociendo el sentido de la seriación. 1.5. Ordena los primeros mil números naturales. 1.6. Cuenta de manera ascendente y descendente. 1.7. Cuenta de manera progresiva 10 EN10 y 100 en 100.</p>

		1.8. Construye series ascendentes y descendentes sin apoyo visual.
--	--	--

<p>2. Operaciones:</p> <p>Operaciones de sumar (juntar o añadir) y restar (separar o quitar), y su uso en la vida cotidiana.</p> <p>Iniciación a la multiplicación como suma de sumandos iguales y para calcular un número de veces.</p> <p>Expresión matemática oral y escrita de las operaciones y el cálculo de sumas y restas.</p> <p>Propiedades de las operaciones y relaciones entre ellas, utilizando números naturales.</p>	<p>2. Efectuar cálculos numéricos básicos con las operaciones de suma y resta, utilizando diferentes estrategias y procedimientos.</p>	<p>2.1. Realiza con corrección el algoritmo de la suma con llevadas y sin llevadas.</p> <p>2.2. Realiza con corrección el algoritmo de la resta sin llevadas.</p> <p>2.3. Realiza algoritmos no académicos de sumas y restas, por medio de descomposiciones numéricas y otras estrategias personales.</p>
<p>3. Cálculo:</p> <p>Estrategias de cálculo.</p> <p>Estrategias iniciales para la comprensión y la realización de cálculos de sumas y restas.</p> <p>Cálculo mental automático: construcción y memorización de las tablas de sumar y restar</p> <p>Elaboración y utilización de estrategias personales y académicas de cálculo mental.</p> <p>Cálculo aproximado.</p> <p>Utilización de diferentes estrategias para estimar y</p>	<p>3. Conocer, elaborar y utilizar estrategias básicas de cálculo mental y aplicarlas a la resolución de problemas.</p>	<p>3.1. Elabora estrategias para la comprensión y la realización de cálculos de sumas y restas: recuento, utilización de los dedos, recta numérica, etc.</p> <p>3.2. Construye y memoriza las tablas de sumar y restar de hasta 10 más 10.</p> <p>3.3. Elabora y utiliza estrategias personales y académicas de cálculo mental: descomposición y composición, sumar y/o restar 1, 10 y 100 a cualquier número, dobles y mitades de números sencillos y series numéricas.</p> <p>3.4. Utiliza diferentes estrategias para estimar y redondear</p>

<p>redondear el resultado de un cálculo.</p> <p>Explicación oral del proceso seguido en la realización de cálculos mentales.</p> <p>Realización de algoritmos no académicos de sumas y restas, por medio de descomposiciones numéricas y otras estrategias personales.</p> <p>Cálculo de sumas, utilizando el algoritmo académico.</p> <p>Cálculo de restas sin llevadas, utilizando el algoritmo</p> <p>Explicación oral del proceso seguido en la realización de cálculos escritos.</p> <p>Utilización de los algoritmos estándar de suma y resta.</p> <p>Automatización de los algoritmos.</p> <p>Construcción de series ascendentes y descendentes.</p>		<p>el resultado de un cálculo.</p> <p>3.5. Explica oralmente el proceso seguido en la realización de cálculos mentales y escritos.</p> <p>3.6. Utiliza los algoritmos estándar de suma y resta.</p> <p>3.7. Automatiza los algoritmos.</p> <p>3.8. Construye series ascendentes y descendentes.</p> <p>3.9. Elabora estrategias para la estimación de resultados.</p> <p>3.10. Comprueba los resultados mediante estrategias aritméticas.</p> <p>4.1. Utiliza los algoritmos estándar de suma y resta, aplicándolos a la resolución de problemas.</p> <p>4.2. Resuelve problemas, que impliquen una sola orden, utilizando la adición, la sustracción y la multiplicación, usando estrategias heurísticas, de razonamiento (clasificación, reconocimiento de las relaciones y uso de contraejemplos), creando conjeturas, construyendo, argumentando, y tomando decisiones, valorando sus consecuencias y la conveniencia de su utilización.</p>
---	--	--

<p>4. Primeras estrategias de cálculo mental.</p> <p>Estimación de resultados.</p> <p>Comprobación de resultados mediante estrategias aritméticas.</p>	<p>4. Identificar y resolver problemas de la vida cotidiana, estableciendo conexiones entre la realidad y las matemáticas, y valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos adecuados para la resolución de problemas.</p>	<p>4.3. Se inicia en la reflexión sobre el proceso de resolución de problemas: revisando las operaciones utilizadas, las unidades de los resultados, comprobando e interpretando las soluciones en el contexto y proponiendo otras formas de resolverlos.</p> <p>4.4. Se inicia en el uso en de la calculadora para resolver problemas y para comprobar resultados teniendo en cuenta las normas de su funcionamiento.</p>
--	--	--

BLOQUE 3: MEDIDAS

1. 2. 3.

Elección de la unidad más adecuada para la expresión de una medida.

Unidades de medida de longitud, peso y capacidad.

Comparación y ordenación de medidas de una misma magnitud.

1. Medir objetos, espacios con unidades de medidas no convencionales y convencionales, eligiendo la unidad más adecuada y utilizando los instrumentos adecuados según la magnitud.

2. Interpretar textos numéricos sencillos relacionados con la medida para resolver problemas, utilizando medidas de longitud, masa/peso y capacidad en contextos reales.

1.1. Elige la unidad de medida y el instrumento adecuado en función de lo que va a medir, expresando de manera adecuada el resultado.

1.2. Realiza mediciones de longitud, masa/peso y capacidad con instrumentos y medidas no convencionales y convencionales, explicando oralmente el proceso seguido.

1.3. Determina longitudes, masas y capacidades de objetos de la clase, utilizando los instrumentos adecuados.

2.1. Resuelve problemas utilizando medidas de longitud, masa/peso y capacidad en contextos reales, explicando el significado de los datos, la situación planteada, el proceso seguido y las soluciones obtenidas.

BLOQUE 4: GEOMETRÍA

Figuras cúbicas y esféricas.

3. Resolver problemas relacionados con la medida en contextos de la vida cotidiana, utilizando las unidades de medida, explicando el proceso seguido y escogiendo los instrumentos de medida más adecuados en cada caso.

4. Identificar y diferenciar en el entorno inmediato objetos y espacios con formas cúbicas y esféricas.

3.1. Resuelve problemas relacionados con la medida en contextos de la vida cotidiana, utilizando las unidades de medida adecuadas y explicando el proceso seguido

4.1.1. Describe posiciones y movimientos con relación a sí mismo y a otros puntos de referencia (delante-detrás, arriba-abajo, derecha-izquierda, dentro-fuera, etc.).

4.1.2. Observa, identifica, diferencia, describe y clasifica formas cúbicas y esféricas.

SEGUNDO TRIMESTRE		
Contenidos	Criterios de evaluación	Estándares de aprendizaje
<p>BLOQUE 2: NÚMEROS</p> <p>1. Operaciones: Operaciones de sumar (juntar o añadir) y restar (separar o quitar) y su uso en la vida cotidiana. Iniciación a la multiplicación como suma de sumandos iguales y para calcular un número de veces. Tablas de multiplicar. Expresión matemática oral y escrita de las operaciones y el cálculo de sumas y restas. Propiedades de las operaciones y relaciones entre ellas, utilizando números naturales.</p>	<p>1. Realizar cálculos numéricos básicos con las operaciones de suma, resta y multiplicación, utilizando diferentes estrategias y procedimientos.</p>	<p>1.1. Realiza con corrección el algoritmo de la suma con llevadas y sin llevadas. 1.2. Realiza con corrección el algoritmo de la resta sin llevadas. 1.3. Realiza algoritmos no académicos de sumas y restas, por medio de descomposiciones numéricas y otras estrategias personales 1.4. Se inicia en la realización de multiplicaciones sencillas con números naturales, empleando el algoritmo correspondiente. 1.5. Se inicia en la construcción de tablas de multiplicar, asociando la multiplicación a una suma de sumandos iguales. 1.6. Elabora las tablas de multiplicar, memorizando los resultados.</p>

<p>2. Cálculo:</p> <p>Estrategias de cálculo.</p> <p>Estrategias iniciales para la comprensión y la realización de cálculos de sumas y restas.</p> <p>Cálculo mental automático: construcción y memorización de las tablas de sumar y restar de hasta 10 más 10.</p> <p>Elaboración y utilización de estrategias personales y académicas de cálculo mental.</p> <p>Cálculo aproximado.</p> <p>Utilización de diferentes estrategias para estimar y redondear el resultado de un cálculo.</p> <p>Explicación oral del proceso seguido en la realización de cálculos mentales.</p>	<p>2. Conocer, elaborar y utilizar estrategias básicas de cálculo mental y aplicarlas a la resolución de problemas.</p>	<p>1.7. Memoriza las tablas de multiplicar.</p> <p>2.1. Elabora estrategias para la comprensión y la realización de cálculos de sumas y restas: manipulación y recuento, utilización de los dedos, recta numérica, etc.</p> <p>2.2. Construye y memoriza las tablas de sumar y restar de hasta 10 más 10.</p> <p>2.3. Elabora y utiliza estrategias personales y académicas de cálculo mental: descomposición y composición, sumar y/o restar 1, 10 y 100 a cualquier número, dobles y mitades de números sencillos y series numéricas.</p> <p>2.4. Utiliza diferentes estrategias para estimar y redondear el resultado de un cálculo.</p> <p>2.5. Explica oralmente el proceso seguido en la realización de cálculos mentales y escritos.</p> <p>2.6. Utiliza los algoritmos estándar de suma, resta y multiplicación.</p> <p>2.7. Automatiza los algoritmos.</p> <p>2.8. Construye series ascendentes y descendentes.</p>
--	---	--

<p>Realización de algoritmos no académicos de sumas y restas, por medio de descomposiciones numéricas y otras estrategias personales.</p> <p>Cálculo de sumas, utilizando el algoritmo académico.</p> <p>Cálculo de restas sin llevadas, utilizando el algoritmo académico.</p> <p>Explicación oral del proceso seguido en la realización de cálculos escritos.</p> <p>Utilización de los algoritmos estándar de suma, resta y multiplicación.</p> <p>Automatización de los algoritmos.</p> <p>Construcción de series ascendentes y descendentes.</p> <p>Construcción y memorización de las tablas de multiplicar.</p> <p>3. Primeras estrategias de cálculo mental.</p>	<p>3. Identificar y resolver problemas de la vida cotidiana, estableciendo conexiones entre la realidad y las matemáticas y valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos adecuados para la resolución de problemas.</p>	<p>2.9. Construye y memoriza las tablas de multiplicar.</p> <p>2.10. Elabora estrategias para la estimación de resultados.</p> <p>2.11. Comprueba los resultados mediante estrategias aritméticas.</p> <p>3.1. Utiliza los algoritmos estándar de suma, resta y multiplicación, aplicándolos a la resolución de problemas.</p> <p>3.2. Resuelve problemas, que impliquen una sola orden, utilizando la adición, la sustracción y la multiplicación, usando estrategias heurísticas, de razonamiento (clasificación, reconocimiento de las relaciones y uso de contraejemplos), creando conjeturas, construyendo, argumentando, y tomando decisiones, valorando sus consecuencias y la conveniencia de su utilización.</p> <p>3.3. Se inicia en la reflexión sobre el proceso de resolución de problemas: revisando las operaciones utilizadas, las unidades de los resultados, comprobando e interpretando las soluciones en el contexto y proponiendo otras formas de resolverlos.</p>
--	---	---

<p>Estimación de resultados.</p> <p>Comprobación de resultados mediante estrategias aritméticas.</p>	<p>1. Medir objetos, espacios y tiempos con unidades de medidas no convencionales y convencionales, eligiendo la unidad más adecuada y utilizando los instrumentos adecuados según la magnitud.</p> <p>2. Interpretar textos numéricos sencillos</p>	<p>3.4. Se inicia en el uso en de la calculadora para resolver problemas y para comprobar resultados teniendo en cuenta las normas de su funcionamiento.</p> <p>1.1. Determina longitudes de objetos de la clase, utilizando los instrumentos adecuados.</p> <p>2.1. Resuelve problemas utilizando medidas de longitud en contextos reales, explicando el significado de los datos, la situación planteada, el proceso seguido y las</p>
--	--	--

<p>BLOQUE 3: MEDIDAS</p> <p>1. 2. 3. 4. Elección de la unidad más adecuada para la expresión de una medida.</p> <p>Unidades de medida de longitud.</p> <p>Comparación y ordenación de medidas de una misma magnitud.</p> <p>Sistemas monetarios: el sistema monetario de la Unión Europea.</p> <p>Unidad principal: el euro.</p> <p>Valor de las diferentes monedas y billetes.</p> <p>Múltiplos y submúltiplos del euro.</p> <p>Equivalencias entre monedas y billetes.</p>	<p>relacionados con la medida para resolver problemas, utilizando medidas de longitud, en contextos reales.</p> <p>3. Conocer el valor y las equivalencias entre las diferentes monedas y billetes del sistema monetario de la Unión Europea.</p> <p>4. Resolver problemas relacionados con la medida en contextos de la vida cotidiana, utilizando las unidades de medida, explicando el proceso seguido y escogiendo los instrumentos de medida más adecuadas en cada caso.</p>	<p>soluciones obtenidas.</p> <p>3.1. Utiliza, para resolver problemas en situaciones reales o figuradas, el valor y las equivalencias entre las diferentes monedas y billetes del sistema monetario de la Unión Europea.</p> <p>4.1. Resuelve problemas relacionados con la medida en contextos de la vida cotidiana, utilizando las unidades de medida adecuadas y explicando el proceso seguido.</p> <p>1.1. Observa e identifica en su entorno las figuras planas más comunes.</p> <p>1.2. Observa, identifica, diferencia y describe formas</p>
---	---	---

<p>BLOQUE 4: GEOMETRÍA</p> <p>Concepto de <i>figura plana</i>: triángulo, cuadrilátero, circunferencia y círculo.</p> <p>Clasificación de los polígonos según el número de lados.</p> <p>Diferenciación entre circunferencia y círculo.</p> <p>Figuras cúbicas y esféricas.</p>	<p>1. Identificar y diferenciar en el entorno inmediato objetos y espacios con formas rectangulares, triangulares, circulares, cúbicas y esféricas.</p> <p>rectangulares, triangulares y circulares, utilizando un vocabulario básico.</p> <p>1.3. Observa, identifica y dibuja rectángulos, triángulos y círculos a partir de la manipulación de una figura similar o una descripción verbal.</p> <p>1.4. Identifica polígonos, contando sus lados o vértices.</p> <p>1.5. Dibuja y construye figuras planas, utilizando distintos tipos de materiales.</p> <p>1.6. Observa, identifica, diferencia, describe y clasifica formas cúbicas y esféricas.</p> <p>1.1. Recoge datos de situaciones cercanas tras observaciones sistemáticas y durante un período de tiempo, confeccionando gráficos estadísticos (diagramas de barras y pictogramas).</p> <p>1.2. Identifica textos numéricos de la vida cotidiana en forma de gráficos y cuadros de doble entrada.</p> <p>1.3. Lee e interpreta datos e informaciones que aparecen en cuadros de doble entrada y gráficos.</p>
--	---

<p>BLOQUE 5: ESTADÍSTICA Y PROBABILIDAD</p> <p>Representación de datos.</p> <p>Lectura de gráficos y cuadros de doble entrada.</p>	<p>1. Efectuar interpretaciones de los datos presentados en gráficos de barras y cuadros de doble entrada, formulando preguntas y resolviendo sencillos problemas en los que intervenga la lectura de gráficos y cuadros de doble entrada.</p>	<p>1.4. Formula preguntas a partir de la lectura de un cuadro de doble entrada o un gráfico.</p> <p>1.5. Resuelve problemas sencillos, que impliquen una sola orden, planteados a partir de gráficos y cuadros, comprobando e interpretando las soluciones en el contexto y proponiendo otras formas de resolverlo.</p>
---	--	---

TERCER TRIMESTRE		
Contenidos	Criterios de evaluación	Estándares de aprendizaje
<p>BLOQUE 2: NÚMEROS</p> <p>1. Operaciones: Multiplicación e iniciación a la división.</p>	<p>1. Realizar cálculos numéricos básicos con las operaciones de multiplicación e inicio a la</p>	<p>1.1. Se inicia en la realización de multiplicaciones y divisiones sencillas con números naturales, empleando los</p>

<p>Las tablas de multiplicar.</p> <p>2. Cálculo:</p> <p>Estrategias de cálculo.</p> <p>Elaboración y utilización de estrategias personales y académicas de cálculo mental.</p> <p>Cálculo aproximado.</p> <p>Utilización de diferentes estrategias para estimar y redondear el resultado de un cálculo.</p> <p>Explicación oral del proceso seguido en la realización de cálculos mentales.</p> <p>Explicación oral del proceso seguido en la</p>	<p>división, utilizando diferentes estrategias y procedimientos.</p> <p>2. Conocer, elaborar y utilizar estrategias básicas de cálculo mental y aplicarlas a la resolución de problemas.</p>	<p>algoritmos correspondientes.</p> <p>1.2. Se inicia en la construcción de tablas de multiplicar, asociando la multiplicación a una suma de sumandos iguales.</p> <p>1.3. Elabora las tablas de multiplicar, memorizando los resultados.</p> <p>1.4. Memoriza las tablas de multiplicar.</p> <p>1.5. Asocia el concepto de <i>dividir</i> a repartos equitativos (repartir).</p> <p>2.1. Utiliza diferentes estrategias para estimar y redondear el resultado de un cálculo.</p> <p>2.2. Explica oralmente el proceso seguido en la realización de cálculos mentales y escritos.</p> <p>2.3. Utiliza los algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e iniciación a la división por una cifra.</p> <p>2.4. Automatiza los algoritmos.</p> <p>2.5. Construye series ascendentes y descendentes.</p> <p>2.6. Construye y memoriza las tablas de multiplicar.</p>
---	--	--

<p>realización de cálculos escritos.</p> <p>Utilización de los algoritmos estándar de multiplicación e iniciación a la división por una cifra.</p> <p>Automatización de los algoritmos.</p> <p>Construcción de series ascendentes y descendentes.</p> <p>Construcción y memorización de las tablas de multiplicar.</p> <p>3. Primeras estrategias de cálculo mental.</p> <p>Estimación de resultados.</p> <p>Comprobación de resultados mediante estrategias aritméticas.</p>	<p>2.7. Elabora estrategias para la estimación de resultados.</p> <p>2.8. Comprueba los resultados mediante estrategias aritméticas.</p> <p>3.1. Utiliza los algoritmos estándar de suma, resta y multiplicación y división por una cifra, aplicándolos a la resolución de problemas.</p> <p>3.2. Resuelve problemas, que impliquen una sola orden, utilizando la adición, la sustracción y la multiplicación, usando estrategias heurísticas, de razonamiento (clasificación, reconocimiento de las relaciones y uso de contraejemplos), creando conjeturas, construyendo, argumentando, y tomando decisiones, valorando sus consecuencias y la conveniencia de su utilización.</p> <p>3.3. Se inicia en la reflexión sobre el proceso de resolución de problemas: revisando las operaciones utilizadas, las unidades de los resultados, comprobando e interpretando las soluciones en el contexto y proponiendo otras formas de resolverlos.</p>
---	--

<p>BLOQUE 3: MEDIDAS</p> <p>1. 2. 3.</p> <p>Medida de tiempo: unidades de medida del tiempo y sus relaciones.</p> <p>Equivalencias y transformaciones entre día, semana, mes y año. Lectura en relojes analógicos y digitales.</p> <p>Cálculos sencillos con medidas temporales.</p>	<p>3.4. Se inicia en el uso de la calculadora para resolver problemas y para comprobar resultados teniendo en cuenta las normas de su funcionamiento.</p> <p>1.1. Elige la unidad de medida y el instrumento adecuados en función de lo que va a medir, expresando de manera apropiada el resultado.</p> <p>1.2. Utiliza expresiones temporales para situar u ordenar rutinas y acciones a lo largo de la semana.</p> <p>1.3. Identifica las unidades para medir el tiempo: segundo, minuto, hora, día, semana, mes y año.</p> <p>1.4. Identifica y usa la unidad de tiempo adecuada para expresar diferentes duraciones.</p> <p>1.5. Lee la hora en relojes digitales y en relojes analógicos (en punto, cuartos y medias).</p> <p>1.6. Relaciona de manera adecuada: año, mes, semana, día, hora, minutos y segundos en contextos de resolución de problemas.</p>
---	---

	<p>2. Interpretar textos numéricicos sencillos relacionados con la medida para resolver problemas, utilizando medidas de tiempo en contextos reales.</p> <p>3. Resolver problemas relacionados con la medida en contextos de la vida cotidiana, utilizando las unidades de medida, explicando el proceso seguido y escogiendo los instrumentos de medida más adecuados</p>	<p>2.1. Resuelve problemas utilizando medidas de tiempo en contextos reales, explicando el significado de los datos, la situación planteada, el proceso seguido y las soluciones obtenidas.</p> <p>3.1. Resuelve problemas relacionados con la medida en contextos de la vida cotidiana, utilizando las unidades de medida adecuadas y explicando el proceso seguido.</p> <p>1.1. Observa e identifica en su entorno las figuras planas más comunes.</p> <p>1.1. Recoge datos de situaciones cercanas tras</p>
--	--	--

BLOQUE 4: GEOMETRÍA	en cada caso.	
Concepto de <i>figura plana</i> .		observaciones sistemáticas y durante un período de tiempo, confeccionando gráficos estadísticos (diagramas de barras y pictogramas).
		1.2. Identifica textos numéricos de la vida cotidiana en forma de gráficos y cuadros de doble entrada.
BLOQUE 5: ESTADÍSTICA Y PROBABILIDAD	1. Identificar y diferenciar en el entorno inmediato objetos y espacios con formas rectangulares, triangulares, circulares, cúbicas y esféricas.	1.3. Lee e interpreta datos e informaciones que aparecen en gráficos y cuadros de doble entrada.
Representación de datos.		1.4. Formula preguntas a partir de la lectura de un gráfico o un cuadro de doble entrada.
Lectura de gráficos y cuadros de doble entrada.		1.5. Resuelve problemas sencillos, que impliquen una sola orden, planteados a partir de gráficos y cuadros, comprobando e interpretando las soluciones en el contexto y proponiendo otras formas de resolverlos.
	1. Efectuar interpretaciones de los datos presentados en gráficos de barras y cuadros de doble entrada, formulando preguntas y resolviendo sencillos problemas en los que intervenga la lectura de gráficos y cuadros de doble entrada.	

V.Perfil del área de Matemáticas

Competencias clave	ESTÁNDAR DE APRENDIZAJE EVALUABLE
CL-MCT	Comunica verbalmente el proceso seguido en la resolución de un problema de matemáticas en contextos del entorno escolar.
CL-MCT	Comprende, con ayuda de pautas, el enunciado de problemas (datos, relaciones entre los datos, contexto del problema) del entorno escolar.
MCT-AA	Aplica estrategias sencillas (experimentación, exploración, analogía, etc.) en la resolución de problemas del entorno escolar.
AA	Revisa las operaciones utilizadas en la resolución de un problema relacionado con situaciones del entorno escolar y familiar.
MCT	Identifica e interpreta, con ayuda, datos y mensajes de textos numéricos sencillos del entorno escolar y familiar (horarios, turnos, folletos publicitarios, etc.).
MCT-AA	Practica algunas características del método científico en el tratamiento de situaciones problemáticas del entorno escolar siendo ordenado en el registro de sus observaciones y la expresión de los resultados.
MCT-AA	Responde en el tratamiento de situaciones problemáticas del entorno escolar a preguntas como: ¿qué quiero averiguar?, ¿qué tengo?, ¿la solución es adecuada?
MCT	En el tratamiento de problemas sencillos del entorno escolar, efectúa aproximaciones sobre los resultados esperados con un margen de error asumible con la ayuda de representaciones gráficas, procesos de exploración y experimentación, etc.
MCT	Enuncia comportamientos o resultados posibles o probables basándose en situaciones análogas en la resolución de problemas del entorno escolar en contextos numéricos, geométricos o funcionales.
AA	Desarrolla y muestra actitudes adecuadas para el trabajo en matemáticas: esfuerzo y espíritu de superación.

Competencias clave	ESTÁNDAR DE APRENDIZAJE EVALUABLE
AA	Muestra interés en la resolución de problemas del entorno escolar, superando bloqueos e inseguridades ante situaciones desconocidas.
MCT	Plantea preguntas en la búsqueda de respuestas adecuadas, tanto en el estudio de los conceptos como en la resolución de problemas del entorno escolar.
MCT-IEE	Toma decisiones en los procesos de resolución de problemas del entorno escolar.
AA	Responde a preguntas concretas sobre problemas resueltos del entorno escolar y los procesos desarrollados, con incidencia directa en las ideas clave, buscando referentes sencillos para situaciones futuras similares.
MCT	Lee y escribe, en textos numéricos y de la vida cotidiana, números naturales hasta la centena, interpretando el valor de posición de cada una de sus cifras. Compara parejas de números que representan objetos conocidos y establece relaciones de orden entre ellos.
MCT	Identifica en situaciones del entorno escolar números ordinales del 1. ^º al 10. ^º .
MCT	Interpreta, en textos numéricos y de la vida cotidiana, números naturales hasta la centena, considerando el valor de posición de cada una de sus cifras.
MCT	Descompone, compone y redondea números naturales hasta la centena, interpretando el valor de posición de cada una de sus cifras.
MCT	Ordena números naturales hasta la centena.
MCT-AA	Estima y comprueba la coherencia del resultado de un problema mediante cálculo mental.

Competencias clave	ESTÁNDAR DE APRENDIZAJE EVALUABLE
MCT	Realiza sumas y restas con números naturales hasta la centena.
MCT	Aplica las propiedades de las operaciones y las relaciones entre ellas.
AA	Utiliza algoritmos estándar de suma y resta de números naturales hasta la centena en la resolución de problemas en el entorno escolar y familiar.
MCT	Descompone de forma aditiva números menores de la centena, atendiendo al valor posicional de sus cifras.
MCT	Construye series numéricas (hasta la centena) y ascendentes de cadencias 2 y 10, a partir de cualquier número.
MCT	Descompone números menores de la centena, atendiendo al valor posicional de sus cifras.
MCT	Utiliza estrategias personales de cálculo mental en cálculos simples relativos a la suma y a la resta en situaciones de la vida cotidiana.
MCT	Resuelve problemas relacionados con situaciones del entorno escolar y familiar que suponen la lectura, la escritura, la interpretación y la ordenación de números naturales hasta la centena, aplicando operaciones de suma y resta.
AA	Explica oralmente el proceso llevado en la resolución de problemas relacionados con situaciones del entorno escolar y familiar, revisando las operaciones y las unidades de los resultados y comprobando e interpretando en el contexto la coherencia de las soluciones.
MCT	Conoce a través de la experiencia las unidades más usuales del Sistema Métrico Decimal: longitud (m y cm), capacidad (L) y peso/masa (kg y g) en el entorno escolar.
MCT	Mide longitudes, capacidades y masas en el entorno escolar utilizando instrumentos habituales del aula, expresando el

Competencias clave	ESTÁNDAR DE APRENDIZAJE EVALUABLE
	resultado en función del instrumento elegido.
CL	Explica de forma oral los procesos seguidos en la medición y el tratamiento de longitudes, capacidades y masas en el entorno escolar.
MCT	Resuelve problemas sencillos surgidos de la medición de longitudes, capacidades y masas en el entorno escolar, expresando el resultado en función del instrumento elegido y explicando oralmente el proceso seguido.
MCT	Conoce alguna de las unidades para medir el tiempo, empleando expresiones temporales para situar u ordenar rutinas y acciones que hay que llevar a cabo a lo largo de un día.
MCT	Utiliza, para resolver problemas de forma manipulativa en situaciones del entorno escolar, el valor y las equivalencias entre las diferentes monedas (euro y dos euros) y billetes (cinco, diez y veinte euros) del sistema monetario de la Unión Europea.
MCT	Resuelve problemas relacionados con situaciones del entorno escolar y familiar, utilizando medidas de longitud y monetarias.
AA	Explica oralmente el proceso llevado en la resolución de problemas relacionados con situaciones del entorno escolar y familiar, revisando las operaciones y las unidades de los resultados y comprobando e interpretando en el contexto la coherencia de las soluciones.
MCT	Identifica posiciones relativas de rectas y curvas en el entorno escolar.
CL-MCT	Describe posiciones y movimientos en el entorno escolar con relación a sí mismo, utilizando los conceptos de <i>izquierda-derecha, delante-detrás, arriba-abajo, cerca-lejos y próximo-lejano</i> .
MCT	Observa, identifica y diferencia en el entorno escolar formas rectangulares y triangulares.

Competencias clave	ESTÁNDAR DE APRENDIZAJE EVALUABLE
MCT	Identifica rectángulos y cuadrados en objetos del entorno escolar y familiar.
MCT	Localiza en el entorno escolar y familiar objetos con formas circulares.
MCT-AA	Compone de forma manipulativa figuras planas a partir de otras, describiendo aspectos concretos del resultado (diferencias de tamaño, número de lados, piezas utilizadas, etc.).
CL-MCT	Reconoce y nombra en el entorno escolar y familiar triángulos, cuadrados y rectángulos.
MCT	Reconoce e identifica intuitivamente en el entorno escolar objetos con forma de prisma.
MCT	Reconoce e identifica intuitivamente en el entorno escolar objetos con forma de esfera.
CL-MCT	Comprende y describe posiciones y recorridos en el entorno escolar, utilizando los conceptos de <i>izquierda-derecha, delante-detrás, arriba- abajo, cerca-lejos y próximo-lejano</i> .
CL	Realiza un recorrido en el entorno escolar a partir de una información oral que incluye los conceptos de <i>izquierda- derecha, delante- detrás, arriba-abajo, cerca-lejos y próximo-lejano</i> .
MCT	Resuelve problemas geométricos relacionados con situaciones del entorno escolar y familiar, utilizando los conceptos básicos de <i>alineamiento y posición</i> .
AA	Explica oralmente el proceso llevado en la resolución de problemas relacionados con situaciones del entorno escolar y familiar, revisando las operaciones y las unidades de los resultados y comprobando e interpretando en el contexto la coherencia de las soluciones.
MCT	Recoge y cuenta datos relativos al entorno escolar o familiar, los registra y expresa el resultado mediante pictogramas.

Competencias clave	ESTÁNDAR DE APRENDIZAJE EVALUABLE
MCT	Interpreta datos en pictogramas sobre situaciones del entorno escolar y familiar.
MCT	Resuelve problemas, que impliquen una sola orden, planteados a partir de un pictograma y relacionados con situaciones del entorno escolar y familiar.
AA	Explica oralmente el proceso llevado en la resolución de problemas relacionados con situaciones del entorno escolar y familiar, revisando las operaciones y las unidades de los resultados y comprobando e interpretando en el contexto la coherencia de las soluciones.

VI. Concreción dos estándares de aprendizaxe availables:

Criterio de avaliação	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	C.C.
Bloque 1: Procesos, métodos e actitudes en matemáticas							
MT-B1.1	2º-MTB1.1.1 - Explica oralmente o proceso seguido para resolver un problema.	Explica oralmente o proceso seguido para resolver un problema.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Resolución de exercicios e problemas. Escala de observación. Rúbrica.	CMCT CCL
MT-B1.2	2º-MTB1.2.1 - Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo limpo, claro e ordenado no caderno e en calquera aspecto que se vaia traballar na área de Matemáticas.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Lista de control/cotexo. Rúbrica.	CMCT CAA
MT-B1.3	2º-MTB1.3.1 - Utiliza os medios tecnolóxicos na resolución de problemas.	Emprega os medios tecnolóxicos de xeito guiado	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Produccións orais. Rúbrica.	CMCCT CD CAA
Bloque 2: Números							
MT-B2.1	2º-MTB2.1.1 - Le, escribe e ordena números ata o 999.	Le, escribe e ordena números ata o 999	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Produccións orais. Resolución de exercicios e problemas. Posta en común.	CMCT CCL

MT-B2.1	2º-MTB2.1.2 - Identifica o valor de posición das cifras en situacíons e contextos reais.	Identifica o valor de posición das cifras en situacíons e contextos reais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Producións orais. Resolución de exercicios e problemas. Traballo de aplicación. Lista de control/cotexo.	CMCT CAA
MT-B2.1	2º-MTB2.1.3 - Realiza correctamente series tanto ascendentes como descendentes	Realiza correctamente series tanto ascendentes como descendentes.	X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Resolución de exercicios e problemas.	CMCT CAA
MT-B2.2	2º-MTB2.2.1 - Utiliza os números ordinais en contextos reais.	Utiliza os números ordinais en contextos reais.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Producións orais. Resolución de exercicios e problemas. Traballo de aplicación e síntese.	CMCT
MT-B2.2	2º-MTB2.2.2 - Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá números naturais ata o 999.	Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá números naturais ata o 999.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Resolución de exercicios e problemas. Traballo de aplicación. Posta en común. Entrevista.	CMCT CAA CCL
MT-B2.2	2º-MTB2.2.3 - Descompón e compón números naturais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	Descompón e compón números naturais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras a partires dun modelo/guia	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.	CMCT

						INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Traballo de aplicación e síntese.	
MT-B2.2	2º-MTB2.2.4 - Identifica os números pares e os impares.	Identifica os números pares e os impares.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais. Resolución de exercicios e problemas. Traballo de aplicación. Posta en común.</p>	CMCT
MT-B2.3	2º-MTB2.3.1 - . Realiza cálculos numéricos coas operacións de suma e resta na resolución de problemas contextualizados.	Realiza cálculos numéricos coas operacións de suma e resta na resolución de problemas contextualizados.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Resolución de exercicios e problemas. Traballo de aplicación.</p>	CMCT CAA
MT-B2.3	2º-MTB2.3.2 - Realiza cálculos numéricos básicos coa operación da multiplicación na resolución de problemas contextualizados e guiados.	Realiza cálculos numéricos básicos coa operación da multiplicación na resolución de problemas contextualizados e guiados.		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Traballo de aplicación.</p>	CMCT CAA
MT-B2.3	2º-MTB2.3.3 - Resolve operacións con cálculo mental.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Traballo de aplicación.</p>	CMCT CAA
MT-B2.4	2º-MTB2.4.1 - Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.	CMCT CAA

						INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Traballo de aplicación.	
MT-B2.4	2º-MTB2.4.2 - Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	Revisa as operacións realizadas na resolución dos problemas	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.</p>	CMCT CSIEE CAA
Bloque 3: Medida							
MT-B3.1	2º-MTB3.1.1 - Coñece e utiliza o quilómetro, o metro e o centímetro como unidades de medida de lonxitude.			X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Traballo de aplicación.</p>	CMCT
MT-B3.2	2º-MTB3.2.1 - Coñece e utiliza o quilo, o medio quilo e o cuarto quilo como unidades de medida de peso.			X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Traballo de aplicación.</p>	CMCT
MT-B3.3	2º-MTB3.3.1 - Coñece e utiliza o litro, medio litro e			X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.	CMCT

	cuarto litro como unidades de medida de capacidad					INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	
MT-B3.4	2º-MTB3.4.1 - Le a hora en reloxos analóxicos e dixitais. (En punto, medias e cuartos)	Le a hora en reloxos analóxicos e (En punto, medias e cuartos)		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas..	CMCT
MT-B3.4	2º-MTB3.4.2 - Resolve problemas sinxelos da vida diaria utilizando as medidas temporais axeitadas e as súas relación.			X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT CAA
MT-B3.5	2º-MTB3.5.1 - Coñece a función e o valor das diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizandoas tanto para resolver problemas en situación reais como figuradas.	Coñece o valor das diferentes moedas e billetes (5,10) do sistema monetario da Unión Europea.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT CAA CSC
MT-B3.6	2º-MTB3.6.1 - Resolve problemas sinxelos de medida.			X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.	CMCT CAA

						INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	
MT-B3.6	2º-MTB3.6.2 - Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas e as unidades dos resultados.	Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións previa revisión da mestra	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CMCT CAA CSIEE
Bloque 4: Xeometría							
MT-B4.1	2º-MTB4.1.1 - Completa figuras partindo do seu eixe de simetría.	Completa figuras moi sinxelas de liñas horizontais e verticais a partir do eixo de simetría			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas.	CMCT
MT-B4.2	2º-MTB4.2.1 - Coñece os diferentes tipos de polígonos en obxectos do entorno inmediato.	Recoñece similitude entre polígonos e figuras do entorno; sendo quen de identificar a nome con guía externa.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CMCT CAA
MT-B4.3	2º-MTB4.3.1 - Recoñece corpos con formas cúbicas e esféricas en obxectos do entorno inmediato.				X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CMCT CAA
MT-B4.4	2º-MTB4.4.1 - Realiza e interpreta esbozos de itinerarios moi sinxelos do seu entorno inmediato con guías moi visuais	Interpreta esbozos de itinerarios moi sinxelos do seu entorno inmediato con guías moi visuais	X			PROCEDEMENTOS: Análise das produccions dos alumnos/as	CMCT CAA

		e intuitivas				INSTRUMENTOS: resolución de problemas e exercicios.	
MT-B4.5	2º-MTB4.5.1 - Resolve problemas xeométricos sinxelos que impliquen dominio dos contidos traballados.			X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Traballo de aplicación.	CMCT CAA
MT-B4.5	2º-MTB4.5.2 - Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.			X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Traballo de aplicación. Resolución de exercicios e problemas.	CMCCT CAA CSIEE

Bloque 5: Estatística e probabilidade

MT-B5.1	2º-MTB5.1.1 - Rexistra e interpreta datos en representacións gráficas.	Rexistra datos con orientacións externas		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Traballo de aplicación. Proba de interpretación de datos.	CMCT CAA
MT-B5.1	2º-MTB5.1.2 - Resolve problemas contextuais nos				X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.	CMCT CAA

	que interveñen a lectura de gráficos.				INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Traballo de aplicación.	
MT-B5.2	2º-MTB5.2.1 - Diferenza o concepto de suceso seguro, suceso posible e suceso imposible.	Diferencia o concepto de suceso posible		X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Traballo de aplicación.	CMCT CAA

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE DA ÁREA DE MATEMÁTICAS DO CURSO ANTERIOR (1º)

Trala realización das avaliacións iniciais na primeira semana do presente curso e os informes individualizados do curso pasado (AL035), será necesario traballar estándares de 1º, encadrándoo así ao longo dos diferentes trimestres de xeito que se axusten e se relacionen da mellor maneira posible cos pertencentes a 2º.

No caso de esta área, durante o primeiro trimestre é necesario reforzar a numeración ata o 100 (ordenar, anterior-posterior, series), composición e descomposición de números (decenas e unidades), as operacioneas de sumes e restes e resolución de problemas sinxelos, para pouco a pouco ir avanzando nos contidos do presente curso.

MT-B2.1	1º-MTB2.1.1 - Le, escribe e ordena números ata o 99.	Le, escribe e ordena números ata o 99	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as.	CMCT CCL
---------	--	---------------------------------------	---	---	---	--	-------------

						INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Producións orais. Resolución de exercicios e problemas. Posta en común.	
MT-B2.2	1º-MTB2.2.3 - Descompón e compón números naturais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	Identifica o valor de posición das unidades e das decenas	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Portfolio. Resolución de exercicios e problemas. Rúbrica.	CMCT
MT-B2.3	1º-MTB2.3.1 - Realiza cálculos numéricos básicos coa operación de suma levada na resolución de problemas contextualizados.	Realiza cálculos numéricos básicos coa operación da suma na resolución de problemas contextualizados	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Resolución de exercicios e problemas.	CMCT
MT-B3.4	1º-MTB3.4.1 - Coñece e utiliza as unidades de medida do tempo e as súas relación. Minuto, hora, día, semana e ano.	Coñece a equivalencia entre minuto, hora, día, semana e ano.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Portfolio. Resolución de exercicios e problemas. Rúbrica.	CMCT
MT-B3.4	1º-MTB3.4.2 - Le en reloxos analóxicos e dixitais a hora en punto e a media hora.	le a hora en punto e media en reloxos analóxicos e dixitais			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Produccións orais. Resolución de exercicios e problemas. Rúbrica.	
MT-B3.5	1º-MTB3.5.1 - Coñece a función e o valor das diferentes moedas e billetes (5,10, 20 e 50 euros) do sistema monetario da Unión Europea utilizandoas tanto	Coñece o valor dos billetes de 5 e 10 euros e a o valor emprego e equivalencias das moedas de euro			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Portfolio. Resolución de exercicios e problemas. Asamblea. Rúbrica.	CMCT CAA

para resolver problemas
en situación reais como
figuradas.

LENGUA CASTELLANA.

III.Obxectivos en clave de competencias

- 1.Comprender el sentido global de textos orales y expresarse oralmente de forma adecuada en los diferentes contextos y situaciones de comunicación oral —debates, diálogos, etc. — en los que se desenvuelve el alumno/a. (*Comunicación lingüística*).
- 2.Leer y comprender textos sencillos de tipología diversa (narrativos, descriptivos, textos de la vida cotidiana...) identificando la información relevante e irrelevante y utilizando estrategias de comprensión; desarrollar hábitos de lectura, como instrumentos para adquirir conocimiento, y como ocio y disfrute. (*Comunicación lingüística*).
- 3.Comprender e interpretar informaciones de trayectos y planos, horarios comerciales, calendarios, etc., efectuando los razonamientos numéricos y geométricos necesarios. (*Matemática*).
- 4.Utilizar los conocimientos sobre la lengua, el sistema de lectoescritura y las normas del uso lingüístico para escribir y hablar de forma adecuada, coherente y correcta, sabiendo razonar y explicar los procesos seguidos. (*Comunicación lingüística; Aprender a aprender*).
- 5.Relacionarse y expresarse a través de la lengua de manera adecuada en la actividad social y cultural, adoptando una actitud respetuosa

y de cooperación, desarrollando la escucha activa, para tomar conciencia de los propios sentimientos e ideas y para controlar la propia conducta. (CSC)

6. Reproducir y dramatizar textos fomentando la capacidad de trabajar en grupo. (*Sociales y cívicas*).

7. Obtener información y opiniones de los medios de comunicación social y las tecnologías de la información y la comunicación, y saberlas interpretar y valorar. (*Conciencia y expresión culturales; Digital*).

8. Iniciarse en el uso de las TIC para elaborar textos propios, y como instrumento de aprendizaje. (*Digital*).

9. Aproximarse a obras relevantes de la literatura infantil. Comprender textos literarios de géneros diversos, así como las convenciones específicas del lenguaje literario. (*Comunicación lingüística; Ciencia y tecnología*).

10. Identificar la biblioteca (aula, entorno) como espacio de ocio y disfrute de la lectura. (*Comunicación lingüística*).

11. Conocer y valorar la realidad plurilingüe de España como muestra de riqueza cultural. (*Conciencia y expresión culturales; Sociales y cívicas*).

12. Reflexionar sobre los diferentes usos sociales de las lenguas para evitar los estereotipos lingüísticos que suponen juicios de valor y prejuicios clasistas, racistas o sexistas. (*Sociales y cívicas*).

13. Tomar conciencia del propio aprendizaje y reflexionar sobre posibles estrategias para emprender nuevos aprendizajes. (*Sentido de la iniciativa y espíritu emprendedor*).

IV. Contidos, criterios de evaluación e estándares de aprendizaje.

COMUNES A LOS TRES TRIMESTRES		
Contenidos	Criterios de evaluación	Estándares de aprendizaje
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: HABLAR Y ESCUCHAR 1. Interacción en situaciones comunicativas. Participación en el intercambio verbal.	1. Cooperar en las interacciones orales y participar en situaciones comunicativas dirigidas, respondiendo a preguntas.	1.1. Participa en situaciones comunicativas dirigidas, respondiendo a preguntas, en su caso, y preguntando para averiguar el significado de expresiones y/o palabras que no comprende. 1.2. Participa en situaciones espontáneas de intercambio comunicativo, proponiendo temas y aportando opiniones. 1.3. Interpreta correctamente instrucciones orales. 1.4. Pide ayuda para la realización de tareas de

		<p>distinta índole con lenguaje adecuado.</p> <p>1.5. Identifica en el discurso elementos de contenidos relevantes en función de la situación comunicativa (lugares, tiempo, nombres, cantidades...).</p>
2. Interacción en la comunicación espontánea y dirigida, con distinta intención, respetando un orden espacial, cronológico y lógico en el discurso.	<p>2. Utilizar estrategias, habilidades y normas en la interacción y comunicación con los demás.</p>	<p>2.1. Retoma el tema de conversación cuando se le indica que se ha desviado de este.</p> <p>2.2. Solicita información complementaria con una finalidad determinada.</p> <p>2.3. Respeta turnos de palabra.</p> <p>2.4. Comunica verbalmente sentimientos, vivencias y emociones propias.</p> <p>2.5. Adecua la entonación y el tono de voz a la función (saludar, despedirse, preguntar y responder preguntas) y al tipo de texto en</p>

		situaciones rutinarias y en contextos conocidos.
3. Comprensión de mensajes en diferentes situaciones de comunicación oral.	3. Comprender el sentido global de un texto. Identificar informaciones relevantes e irrelevantes. Ampliar el vocabulario.	<p>3.2. Identifica las ideas contenidas en textos orales producidos por el docente.</p> <p>3.3. Incorpora el nuevo vocabulario en sus intervenciones orales.</p>
4. Expresión y producción de textos orales.	4. Narrar situaciones y experiencias personales, cuentos populares, noticias y diálogos.	<p>4.1. Narra, siguiendo un orden lógico y cronológico, cuentos, experiencias vividas y anécdotas personales, utilizando con propiedad expresiones temporales.</p>
5., 6. Expresión y reproducción de textos orales según su tipología.	5. Realizar descripciones sencillas de personas, animales, objetos y lugares.	<p>5.1. Describe personas, animales, objetos y escenas del mundo real o de representaciones de distinto soporte, siguiendo un orden y usando aquellos adjetivos y adverbios que resulten</p>

		pertinentes.
	6. Participar en debates, diálogos y discusiones guiadas.	6.1. Expresa su opinión sobre temas de interés en un debate.
7. Escucha y reproducción de textos breves y sencillos que estimulen la curiosidad e imaginación del alumnado.	7. Desarrollar la capacidad de escucha activa	7.1. Formula preguntas para obtener información tras la escucha de una narración, exposición, debate o instrucción.
9. Dramatización de textos adaptados.	9. Dramatizar textos adaptados, desarrollando el gusto por participar en dinámicas de grupos.	9.1. Distingue el narrador y los personajes, así como sus turnos de intervención, en textos dramáticos. 9.2. Interpreta diferentes personajes, reflejando sus características esenciales, memorizando y representando sus acciones y gestos más definitorios.

BLOQUE 2. COMUNICACIÓN		
ESCRITA: LEER		
<p>1. Interiorización de la relación entre lengua oral y lengua escrita.</p> <p>2. Método de lectoescritura.</p>	<p>1. Conocer la correspondencia entre fonemas y grafías en contextos significativos.</p> <p>2. Leer el texto con la pronunciación, el</p>	<p>1.1 Codifica y descodifica todos los fonemas y grafías de la lengua castellana, estableciendo relaciones entre la palabra y sus partes.</p> <p>1.2. Separa las palabras en sílabas</p> <p>1.3. Conoce el abecedario y ordena las palabras por orden alfabético</p> <p>1.4. Interrelaciona los códigos oral y escrito: discrimina los sonidos en las palabras y la correspondencia grafema-fonema.</p> <p>1.5. Reproduce de forma audible y gráfica todos los fonemas y las grafías del castellano en cualquier posición.</p> <p>2.1. Lee en voz alta diferentes tipos de textos apropiados a su edad con la velocidad, la fluidez y la entonación adecuadas.</p>

	ritmo y la entonación adecuados.	
3. Audición de diferentes tipos de textos.	3. Comprender el sentido global de un texto sencillo tanto de ámbito cotidiano como académico: textos descriptivos, narrativos, expositivos, instructivos y literarios.	<p>3.1 Identifica el sentido global de los textos en lectura silenciosa o en voz alta.</p> <p>3.2. Reconoce el argumento de un cuento.</p> <p>3.3 Identifica el escenario espaciotemporal en textos.</p>
4. Modelaje lector. Utilización de estrategias que mejoran la comprensión (lectura comprensiva) Interiorización de la lectura como instrumento de aprendizaje.	4. Utilizar estrategias para la comprensión lectora.	<p>4.1. Formula hipótesis sobre el contenido de un texto a partir del título y de las ilustraciones, y verifica las predicciones hechas al finalizar la lectura.</p> <p>4.2. Desarrolla estrategias eficaces (utilizar el diccionario o preguntar acerca del vocabulario desconocido) para mejorar la comprensión del texto objeto de trabajo.</p> <p>4.3. Integra y relaciona sus vivencias e ideas con la información contenida en un texto.</p>

		4.4. Localiza información concreta en un texto.
5., 6. Fomento del interés y el gusto por la lectura.	<p>5. Llevar a cabo el plan lector que dé respuesta a una planificación sistemática de mejora de la eficacia lectora y fomente el gusto por la lectura.</p> <p>6. Adquirir hábito lector.</p>	<p>5.1. Tiene programado un tiempo diario para la lectura: método de lectoescritura y animación a la lectura.</p> <p>5.2 Lee voluntariamente textos propuestos o elegidos por él mismo, y manifiesta su opinión sobre ellos.</p> <p>5.3. Se esfuerza por comprender e interpretar las diferentes lecturas.</p> <p>6.1. Informa de las lecturas personales a los demás, valorándolas de forma sencilla en función de su utilidad y gusto.</p> <p>6.2. Justifica las preferencias personales a partir de la lectura de cuentos, cómics, poemas, teatro, etc.</p>

<p>BLOQUE 3. COMUNICACIÓN</p> <p>ESCRITA: ESCRIBIR</p> <p>1., 2., 3. Conocimiento y utilización de los recursos gráficos en la comunicación escrita.</p>	<p>1. Interiorizar las normas de la escritura y sus aspectos gráficos.</p> <p>2. Conocer y usar el sistema de lectoescritura.</p>	<p>1.1. Produce textos con diferentes intenciones comunicativas con coherencia, respetando su estructura y aplicando las reglas ortográficas elementales, cuidando la caligrafía, el orden y la presentación.</p> <p>2.1. Sigue un plan de escritura sistemático que incluye distintos tipos de dictados.</p> <p>3.1. Reconoce la función comunicativa de la lengua escrita en diferentes contextos.</p> <p>3.2. Identifica la función de esquemas, mapas conceptuales, gráficas, dibujos, etc., como fuentes de información.</p>
--	---	---

	<p>3. Identificar diversos tipos de fuentes de información.</p>	
4. Producción de textos según la intención y la tipología.	<p>4. Producir textos descriptivos, narrativos, argumentativos, expositivos e instructivos, siguiendo guías y modelos.</p>	<p>4.2. Escribe textos personales con coherencia y vocabulario adecuado, en los que expresa pensamientos, deseos y sentimientos, y donde desarrolla la creatividad.</p>
5. Aplicación de las normas ortográficas elementales y de los signos de puntuación. Caligrafía. Orden y presentación.	<p>5. Usar las normas y estrategias de la escritura y de los aspectos gráficos para la producción de textos: planificación, función, destinatario, estructura, revisión y reescritura.</p>	<p>5.1. Crea textos siguiendo una planificación previa, realizada con ayuda del profesor o profesora.</p> <p>5.2. Reconoce rasgos de la estructura básica de textos de uso común: listas, órdenes, refranes, recetas, etc.</p> <p>5.3. Aplica las normas ortográficas en sus producciones escritas.</p> <p>6.1. Interpreta y produce ilustraciones asociadas</p>

		a textos, de manera que puedan ser utilizadas como indicadores del contenido del texto.
6. Uso de los elementos lingüísticos y no lingüísticos en la comunicación escrita.	6. Crear textos utilizando el lenguaje verbal y el lenguaje no verbal con intención informativa y publicitaria.	7.1. Usa las TIC para realizar ejercicios de escritura guiados.
7. Uso de las tecnologías de la información y de la comunicación (TIC) como instrumento de aprendizaje en tareas sencillas.	7. Utilizar las TIC de para elaborar sus producciones y trabajar la escritura.	<p>1.1. Reconoce las letras del abecedario y distingue entre vocales y consonantes.</p> <p>1.2. Forma palabras a partir de letras y sílabas.</p>
BLOQUE 4. CONOCIMIENTO DE LA LENGUA	1. Formar palabras a partir de letras y	13.1. Utiliza cada vez de forma más autónoma programas informáticos sencillos para mejorar la

1. Conocimiento del abecedario e iniciación al orden alfabético.	sílabas.	lectoescritura, adquirir vocabulario, profundizar en el conocimiento de la lengua y adquirir las reglas ortográficas.
13. Iniciación en el uso de las tecnologías de la información y de la comunicación (TIC) como instrumento de aprendizaje en tareas sencillas.	13. Utilizar las TIC como instrumento de aprendizaje.	13.2. Utiliza las TIC para las producciones propias siguiendo modelos. 14.1. Nombra cuáles son las lenguas cooficiales y señala dónde se hablan.
14. Conocimiento general de realidad plurilingüe de España.	14. Conocer donde existen lenguas cooficiales en España	1.1. Lee textos propios de la literatura infantil. 1.2. Identifica los elementos más relevantes de los textos: personajes, lugares, trama y desenlace. 1.3. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos

<p>BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA</p> <p>1., 3., 4., 5., 6. El texto literario como fuente de comunicación, de placer, de juego, de entretenimiento y de aprendizaje.</p> <p>Textos propios de la tradición literaria: textos de tradición oral (fábulas, leyendas, canciones populares, cuentos...), textos de género narrativo y textos de otros géneros (teatro o poesía).</p>	<p>1. Leer y reconocer textos propios de la literatura infantil.</p> <p>3. Memorizar textos breves de tradición oral: poemas, canciones, retahílas, adivinanzas y trabalenguas.</p> <p>4. Utilizar las bibliotecas de aula y de centro para obtener información y disfrutar de la lectura de obras literarias.</p> <p>5. Elaborar cuentos y poemas sencillos</p>	<p>de tradición oral y de obras o fragmentos de la literatura infantil adecuados a su edad.</p> <p>3.1. Se esfuerza en memorizar textos breves de tradición oral.</p> <p>4.1. Utiliza las bibliotecas de aula y de centro para obtener información y disfrutar de la lectura de obras literarias o fragmentos de estas.</p> <p>5.1. Elabora y modifica cuentos y poemas sencillos a partir de pautas o modelos dados.</p> <p>6.1. Muestra, en diferentes situaciones comunicativas, un vocabulario adecuado, adquirido a través de la lectura de textos literarios</p>
---	--	--

	<p>empleando de forma coherente la lengua escrita y la imagen para expresar situaciones comunicativas concretas.</p> <p>6. Mostrar, en diferentes situaciones comunicativas, un vocabulario adecuado, adquirido a través de la lectura de textos literarios y no literarios.</p>	
--	--	--

PRIMER TRIMESTRE		
<i>Contenidos</i>	<i>Criterios de evaluación</i>	<i>Estándares de aprendizaje</i>
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: HABLAR Y ESCUCHAR 8. Escucha y reproducción de textos breves y sencillos que estimulen la curiosidad e imaginación del alumnado.	8. Reproducir textos orales.	8.1. Narra o recita, utilizando los recursos extralingüísticos convenientes, pequeños cuentos y poemas. 8.2. Utiliza fórmulas iniciales y finales aprendidas al

		contar un cuento.
<p>BLOQUE 2. COMUNICACIÓN</p> <p>ESCRITA: LEER</p> <p>3. Audición de diferentes tipos de textos.</p>	<p>3. Comprender el sentido global de un texto sencillo tanto de ámbito cotidiano como académico: textos narrativos, expositivos y literarios.</p>	<p>3.4 Reconoce los elementos básicos de los diferentes tipos de textos.</p>
<p>BLOQUE 3. COMUNICACIÓN</p> <p>ESCRITA: ESCRIBIR</p> <p>4. Producción de textos según la intención y la tipología.</p> <p>Textos descriptivos, narrativos, argumentativos, expositivos e instructivos.</p>	<p>4. Producir textos narrativos y expositivos siguiendo guías y modelos.</p>	<p>4.1. Produce textos escritos con distintas intenciones y atendiendo a diferentes situaciones comunicativas: felicitaciones, cartas, cuentos, etc., partiendo de modelos previos.</p>

<p>BLOQUE 4. CONOCIMIENTO DE LA LENGUA</p> <p>2. La sílaba.</p> <p>Clases de sílabas.</p> <p>4. Reconocimiento de las distintas clases de palabras en los textos (el <i>nombre</i> o <i>sustantivo</i>).</p> <p>Características y uso de cada clase de palabra.</p> <p>5. Tipos de nombres.</p>	<p>2. Clasificar palabras según su número de sílabas y distinguir características de las sílabas.</p> <p>. 4. Identificar sustantivos en un texto, distinguiendo algunas de sus características</p> <p>5. Distinguir entre nombres comunes, propios, individuales y colectivos.</p>	<p>2.1. Clasifica palabras de acuerdo con las características de sus sílabas</p> <p>2.2. Separa correctamente palabras en sílabas.</p> <p>4.1. Discrimina los sustantivos de las demás clases de palabras y justifica su clasificación.</p> <p>5.1. Identifica y clasifica correctamente los nombres comunes, propios, individuales y colectivos.</p> <p>7.1. Relaciona y clasifica los nombres atendiendo al género y al número, y adecua el uso de los artículos y</p>
--	---	--

	<p>7. Distinguir el género y el número en los nombres.</p> <p>11. Sistematizar la adquisición de vocabulario a través de los textos.</p>	<p>demonstrativos al género y número de los nombres propuestos.</p> <p>11.2. Reconoce sinónimos y antónimos.</p> <p>11.5. Identifica distintos significados de una palabra polisémica.</p>
<p>7. Género y número. Concordancia.</p> <p>11., 12. Adquisición de vocabulario. Sinónimos y antónimos. Palabras polisémicas. Familia léxica. Campo semántico.</p>	<p>12. Ampliar el vocabulario de uso a través de la lectura y juegos de escritura.</p>	<p>12.1. Reconoce y escribe palabras pertenecientes a la familia léxica que se le propone.</p> <p>12.2. Busca información a partir de pautas dadas, lectura de textos, etc.</p>
		<p>2.1. Dramatiza y representa, mediante gestos y palabras, escenas de cuentos, poemas y canciones.</p>

<p>BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA</p> <p>2. La literatura: textos literarios y textos no literarios.</p> <p>El cuento.</p> <p>La poesía.</p>	<p>2. Dramatizar y representar, mediante gestos y palabras, escenas de cuentos, poemas y canciones.</p>	
--	---	--

SEGUNDO TRIMESTRE		
<i>Contenidos</i>	<i>Criterios de evaluación</i>	<i>Estándares de aprendizaje</i>
<p>BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: HABLAR Y ESCUCHAR</p> <p>3. Comprensión de mensajes en diferentes situaciones de comunicación oral.</p>	<p>3. Comprender el sentido global de un texto. Identificar informaciones relevantes e irrelevantes. Ampliar el vocabulario.</p>	<p>3.1. Identifica la idea principal en textos narrativos orales y en textos expositivos sencillos (noticias breves de radio y televisión, y explicaciones sencillas).</p>

<p>8. Escucha y reproducción de textos breves y sencillos que estimulen la curiosidad e imaginación del alumnado.</p>	<p>8. Reproducir textos orales.</p>	<p>8.1. Narra o recita, utilizando los recursos extralingüísticos convenientes, pequeños cuentos. 8.2. Utiliza fórmulas iniciales y finales aprendidas al contar un cuento.</p>
<p>BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LEER</p> <p>3. Audición de diferentes tipos de textos.</p>	<p>3. Comprender el sentido global de un texto sencillo tanto de ámbito cotidiano como académico: textos descriptivos, narrativos, instructivos y literarios.</p>	<p>3.4 Reconoce los elementos básicos de los diferentes tipos de textos.</p> <p>4.1. Produce textos escritos con distintas intenciones y</p>

<p>BLOQUE 3. COMUNICACIÓN</p> <p>ESCRITA: ESCRIBIR</p> <p>4. Producción de textos según la intención y la tipología.</p> <p>Textos descriptivos, narrativos e instructivos.</p>	<p>4. Producir textos descriptivos, narrativos e instructivos, siguiendo guías y modelos.</p>	<p>atendiendo a diferentes situaciones comunicativas (descripciones...), partiendo de modelos previos.</p>
<p>BLOQUE 4. CONOCIMIENTO DE LA LENGUA</p> <p>4. Reconocimiento de las distintas clases de palabras en los textos (<i>verbo, adjetivo</i>). Características y uso de cada clase de palabra.</p> <p>6. El adjetivo calificativo.</p>	<p>4. Identificar sustantivos, adjetivos y verbos en un texto, distinguiendo algunas de sus características.</p> <p>6. Utilizar adjetivos calificativos.</p> <p>8. Identificar y usar los artículos, los</p>	<p>4.1. Discrimina los sustantivos de las demás clases de palabras y justifica su clasificación.</p> <p>6.1. Utiliza adjetivos para atribuir cualidades a los nombres.</p> <p>8.1. Interioriza el concepto de pronombre y distingue los pronombres personales.</p>

	demostrativos y los pronombres personales en textos breves	9.1. Reconoce el concepto de verbo como palabra que expresa una acción; utiliza correctamente las formas de los verbos tratados, y completa oraciones y textos breves con ellos.
8. Artículos.		
Demostrativos.	9. Utilizar los tiempos verbales correctamente, de forma oral y por escrito.	
Pronombres personales.		
9. Verbo.		11.1. Realiza comparaciones. 11.2. Reconoce antónimos.
Tiempos verbales.	11. Sistematizar la adquisición de vocabulario a través de los textos	11.6. Escribe palabras compuestas a partir de dos simples.
11., 12. Adquisición de vocabulario.		12.1. Reconoce y escribe palabras pertenecientes a la familia léxica que se le propone. 12.2. Busca información a partir de pautas dadas, lectura de textos, etc.
Comparaciones.	12. Ampliar el vocabulario de uso a través de la lectura y juegos de escritura.	
Antónimos.		
Palabras derivadas.		

<p>BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA</p> <p>2. La literatura: textos literarios y textos no literarios.</p> <p>La poesía.</p>	<p>2. Dramatizar y representar, mediante gestos y palabras, escenas de poemas.</p>	<p>2.1. Dramatiza y representa, mediante gestos y palabras, escenas de poemas.</p>
--	--	--

TERCER TRIMESTRE		
<i>Contenidos</i>	<i>Criterios de evaluación</i>	<i>Estándares de aprendizaje</i>
<p>BLOQUE 2. COMUNICACIÓN</p> <p>ESCRITA: LEER</p> <p>3. Audición de diferentes tipos de textos.</p>	<p>3. Comprender el sentido global de un texto sencillo tanto de ámbito cotidiano como académico: textos descriptivos, narrativos, expositivos, instructivos y literarios.</p>	<p>3.4 Reconoce los elementos básicos de los diferentes tipos de textos.</p>

<p>BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR</p> <p>4. Producción de textos según la intención y la tipología. Textos descriptivos y narrativos.</p> <p>6. Uso de los elementos lingüísticos y no lingüísticos en la comunicación escrita.</p> <p>BLOQUE 4. CONOCIMIENTO DE LA</p>	<p>4. Producir textos descriptivos y narrativos siguiendo guías y modelos.</p> <p>6. Crear textos utilizando el lenguaje verbal y el lenguaje no verbal con intención informativa y publicitaria.</p>	<p>4.1. Produce textos escritos con distintas intenciones y atendiendo a diferentes situaciones comunicativas: descripciones, diálogos, cartas, etc., partiendo de modelos previos.</p> <p>6.2. Interpreta y produce textos asociados a imágenes (anuncios, carteles, cómics, chistes), con una función determinada: informar, narrar...</p> <p>3.1. Ordena las palabras en las oraciones.</p>
---	---	--

 LENGUA		
3. La palabra.	3. Ordenar correctamente las palabras en la oración.	10.1 Identifica el sujeto y el predicado en una oración, y es capaz de clasificarla de acuerdo a la intención del hablante.
10. Sujeto y predicado.	10. Identificar sujeto y predicado en los textos, y valorar la intención comunicativa del emisor.	11.2. Reconoce antónimos. 11.3. Aplica prefijos y sufijos para formar palabras antónimas y crear diminutivos o aumentativos a una palabra dada o presente en un texto.
11., 12. Adquisición de vocabulario. Antónimos. Onomatopeyas. Aumentativos. Diminutivos. Familia léxica.	11. Sistematizar la adquisición de vocabulario a través de los textos. 12. Ampliar el vocabulario de uso a través de la lectura y juegos de escritura.	11.4. Identifica las palabras que se asocian a los sonidos. 12.1. Reconoce y escribe palabras pertenecientes a la familia léxica que se le propone. 12.2. Busca información a partir de pautas dadas, lectura de textos, etc.

<p>BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA</p> <p>2. La literatura: textos literarios y textos no literarios.</p> <p>El teatro.</p> <p>La poesía.</p>	<p>2. Dramatizar y representar, mediante gestos y palabras, escenas de poemas.</p>	<p>2.1. Dramatiza y representa, mediante gestos y palabras, escenas de poemas.</p>
--	--	--

V. Perfil de área de lengua castellana .

Competencias clave	Estándar de aprendizaje evaluable
CL	Usa la lengua oral en asambleas y diálogos como forma de comunicación con los demás y de expresión de sus ideas y pensamientos personales.
CL	Trasmite las ideas con claridad y coherencia.

SC	Escucha las intervenciones de los compañeros, mostrando respeto por las ideas, sentimientos y emociones de los demás.
SC	Aplica las normas socio-comunicativas: espera de turnos, escucha activa, participación respetuosa y primeras fórmulas de cortesía.
CL	Emplea recursos lingüísticos (entonación y tono de voz) y no lingüísticos (lenguaje gestual y corporal) para comunicarse en las interacciones orales.
CL	Se expresa con una pronunciación y una dicción correctas (entonación, pronunciación y vocabulario) cuando narra hechos ocurridos o experiencias personales y cuando se describe a sí mismo, a familiares y amigos.
CL	Expresa sus propias ideas de manera comprensible.
CL	Participa activamente en las situaciones interactivas de comunicación en el aula (asambleas y diálogos), contestando preguntas y haciendo comentarios relacionados con el tema.
CL	Participa de forma constructiva preguntando, expresando dudas y aportando experiencias.
CL	Muestra una actitud de escucha activa (mantiene el contacto visual, adopta una postura adecuada...), evitando repetir lo que ya se ha dicho.
CL	Comprende la información general en textos orales de uso habitual (mensajes, horarios, instrucciones, normas...), realizando actividades relacionadas con ellos (preguntas, opinión...).
CL	Entiende el sentido de los elementos básicos del texto (vocabulario y orden).
CL	Utiliza en sus expresiones un vocabulario adecuado a su edad.
AA	Busca ayuda para resolver sus dudas respecto al vocabulario, empleando recursos tales como diccionarios con imágenes, programas en la pizarra digital, consultas guiadas en Internet...
CL	Diferencia por el contexto el significado de palabras parecidas.
CL	Identifica el tema del texto.

CL	Obtiene las ideas principales de un texto.
CL	Reconoce el tema de un texto dado.
CL	Reproduce de memoria textos sencillos cercanos a sus gustos e intereses.
CL	Reproduce con corrección y creatividad textos sencillos relacionados con sus vivencias.
CL	Actúa en respuesta a las órdenes o instrucciones dadas para llevar a cabo actividades diversas.
CL	Responde de forma correcta a preguntas concernientes al texto oral.
AA	Utiliza la información para llevar a cabo diversas actividades en situaciones de aprendizaje individual o colectivo.
CL	Reproduce textos orales sencillos y breves imitando modelos (descriptivos, narrativos e instructivos).
CL	Recuerda algunas ideas básicas de un texto escuchado y las expresa oralmente en respuesta a preguntas dadas sobre este.
CL	Comienza a organizar el discurso adecuándose a la situación de comunicación.
CL	Utiliza de forma efectiva el lenguaje oral para comunicarse y aprender: escucha activamente y se expresa oralmente claridad.
CL	Lee en voz alta diferentes tipos de textos apropiados a su edad, adquiriendo progresiva seguridad.
CL	Descodifica las palabras propias de su edad.
CL	Reconoce el mensaje, de manera global, de los textos leídos en voz alta.
CL	Realiza actividades sobre diferentes tipos de texto en situaciones de aula.
CL	Lee en silencio textos de diferente tipología.
CL	Reconoce el mensaje, de manera global, de los textos leídos en voz alta.
CL	Realiza actividades sobre diferentes tipos de texto en situaciones de aula.
CL	Lee en silencio textos de diferente tipología.

CL	Realiza lecturas en silencio comprendiendo los textos leídos.
CL	Identifica el título de un texto dado.
AA	Aprende a formular sencillas hipótesis basándose en imágenes que acompañan al texto.
CL	Descubre la lectura como fuente de ocio.
CL	Lee voluntariamente textos de la biblioteca de aula, de centro, de la localidad...
AA	Utiliza la biblioteca de aula y respeta sus normas de funcionamiento.
CL	Conoce referencias bibliográficas: ilustraciones. Identifica las ilustraciones como parte de la lectura elegida.
AA	Busca lecturas y expresa el gusto por ellas.
CL-D	Escribe textos breves propios del ámbito de la vida cotidiana (notas, felicitaciones, invitaciones...), imitando textos modelo.
CL	Escribe textos breves usando vocabulario adecuado, organizando ideas con claridad y respetando ortografía imitando modelo.
CSIEE	Escribe diferentes tipos de textos (notas, felicitaciones, invitaciones...), adecuando el lenguaje a sus características más básicas, siguiendo modelos o copiando al dictado.
CL	Copia textos sencillos del ámbito de la vida personal y escolar.
CL	Se esfuerza por escribir correctamente (grafía, orden y limpieza) enunciados y textos muy breves.
CL-AA	Expresa por escrito ideas muy sencillas.
CL-IEE	Presenta y redacta con limpieza, claridad y orden los escritos breves y sencillos en relación a un asunto dado. Emplea, para sus escritos, recursos y estrategias que le ayudan a generar ideas (por ejemplo: rutinas y destrezas de pensamiento).
CL	Conoce las primeras clases de palabras (nombre o sustantivo, adjetivo y verbo), identificando su función dentro de textos sencillos. Utiliza espontáneamente el artículo y el pronombre en sus producciones orales. Aplica las primeras normas de ortografía a estas clases de palabras (por ejemplo: el uso de las mayúsculas en los nombres propios).

CL	Conoce formas verbales sencillas, utilizadas diariamente.
CL	Conoce, con ayuda del docente, el significado de nuevas palabras.
AA	Participa activamente en situaciones de contacto con el uso de la lengua mostrando una escucha activa (disposición, postura).
CL	Utiliza las primeras normas de concordancia de género y número entre el nombre y el adjetivo.
CL	Incorpora en su expresión oral nuevo vocabulario relativo a ámbitos cercanos: rutinas escolares y familiares, aficiones y gustos personales, aspectos del entorno inmediato (por ejemplo: actividades, paisaje, etc.).
CL	Se inicia en la formación de nuevas palabras siguiendo modelos previamente establecidos en el aula.
CL	Utiliza las primeras normas ortográficas trabajadas (por ejemplo: el uso de mayúsculas, la escritura de mp, mb, etc.)
CL	Identifica la función que desempeñan algunas clases de palabras (sustantivo, para nombrar; verbo, para indicar acciones), y emplea este conocimiento para mejorar su comprensión de mensajes orales y escritos.
CL	Utiliza correctamente las normas de la concordancia de género y de número en la expresión oral en situaciones de aula.
CL	Mejora progresivamente la pronunciación de las sílabas de una palabra.
CL	Respeta el uso del punto y de la coma en su lectura diaria (textos relacionados con sus intereses y experiencias personales, familiares y escolares).
D	Utiliza distintos programas educativos digitales con ayuda del docente.
CEC-CL	Conoce la existencia de diferentes lenguas en España.
CL	Lee con ayuda del profesor o profesora textos de la literatura infantil: narrativos y poéticos.
CL	Identifica textos sencillos: el cuento, el poema y el refrán.
CL	Reconoce las comparaciones en textos sencillos con ayuda del docente.

CL	Participa en la creación de textos literarios muy sencillos y breves a nivel oral y colectivo, con la ayuda del docente.
CL	Participa en dramatizaciones muy sencillas individualmente y en grupo.
CL	Repite textos orales breves y sencillos (por ejemplo: cuentos, poemas y canciones).

VI. Concreción dos estándares de aprendizaxe availables:

Criterio de evaluación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	C.C.
						Instrumentos de avaliação / Procedementos de avaliação (%)*	
Bloque 1: Comunicación oral: Falar e escutar							
LC-B1.1	2º-LCB1.1.1 - Expresa de forma global sentimientos, vivencias e opinións.	Expresa de forma global sentimientos, vivencias e opinións	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Asamblea. Posta en común. Diario de clase.	CCL CAA CSC
LC-B1.1	2º-LCB1.1.2 - Aplica as normas socio-comunicativas: escucha, espera de quendas.	Aplica as normas socio-comunicativas: escucha, espera de quendas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Produccións orais. Posta en común.	CCL CAA CSC
LC-B1.2	2º-LCB1.2.1 - Integra de xeito	Integra de xeito global os	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos	CCL

	global os recursos básicos verbais e non verbais para comunicarse oralmente, identificando, de xeito global, o valor comunicativo destes.	recursos básicos verbais e non verbais para comunicarse oralmente				alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Escala de observación.	
LC-B1.2	2º-LCB1.2.2 - Exprésase cunha pronunciación e unha dicción axeitada ao seu nivel.	Exprésase cunha dicción aceptable	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Diario de clase.	CCL
LC-B1.3	2º-LCB1.3.1 - Participa activamente en diversas situacíons de comunicación: - diálogos -exposicións orais guiadas, con axuda, cando cumpla, das tecnoloxías da información e da comunicación.	Participa nas conversas e diálogos formais e planeados.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Asamblea. Lista de control/cotexo.	CCL CD CAA CSC CSIEE
LC-B1.4	2º-LCB1.4.1 - Utiliza o vocabulario axeitado ao seu nivel.	Utiliza un vocabulario aceptable en riqueza.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Producións orais. Rúbrica.	CCL
LC-B1.4	2º-LCB1.4.2 - Identifica polo contexto o significado de distintas palabras.		X		X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Textos escritos. Rexistro anecdotico (anecdotal). Diario de clase.	CCL
LC-B1.5	2º-LCB1.5.1 - Comprende, de forma global, a información xeral dun texto oral sinxelo de uso habitual, do ámbito escolar e social.	Comprende, de forma global, a información xeral dun texto oral sinxelo	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Escala de	CCL CAA

						observación.	
LC-B1.5	2º-LCB1.5.2 - Recoñece a tipoloxía moi evidente de textos orais sinxelos atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa: cartas, anuncios, regulamentos, folletos.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Diario de clase.	CCL CAA
LC-B1.5	2º-LCB1.5.3 - Responde preguntas correspondentes á compresión literal.	Responde a preguntas directas e literais sobre o contido do texto	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase..	CCL
LC-B1.6	2º-LCB1.6.1 - Iníciase na utilización guiada dos medios audiovisuais e dixitais para obter información.			X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCL CD CAA
LC-B1.6	2º-LCB1.6.2 - Recoñece de forma global o contido principal dunha entrevista, noticia ou debate infantil procedente dos medios de comunicación.			X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Xogos de simulación e dramáticos. Proba obxectiva.	CCL CD CAA CSC
LC-B1.7	2º-LCB1.7.1 - Reproduce de memoria textos literarios ou non literarios, sinxelos e breves, axeitados aos seus gustos e intereses.				X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCL CAACCEC
LC-B1.8	2º-LCB1.8.1 - Adecúa a entoación, o volume e o xesto á representación dramática.				X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Diario de clase.	CCL

LC-B1.9	2º-LCB1.9.1 - Elabora comprensiblemente textos orais sinxelos, do ámbito escolar e social, de diferente tipoloxía: noticias, avisos, contos, poemas, anécdotas.			X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Escala de observación.</p>	CCL CAA CSIEE
LC-B1.9	2º-LCB1.9.2 - Organiza o discurso cunha secuencia coherente elemental.	Organiza o discurso cunha secuencia coherente elemental	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común.</p>	CCL CAA CSIEE
LC-B1.10	2º-LCB1.10.1 - Usa unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.		X			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Producións orais.</p>	CCL CSC
LC-B1.11	2º-LCB1.11.1 - Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais. Rúbrica.</p>	CCL CAA CSC CSIEE
Bloque 2: Comunicación escrita: ler							
LC-B2.1	2º-LCB2.1.1 - Le en voz alta, con pronunciación e entoación axeitada, diferentes tipos de textos moi sinxelos apropiados á súa idade.	Le en voz alta, con pronunciación e entoación axeitada, diferentes tipos de textos moi sinxelos apropiados á súa idade	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación. Rúbrica.</p>	CCL
LC-B2.1	2º-LCB2.1.2 - Le en silencio textos moi sinxelos próximos á súa experiencia infantil.	Le en silencio textos moi sinxelos próximos á súa experiencia infantil.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación. Rúbrica.</p>	CCL

LC-B2.2	2º-LCB2.2.1 - Identifica o tema dun texto sinxelo.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Producións orais.	CCL CAA
LC-B2.2	2º-LCB2.2.2 - Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Posta en común. Escala de observación.	CCL CAA
LC-B2.3	2º-LCB2.3.1 - Activa, de forma guiada, coñecementos previos para comprender un texto.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCL CAA
LC-B2.3	2º-LCB2.3.2 - Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes	Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes		X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Posta en común. Diario de clase.	CCL CAA
LC-B2.3	2º-LCB2.3.3 - Relaciona a información contida nas ilustracións coa información que aparece no texto.	Relaciona a información contida nas ilustracións coa información que aparece no texto		X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CAA
LC-B2.4	2º-LCB2.4.1 - Dedica, de xeito guiado, momentos de lecer para a lectura voluntaria.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL
LC-B2.4	2º-LCB2.4.2 - Explica, de xeito sinxelo, as súas preferencias			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática.	CCL

	lectoras.						INSTRUMENTOS: Posta en común. Diario de clase.	
LC-B2.5	2º-LCB2.5.1 - Consulta na biblioteca, de xeito guiado, diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información sobre libros do seu interese.	Consulta, baixo previa orientación da mestra e dunha preselección de libros, a información necesaria na biblioteca e/ou medios TIC	X	X	X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase. Rúbrica.	CCL CD CAA
LC-B2.6	2º-LCB2.6.1 - Coida, conserva e organiza os seus libros.	Coida, conserva e organiza os seus libros.	X	X	X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC
LC-B2.7	2º-LCB2.7.1 - Diferenza, con axuda, entre información e publicidade.				X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA CSC
LC-B2.7	2º-LCB2.7.2 - Formula hipóteses, de xeito guiado, sobre a finalidade de diferentes textos moi sinxelos a partir da súa tipoloxía, e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos moi redundantes, axeitados á súa idade.			X	X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Diario de clase. Rúbrica. Caderno de clase.	CCL CAA CSC
LC-B2.8	2º-LCB2.8.1 - Utiliza, de xeito guiado, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para buscar información.	Utiliza, de xeito guiado, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para buscar información.	X	X	X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CD CAA
Bloque 3: Comunicación escrita: escribir								
LC-B3.1	2º-LCB3.1.1 - Escribe, con	Escribe textos da vida cotiá		X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos	CCL CD

	axuda, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá, do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa)e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas: cartas, folletos informativos, noticias, instrucións, receitas, textos literarios	e do ámbito escolar atendendo aos exemplos previos e con guías externas				alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Rúbrica.	CAA
LC-B3.1	2º-LCB3.1.2 - Presenta os seus traballos con caligrafía clara e limpeza, evitando riscos etc.	Presenta os seus traballos con caligrafía clara e limpeza, evitando riscos etc.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCL CAA
LC-B3.2	2º-LCB3.2.1 - Valora a súa propia producción escrita, así como a producción escrita dos seus compañeiros.			X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL CSC
LC-B3.3	2º-LCB3.3.1 - Utiliza borradores que amosan a xeración e selección de ideas e a revisión ortográfica na escritura de textos sinxelos propios do ámbito da vida				X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Traballo de aplicación e síntese. Rúbrica.	CCL CAA CSIEE
LC-B3.4	2º-LCB3.4.1 - Elabora, de forma guiada, gráficas sinxelas sobre experiencias realizadas: plantar fabas, cría de vermes de seda.				X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Rúbrica.	CCL CAA
LC-B3.4	2º-LCB3.4.2 - Elabora e presenta, de forma guiada,	Elabora de forma guiada frases completas e con			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.	CCL CD CAA

	textos sinxelos, que ilustra con imaxes de carácter redundante co contido.	sentido para formar textos e as ilustra con imaxes				INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Textos escritos. Diario de clase.	
LC-B3.5	2º-LCB3.6.1 - Usa, con axuda, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para escribir e presentar textos moi sinxelos.	Usa as TIC para buscar información e iniciarse na escritura autónoma de textos		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CD CAA
Bloque 4: Coñecemento da lingua							
LC-B4.1	2º-LCB4.1.1 - Utiliza de xeito guiado categorías gramaticais básicas: nome, artigo, adjetivo, verbo.	Utiliza de xeito guiado categorías gramaticais básicas: o nome, artigo, adjetivo, verbo		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Textos escritos. Diario de clase.	CCL
LC-B4.1	2º-LCB4.1.2 - Utiliza con corrección os tempos verbais: presente, pasado e futuro entextos orais e escritos.	Utiliza os tempos verbais: presente, pasado e futuro ao producir textos orais e escritos.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Rúbrica.	CCL
LC-B4.2	2º-LCB4.2.1 - Utiliza sinónimos e antónimos, polisémicas	Utiliza sinónimos e antónimos en palabras de uso cotiá		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Producións orais. Textos escritos.	CCL
LC-B4.2	2º-LCB4.2.2 - Forma palabras compostas a partir de palabras simples.	Forma palabras compostas a partir de palabras simples.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Diario de clase.	CCL
LC-B4.2	2º-LCB4.2.3 - Identifica o suxeito/grupo nominal e predicado nas oracións simples.	Identifica o suxeito/grupo nominal e predicado nas oracións simples con preguntas guía	X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Posta en	CCL

						común. Escala de observación.	
LC-B4.3	2º-LCB4.3.1 - Utiliza os signos de puntuación e as normas ortográficas propias do nivel e as aplica á escritura de textos sinxelos.	Utiliza os signos de puntuación e as normas ortográficas propias do nivel en exercicios pechados	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Rúbrica.	CCL
LC-B4.4	2º-LCB4.4.1 - Aplica as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	Aplica as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Textos escritos.	CCL
LC-B4.4	2º-LCB4.4.2 - Utiliza signos de puntuación nas súas composicións escritas.	Utiliza algúns signos de puntuación nas súas composicións escritas baixo recordatorio externo.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Textos escritos. Rúbrica.	CCL
LC-B4.4	2º-LCB4.4.3 - Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.			X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Textos escritos. Rúbrica.	CCL
LC-B4.5	2º-LCB4.5.1 - Utiliza de forma guiada, distintos programas educativos dixitais.				X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CD CAA
LC-B4.6	2º-LCB4.6.1 - Compara aspectos (gráficos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.				X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA
Bloque 5: Educación Literaria							
LC-B5.1	2º-LCB5.1.1 - Valora de forma				X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos	CCL CCEC

	global, textos propios da literatura infantil: contos, cancións, poesía, cómics, refráns e adiviñas					alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Posta en común. Lista de control/cotexo.	
LC-B5.2	2º-LCB5.2.1 - Inicia a lectura guiada de textos narrativos sinxelos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación. Diario de clase.	CCL CAA CCEC
LC-B5.2	2º-LCB5.2.2 - Interpreta, intuitivamente e con axuda, a linguafigurada en textos literarios			X		PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Posta en común. Rúbrica.	CCL CAA
LC-B5.3	2º-LCB5.3.1 - Valora os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns,		X	X		PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INST: posta en comun	CCL CCEC
LC-B5.5	2º-LCB5.5.1 - Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados.	Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Rúbrica..	CCL CAA CSIEE CCEC
LC-B5.6	2º-LCB5.6.1 - Reproduce textos orais moi breves e sinxelos: cancións e poemas.	Reproduce textos orais moi breves e sinxelos: cancións e poemas.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCL
LC-B5.7	2º-LCB5.7.1 - Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.				X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática.	CCL CAA CCEC CSC

						INSTRUMENTOS: Posta en común. Lista de control/cotexo. Escala de observación.	
LC-B5.8	2º-LCB5.8.1 - Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.				X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Asamblea. Lista de control/cotexo.	CCL CSC CCEC

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE DA ÁREA DE LINGUA CASTELÁ DO CURSO ANTERIOR (1º)

Trala realización das avaliacións iniciais na primeira semana do presente curso e os informes individualizados do curso pasado (AL035), serà necesario traballar estándares de 1º, encadrándoos así ao longo dos diferentes trimestres de xeito que se axusten e se relacionen da mellor maneira posible cos pertencentes a 2º.

No caso desta área, serà necesario reforzar no primeiro trimestre a lectura, escritura de sílabas trabadas, así como na escritura de oracions coa separación correcta das palabras, así como a compressión de textos sinxelos, para pouco a pouco ir ampliando a dificultade dos mesmos e ampliar os contidos de presente curso.

LC-B3.1	1º-LCB3.1.1 - Relaciona os códigos oral e escrito: discrimina sons nas palabras e consolida aspectos grafomotores e grafías da Lingua castelá en palabras significativas.	Relaciona os códigos oral e escrito: discrimina sons nas palabras e consolida aspectos grafomotores e grafías da Lingua castelá en palabras significativas	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Producións orais. Rúbrica.	CCL
LC-B4.1	1º-LCB4.1.1 - Desenvolve	Desenvolve a conciencia	x	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos	CCL

	a conciencia fonolóxica: identifica sílabas e fonemas como elementos fundamentais da palabra.	fonolóxica: identifica sílabas e fonemas como elementos fundamentais da palabra.				alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Producións orais. Asamblea. Posta en común. Proba obxectiva.	
LC-B4.1	1º-LCB4.1.2 - Recoñece o alfabeto e iníciase na orde alfabética.	Recoñece o alfabeto e iníciase na orde alfabética.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Resolución de exercicios e problemas. Proba obxectiva. Rúbrica.	CCL
LC-B4.1	1º-LCB4.1.3 - Distingue nome e adxectivo en palabras significativas.	Identifica os nomes		X	x	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática.. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Posta en común. Rúbrica.	CCL
LC-B4.1	1º-LCB4.1.4 - Distingue xénero e número en palabras habituais.	Distingue xénero e número en palabras habituais.		X	x	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Produccións orais. Posta en común. Rúbrica.	CCL
LC-B4.1	1º-LCB4.1.5 - Utiliza adecuadamente os artigos nos textos orais e escritos.	Utiliza adecuadamente os artigos nos textos orais e escritos.	X	x	x	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Produccións orais. Textos escritos.	CCL
LC-B4.1	1º-LCB4.1.7 - Utiliza os tempos verbais: presente, pasado e futuro en textos sinxelos.	Identifica tempos verbais presente, pasado e futuro en frases			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Rúbrica.	CCL
LC-B4.4	1º-LCB4.4.1 - Forma e ordena correctamente oracións simples para compoñer	Forma e ordena correctamente oracións simples para compoñer			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.	CCL

	oracións simples para compoñer textos sinxelos.	textos moi sinxelos.				INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Producións orais. Textos escritos.	
--	---	----------------------	--	--	--	--	--

CIENCIAS DA NATUREZA

III. Obxectivos en clave de Competencias

1. Coñecer as partes fundamentais do corpo humano, as súas principais características, algunas das funcións vitais, así como hábitos saudables relacionados coa alimentación, o exercicio físico, a hixiene e o descanso, e mostrar unha actitude de aceptación e respecto polas diferenzas individuais. (*CAA, CMCCT / Intelixencias lóxico-matemática, visual-espacial e intrapersonal*).
2. Recoñecer as funcións vitais dos seres vivos para identificalos na súa contorna diferencialos dos seres inertes. (*CMCCT / I. naturalista*).
3. Observar, a partir de preguntas guía, plantas e animais da súa contorna para obter información mediante rexistros, utilizando distintas fontes e instrumentos dispoñibles ao seu alcance, de maneira moi dirixida. (*Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencias naturalista, lóxico-matemática, visual-espacial e lingüístico-verbal*).
4. Tomar conciencia das prácticas de coidado e respecto a plantas e animais. (*CMCCT / Intelixencias naturalista e intrapersonal*).
5. Observar, identificar, nomear e clasificar plantas da súa contorna, ou a través de imaxes, apreciando e describindo algúns dos trazos

físicos e pautas de comportamento das plantas coas contornas nos que viven, así como algúns patróns de relación cos seres humanos e os animais. (*Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista*).

6. Identificar e clasificar animais segundo sexan vertebrados ou invertebrados, e en función tamén da súa alimentación, forma de nacer e hábita(*Matemática. Ciencia e Tecnoloxía/ Intelixencia naturalista*).

7. Observar, identificar, diferenciar e clasificar materiais segundo as propiedades físicas. (*CMCCT / Intelixencias lóxico-matemática e visual-espacial*)

8. Reconocer cambios e transformacións en obxectos e materiais da contorna cotiá.(*CMCCT/ Intelixencia naturalista*).

9. Iniciarse na actividade científica realizando experimentos para estudar o son, o ruído e a contaminación acústica. (*Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencias lóxico-matemática e visual-espacial*).

10. Identificar e valorar prácticas cotiás de redución, reciclaxe e reutilización de materiais e obxectos. (*Sociais e cívicas; Iniciativa e espírito emprendedor; Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencias interpersoal, intrapersonal e naturalista*).

11. Coñecer a utilidade das máquinas e ferramentas do fogar e da contorna próxima, os seus componentes, o seu uso responsable e seguro, así como as profesións relacionadas con elas e as principais fontes de enerxía necesarias para o seu funcionamento. (*Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencias lóxico-matemática e visual-espacial*).

12. Tomar decisións reflexionando e sopesando posibilidades de maneira autónoma e responsable para fazer fronte a situacións cotiás relacionadas co medio natural. (*Iniciativa e espírito emprendedor / Intelixencia intrapersonal*).

13. Comprender a información dos textos lidos e utilizar o vocabulario específico para expresar de forma oral, escrita e con apoios gráficos

contidos relacionados coa área. (*Comunicación lingüística / Intelixencia lingüístico-verbal*).

14. Utilizar de forma guiada as TIC e outras fontes para obter información e como instrumento para aprender e compartir coñecementos. (*Dixital / Intelixencias lingüístico-verbal e intrapersonal*).

15. Participar en actividades de traballo cooperativo adoptando un comportamento responsable e mostrando habilidades para resolver conflitos pacificamente. (*Sociais e cívicas / Intelixencia interpersoal*).

IV. Contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe availables

COMÚNS AOS TRES TRIMESTRES		
<i>Contidos</i>	<i>Criterios de avaliación</i>	<i>Estándares de aprendizaxe</i>
BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA 1. Utilización de diferentes fontes de información (directas, libros).	1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facendo predicións sobre sucesos naturais, integrando datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes básicas e comunicando os resultados.	1.1. De maneira guiada, busca, selecciona e organiza información concreta e relevante; analízaa, extrae conclusóns e comunica a súa experiencia, reflexionando sobre o proceso e comunicándoo oralmente e por escrito coa axuda de imaxes.

		1.2. Iníciase na utilización dos medios propios da observación, como instrumentos ópticos e de medida, consultando e utilizando documentos escritos, imaxes e gráficos.
2. Iniciación á actividade científica. Aproximación experimental a algunas cuestiósns.	2. Establecer conjecturas respecto tanto de sucesos que ocorren dunha forma natural como de sucesos provocados, a través dun experimento ou unha experiencia.	2.1. De maneira dirixida, realiza pequenos experimentos ou experiencias establecendo conjecturas respecto tanto de feitos que suceden dunha forma natural como sobre os que son provocados.
3. Utilización das TIC (tecnoloxías da información e da comunicación) para buscar e seleccionar información, de maneira guiada.	3. Comunicar de forma oral e escrita os resultados, presentándoos con apoios gráficos.	3.1. Utiliza de maneira adecuada o vocabulario correspondente a cada un dos bloques de contidos, na comunicación de forma oral e escrita durante a presentación de resultados.
4. Hábitos de prevención de enfermedades e accidentes na aula e no centro.	4. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus	4.1. Usa algunas estratexias para aprender a

Utilización de diversos materiais, tendo en conta as normas de seguridade.

Traballo individual e en grupo.

5. Planificación de proxectos e presentación de informes.

Realización dun proxecto sobre as plantas.

compañeiros, coidando as ferramentas e facendo un uso axeitado dos materiais.

5. Realizar un proxecto e presentar un informe.

aprender, preguntando para obter información e pedindo aclaracións.

4.2. Iníciase no desenvolvemento de estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, mostrando habilidades para a resolución pacífica de conflitos

4.3. Coñece actividades de primeiros auxilios e represéntaas en contextos de simulación.

4.4. Traballa de forma cooperativa, coidando a súa seguridade e a dos seus compañeiros, así como as ferramentas e os materiais.

4.5. Coñece e respecta as normas de uso e de seguridade dos instrumentos e os materiais de traballo.

5.1. Iníciase na planificación e execución de accións e tarefas, manifestando autonomía e iniciativa.

		<p>5.2. Manifesta autonomía na planificación e ejecución de accións e tarefas, e mostra iniciativa na toma de decisións.</p> <p>5.3. De maneira guiada, e utilizando soporte papel e/ou dixital, realiza un proxecto e presenta un informe sobre as plantas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet); comunica oralmente as experiencias realizadas, apoiándose en imaxes e breves textos escritos realizados segundo modelos.</p> <p>5.4. Presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa, en soporte papel e dixital.</p>
--	--	---

PRIMEIRO TRIMESTRE		
<i>Contidos</i>	<i>Criterios de avaliación</i>	<i>Estándares de aprendizaxe</i>
BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE		
1. O corpo humano. Principais características.	1. Identificar e valorar as principais partes do	1.1. Observa, Identifica e describe as principais

<p>Partes do corpo.</p> <p>2. A respiración como función vital. Exercicios para a súa correcta realización.</p> <p>3. Hábitos de alimentación saudables: a dieta equilibrada. Algúns aspectos básicos da seguridade alimentaria. Saúde e enfermidade. As prácticas saudables. A hixiene persoal, o aseo, o descanso, o lecer, a atención ao corpo. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes no fogar e na contorna próxima.</p>	<p>corpo humano e as súas principais características, utilizando os coñecementos para elaborar estratexias para o desenvolvemento dunha vida saudable.</p> <p>2. Recoñecer a respiración como unha función vital.</p> <p>3. Coñecer e valorar a relación entre o benestar e a práctica de determinados hábitos: alimentación variada; hixiene persoal; exercicio físico regulado, sen excesos, e descanso diario.</p>	<p>partes do corpo humano e as súas características.</p> <p>2.1. Identifica e describe a respiración como función vital, e coñece e realiza exercicios para a súa correcta execución.</p> <p>3.1. Clasifica alimentos segundo a súa orixe e a súa achega á dieta. 3.2. Identifica hábitos de alimentación saudables, e aplica a información ao deseño de dietas equilibradas. 3.3. Identifica e explica algún trastorno alimentario, e describe algunas conductas e estratexias para a súa prevención. 3.4. Manifesta conductas de hixiene e aseo persoal, valorando a hixiene, o descanso e o uso</p>
---	---	--

<p>4. Aceptación das diferenzas, as súas posibilidades e limitacóns.</p> <p>Os sentimientos e as emocións.</p>	<p>4. Coñecer e valorar a relación entre o benestar e a identificación das súas emocións e as dos seus compañeiros.</p>	<p>axeitado do tempo libre, e desenvolvendo hábitos para o coidado do corpo, así como de aceptación do seu propio corpo e do dos demás.</p> <p>3.5. Identifica as súas posibilidades e limitacóns aceptando as diferenzas, poñendo de manifesto dita aceptación.</p> <p>3.6. Identifica e desenvolve hábitos de prevención de enfermidades e accidentes na aula e no centro.</p> <p>4.1. Progresa na identificación das emocións e sentimientos propios e dos compañeiros, e manifesta condutas empáticas.</p>
--	---	--

SEGUNDO TRIMESTRE		
<i>Contidos</i>	<i>Criterios de avaliación</i>	<i>Estándares de aprendizaxe</i>
BLOQUE 3. OS SERES VIVOS		

1. Os seres vivos e os seres inertes.	1. Realizar observacións expoñéndose, previamente e durante estas, cuestións que lle permitan obter información relevante.	1.1. Observa e identifica diferentes formas de vida e expón de forma razonada as diferenzas existentes entre seres vivos e obxectos inertes.
2. Identificación de diferenzas.	2. Observar e realizar preguntas adecuadas para obter información, utilizar algúns instrumentos e efectuar rexistros segundo indicacións.	2.1. Observa, mediante a consulta de diversas fontes, diferentes formas de vida, identificando e explicando de maneira razonada as diferenzas entre seres vivos e obxectos inertes.
3. e 4. Observación directa e indirecta de plantas. Clasificación segundo elementos observables, identificación e denominación. Características e formas de vida de distintos tipos de plantas. As plantas da contorna natural máis próxima. Principais grupos de plantas. Interese pola observación e o estudo das plantas. Hábitos de coidado e respecto cara ás plantas: coidados que necesitan para vivir.	3. Recoñecer e clasificar con criterios elementais as plantas más representativas da súa contorna, así como algunas outras especies coñecidas, aplicando a información obtida a través de diversos medios.	3.1. Observa, identifica, nomea e clasifica plantas da súa contorna. 3.2. Observa, identifica, nomea e clasifica plantas a través de imaxes. 3.3. Asocia e describe os trazos físicos e as pautas de comportamento dalgunhas plantas coas contornas nos que viven (camuflaxe, cambio de cor, etc.). 3.4. Observa, identifica e describe algúns patróns de relación entre os seres humanos, as

As relacións dos seres humanos coas plantas.	<p>4. Utilizar diversas fontes de información, especialmente as procedentes das tecnoloxías da información e da comunicación.</p>	<p>plantas e os animais.</p> <p>3.5. Identifica boas prácticas de coidado e respecto aos animais, e desenvolve hábitos de coidado e respecto.</p> <p>3.6. Interésase pola observación e o estudo das plantas.</p> <p>4.1. Utiliza diversas fontes, principalmente as obtidas mediante o uso das TIC sempre de forma moi dirixida, para observar e identificar as plantas.</p>
--	---	---

TERCEIRO TRIMESTRE		
<i>Contidos</i>	<i>Criterios de avaliación</i>	<i>Estándares de aprendizaxe</i>
BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA		
1. A materia e as súas propiedades.	1. Observar, identificar, diferenciar e	1.1. Observa, identifica, diferencia e clasifica

Iniciación á actividade científica.	clasificar materiais segundo propiedades físicas observables.	materiais segundo propiedades físicas observables, tales como o sabor, a textura, o peso/masa, a cor, a dureza, o estado e a capacidade de disolución en auga ou de reacción con algunha substancia.
2. e 3. Aproximación experimental a algunas cuestíons elementais; forzas e magnetismo.	<p>2. Describir algunas causas e efectos visibles en situacíons cotiás de cambios ou transformacíons en obxectos e materiais.</p> <p>3. Iniciarse na actividade científica realizando experimentos para estudar os efectos da aplicación de forzas.</p>	<p>2.1. Observa, identifica, analiza e describe as diferenzas entre as propiedades elementais dos materiais, relacionando algunas delas cos seus usos e recoñecendo os efectos visibles das forzas sobre os obxectos, os seus compoñentes e a súa dirección.</p> <p>3.1. Observa e capta de forma intuitiva o concepto de forza en relación co movemento.</p> <p>3.2. Observa, identifica e explica os efectos da aplicación de forzas na mesma dirección, forzas de contacto e a distancia, e describe o observado.</p>
4. A percepción do son. O ruído e a contaminación acústica.	4. Iniciarse na actividade científica realizando	

<p>5. Aforro de enerxía e protección do medio ambiente.</p> <p>Redución, reutilización e reciclaxe de obxectos e substancias.</p>	<p>experimentos para estudar a percepción do son, o ruído e a contaminación acústica.</p> <p>5. Observar e explicar algúns elementos do medio físico e dos seus recursos, valorando o medio ambiente.</p>	<p>4.1. Observa, identifica e describe as principais características do son e da vibración.</p> <p>4.2. Explica as principais características do ton, a intensidade e o timbre.</p> <p>4.3. Observa, identifica e explica as principais características da transmisión do son en diferentes medios, exemplificando algúns casos.</p> <p>4.4. Valora a importancia da ausencia de ruído e de contaminación acústica, e propón actuacións para combatelo.</p> <p>5.1. Observa, identifica, e analiza algúns elementos do medio físico e dos seus recursos (luz solar, aire, auga, terra e vexetación), valorando a importancia das medidas de protección e coidado do medio ambiente.</p> <p>5.2. Reduce, reutiliza e recicla obxectos e</p>
---	---	--

<p>BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA. OBXECTOS E MÁQUINAS</p> <p>1. Máquinas e aparellos. Observación de máquinas e aparellos, e do seu funcionamento. Montaxe e desmontaxe de obxectos simples.</p> <p>2. Identificación e descripción de oficios en función dos materiais, ferramentas e máquinas que utilizan.</p>	<p>1. Montar e desmontar obxectos e aparellos simples, describindo o seu funcionamento, pezas e secuencia de montaxe, e explicando a súa utilización de forma segura.</p> <p>2. Coñecer os traballos das persoas da contorna. Valorar a necesidade e importancia de todas as profesións.</p>	<p>substancias na aula e no centro.</p> <p>1.1. Observa, identifica e analiza obxectos e aparellos simples na contorna.</p> <p>1.2. Monta e desmonta obxectos simples, explicando como funcionan e a utilidade de cada parte.</p> <p>1.3. Mantén condutas seguras tanto no uso como na montaxe e desmontaxe de obxectos simples.</p> <p>1.4. Observa e analiza o funcionamento dos obxectos e máquinas, identificando as situacións que poden xerar risco.</p> <p>2.1. Identifica e exemplifica as principais profesións e responsabilidades que desempeñan</p>
---	--	---

<p>3. Uso axeitado de materiais, substancias e ferramentas no fogar.</p> <p>Seguridade persoal.</p> <p>Inventos tecnolóxicos que facilitan a vida diaria das persoas. Identificación dos compoñentes básicos dun computador.</p> <p>Uso das tecnoloxías da información e a comunicación.</p>	<p>3. Iniciarse no coidado da seguridade persoal no uso de tecnoloxías e de materiais, substancias e ferramentas na aula e no centro.</p>	<p>as persoas da súa contorna, valorando a súa importancia e contribución á sociedade, e identificando estereotipos sexistas.</p> <p>3.1. Usa materiais, substancias e ferramentas adoptando comportamentos adecuados para previr accidentes.</p> <p>3.2. Identifica os compoñentes básicos dun computador, facendo un uso axeitado deles.</p>
--	---	--

V. Perfil de área de Ciencias da Natureza

Competencia clave	Estándar de aprendizaxe
CL-MCT	Busca información concreta sobre feitos naturais da súa contorna más próxima, utilizando medios de observación directa (lupa, lupa binocular...) e consultando documentos escritos sinxelos, imaxes e gráficos; comunica o resultado da súa investigación oralmente, con axuda.
MCT-CL	Expón oralmente, de forma pautada, experiencias e tarefas utilizando con claridade e con corrección o vocabulario específico traballado.

D	Coñece, coa axuda do docente, o uso adecuado teórico das TIC como recurso de lecer.
MCT-SC	Realiza con axuda, de forma individual ou en equipo, experiencias, tarefas sinxelas e proxectos sobre o ser humano, a saúde, os seres vivos..., e presenta as tarefas de maneira clara e limpia.
SC	Coñece, coida e utiliza os instrumentos e materiais de maneira segura.
MCT	Identifica e localiza, con axuda, algúns dos principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano: relación (órganos dos sentidos, sistema nervioso, aparato locomotor, etc.).
SC-MCT	Coñece, identifica e adopta habitualmente hábitos saudables para previr enfermidades no ámbito familiar e escolar.
SC	Identifica emocións e sentimentos propios, dos seus compañeiros e dos adultos.
AA	Coñece e aplica, con axuda e de forma guiada, estratexias para estudar e traballar de maneira eficaz (por exemplo: subliñado, palabras clave, título...).
AA	Manifesta certa autonomía na execución de accións e tarefas sinxelas.
MCT	Identifica, coa axuda do docente, as diferenzas básicas entre seres vivos e seres inertes.
MCT	Coñece e identifica, coa axuda do docente, as principais partes da estrutura dos seres vivos.
MCT	Observa directa e indirectamente, e coñece múltiples formas de vida animal e vexetal da súa contorna máis próxima (fogar, escola...).
MCT	Identifica e explica as relacións entre os seres vivos: cadeas alimentarias.
MCT	Recoñece en debuxos, fotografías e vídeos as plantas e animais da súa contorna.
MCT	Coñece hábitats dos seres vivos da súa contorna próxima (fogar, escola...).
SC	Mostra condutas de respecto e coidado cara aos seres vivos da súa contorna inmediata.
MCT	Observa algúun proceso asociado á vida dos seres vivos, comunicando de maneira oral os resultados.

SC	Coñece, coida e utiliza os instrumentos de observación e os materiais de maneira segura, coa axuda do docente.
MCT	Observa e identifica algúns materiais fixándose nas súas propiedades elementais: cheiro, sabor, textura, cor, etc.
MCT	Utiliza a báscula para pesarse.
MCT	Planifica e realiza sinxelas experiencias, coa axuda do docente, e observa cambios no movemento dos corpos por efecto das forzas.
MCT	Identifica algunha característica das enerxías luminosa, sonora, eléctrica e térmica.
MCT	Coñece as enerxías non renovables.
MCT	Realiza experiencias sobre o cambio de estado (sólido-líquido).
MCT	Identifica diferentes máquinas do barrio.
MCT	Observa e identifica algunha das aplicacións das máquinas da súa contorna, así como a súa utilidade para facilitar as actividades cotiás.
IEE	Realiza a montaxe e desmontaxe de pezas cun modelo dado.

VI. Concreción dos estándares de aprendizaxe availables

Criterio de evaluación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN		C.C.
						Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación		
Bloque 1: Iniciación á actividade científica								
CN-B1.1	2º-CNB1.1.1 - Manifesta certa autonomía na observación e na planificación de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	Manifesta certa autonomía na observación e na planificación de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rúbrica	CAA CMCT CSIEE CCL	
CN-B1.2	2º-CNB1.2.1 - Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo e respecta os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia.	Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo e respecta os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.Anecdotalio.	CAACMCT CSC CSIEE	
Bloque 2: O ser humano e saúde								
CN-B2.1	2º-CNB2.1.1 - Identifica e describe as partes do corpo humano e	Identifica as partes do corpo humano.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CMCT CCL CSC	

	compárao co doutros seres vivos.						
CN-B2.1	2º-CNB2.1.2 - Recoñece a respiración e a nutrición como funcións vitais.	Recoñece a respiración e a nutrición como funcións vitais.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Experiencias grupais	CMCT
CN-B2.1	2º-CNB2.1.3 - Verbaliza e comparte emocións e sentimentois propios e alleos.		X			PROCEDEMENTOS: Análisis e observación sistemática INSTRUMENTOS: Producións orais.	CMCT CSC CCL
CN-B2.2	2º-CNB2.2.1 - Coñece algún trastorno alimentario e as estratexias para a súa prevención.		X			PROCEDEMENTOS: Análisis das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais..	CMCT CSC CAA
CN-B2.2	2º-CNB2.2.2 - Relaciona o exercicio físico, o descanso e a adecuada alimentación coa propia saúde.	- Relaciona o exercicio físico, o descanso e a adecuada alimentación coa propia saúde.	X			PROCEDEMENTOS: Análisis das producións dos alumnos/as e observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais	CMCT CSC
CN-B2.3	2º-CNB2.3.1 - Identifica os alimentos diarios necesarios aplica o menú semanal de merendas na escola.	Identifica un menú saudable	X			PROCEDEMENTOS: Análisis das producións dos alumnos/as. Obsevación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Caderno de aula.	CMCT
Bloque 3: Os seres vivos							
CN-B3.1	2º-CNB3.1.1 - Explica as diferenças entre seres vivos e inertes observando o seu contorno.	Explica as diferenças entre seres vivos e inertes observando o seu contorno.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.	CMCT CCL

	contorno.					INSTRUMENTOS: Producións orais.	
CN-B3.1	2º-CNB3.1.2 - Identifica e describe animais e plantas do seu contorno, empregando diferentes soportes.	Identifica e describe animais e plantas do seu contorno	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CMCT CCL
CN-B3.2	2º-CNB3.2.1 - Nomea e clasifica, con criterios elementais a partir da observación, seres vivos do seu contorno adoptando hábitos de respeito.	Nomea e clasifica, con criterios elementais a partir da observación, seres vivos do seu contorno adoptando hábitos de respeito.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rúbrica e portafolio.	CMCT CCL CSC
Bloque 4: Materia e enerxía							
CN-B4.1	2º-CNB4.1.1 - Valora e aplica usos responsables da auga na escola.	Fai un uso responsable da auga				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase. Producións orais e escritas.	CMCT CCL CSC
CN-B4.1	2º-CNB4.1.2 - Reduce, reutiliza e recicla residuos na escola.			X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase. Rúbrica.	CMCT CSC CSIEE
CN-B4.2	2º-CNB4.2.1 - Realiza experiencias sinxelas sobre os efectos da aplicación	Realiza experiencias sinxelas sobre os efectos da aplicación			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CMCT CAA CSIEE

	sobre os efectos da aplicación dunha forza en situacións da vida cotián.	dunha forza en situacións da vida cotián				INSTRUMENTOS: Diario de clase. Producións orais. Grupos de trabajo	
CN-B4.1	2º-CNB4.2.2 - Analiza os efectos das forzas sobre obxectos e movementos cotiáns.	Analiza, con axuda e guía, os efectos das forzas sobre obxectos e movementos cotiáns.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase. Experiencias de aula. - portafolio.	CMCT CAA CSIEE
Bloque 5: A tecnoloxía: obxectos e máquinas							
CN-B5.1	2º-CNB5.1.1 - Identifica e coñece a diversidade de máquinas do seu contorno e os beneficios que producen na vida cotiá.	Identifica e coñece algunas de máquinas do seu contorno e nomea algún beneficio das mesmas.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase. Producións orais e escritas.	CMCT CSC
CN-B5.1	2º-CNB5.1.2 - Coñece os oficios das persoas do seu contorno e valora a importancia de cada profesión, a responsabilidade e a contribución social, evitando estereotipos sexistas.	Coñece os oficios das persoas do seu contorno e valora a importancia de cada profesión, evitando estereotipos sexistas.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Producións propias. INSTRUMENTOS: Diario de clase. Grupos de trabalho. Producións orais e escritas.	CMCT CSC
CN-B5.1	2º-CNB5.1.3 - Manexa obxectos simples de uso cotián identificando as situacións que poden xerar risco e estereotipos sexistas.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CMCT CSC

CN-B5.2	2º-CNB5.2.1 - Identifica e describe as partes dun ordenador durante o seu uso.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Anecdotario.	CMCT CD CCL
CN-B5.2	2º-CNB5.2.2 - Emprega o ordenador de forma guiada e fai un bo uso.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Anecdotario.	CMCT CD

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE DA ÁREA DE CIENCIAS NATURAIS DO CURSO ANTERIOR (1º)

Trala realización das avaliacións iniciais na primeira semana do presente curso e os informes individualizados do curso pasado (AL035), será necesario traballar estándares de 1º, encadrándoos así ao longo dos diferentes trimestres de xeito que se axusten e se relacionen da mellor maneira posible cos pertencentes a 2º.

CN-B3.1	1º-CNB3.1.2 - Identifica e describe, con criterios elementais, animais e plantas do seu contorno.	Identifica características dos animais e plantas próximos		X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Producións orais. Portfolio. Posta en común.	CMCT CCL
CN-B4.1	1º-CNB4.1.2 - Identifica e adopta medidas de uso responsable da auga na escola.	Utiliza de xeito adecuado a auga		X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rúbrica. Producións orais. Textos escritos.	CMCT CSC
CN-B5.1	1º-CNB5.1.2 - . Identifica e	Identifica como máquinas algúns		X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CMCT

	manexa algúns aparellos e máquinas simples de uso cotán empregándoo con seguridade e evitando estereotipos sexistas.	materiais escolares e os emprega con destreza			INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rúbrica.	CSC CSIEE
CN-B5.2	1º-CNB5.2.1 - Identifica e nomea correctamente as partes dun ordenador cando traballa con el.	Identifica e nomea correctamente as partes dun ordenador cando traballa con el.		x	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Posta en común. Lista de control/cotexo.	
CN-B5.2	1º-CNB5.2.2 - Emprega o ordenador de forma guiada e fai un bo uso.	Emprega o ordenador de forma guiada e fai un bo uso.		x	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rúbrica.	CMCT CD

CIENCIAS SOCIAIS

III. Obxectivos en clave de Competencias

1. Comprender a organización social da contorna próxima, as funcións dos organismos principais e a importancia da participación cidadá. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía, Iniciativa emprendedora / Intelixencias lingüístico-verbal, visual-espacial e intrapersonal).
2. Coñecer as distintas características da contorna próxima, identificando tanto as persoas que traballan nel como as manifestacións culturais deste. (Sociais e cívicas / Intelixencia interpersoal).

3. Coñecer as diferentes formas de relación dos membros dunha comunidade. Sopesar as accións que puidesen alterar a convivencia cívica valorando a importancia dunha convivencia pacífica, tolerante e respectuosa. (Sociais e cívicas / Intelixencia interpersoal).
4. Adquirir hábitos de comportamento cívico e viario adecuados en todas as contornas nos que se desenvolve para actuar como ciudadán e peón e para convivir coas persoas da súa contorna. (Sociais e cívicas / Intelixencia interpersoal).
5. Identificar a auga como elemento natural, as súas características, propiedades e procesos, e a súa relación co resto dos seres vivos, analizando os usos que o ser humano fai da auga e adoptando actitudes que impulsen a súa protección e a súa conservación. (Iniciativa emprendedora e Sociais e cívicas / Intelixencias intrapersonal e interpersoal).
6. Identificar paisaxes (naturais: montaña e costa), as súas características e os seus elementos, e os axentes responsable das súas transformacións, así como as actividades humanas que orixinan desequilibrios nel, xerando actitudes de defensa, respecto e recuperación do medio natural. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista).
7. Describir, clasificar e diferenciar propiedades e características sinxelas dalgúns minerais e os usos aos que se destinan. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista).
8. Identificar, describir e empregar correctamente as nocións topolóxicas básicas de posición e proximidade para orientarse na súa contorna más próxima. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía / Intelixencia naturalista).
9. Coñecer os cambios que se producen nas persoas, na sociedade e na contorna co paso do tempo, ser capaz de ordenalos cronoloxicamente dunha maneira moi básica utilizando nocións temporais sinxelas e os elementos adecuados.

10. Valorar a importancia de conservar o patrimonio cultural e artístico. (Matemática. Ciencia e tecnoloxía, Sociais e cívicas, Aprender a aprender / Intelixencia lóxico-matemática, interpersoal e intrapersonal).
11. Utilizar diversas fontes e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación (TIC), de forma guiada, para obter información, aprender e compartir coñecementos do ámbito social. (Dixital / Intelixencias lingüístico-verbal e visual-espacial)
12. Participar en situacíons grupais, escoitando, valorando e respectando as achegas de cada un dos membros do grupo, adoptando un comportamento construtivo e solidario. (Iniciativa emprendedora e Sociais e cívicas / Intelixencia interpersoal).
13. Planificar proxectos sinxelos de maneira guiada, tomando decisións con autonomía e responsabilidade. (Iniciativa emprendedora / Intelixencia intrapersonal).

IV. Contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe availables.

COMÚNS AOS TRES TRIMESTRES		
<i>Contidos</i>	<i>Criterios de avaliación</i>	<i>Estándares de aprendizaxe</i>
BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS 1.2. Iniciación ao coñecemento científico e á súa aplicación nas Ciencias Sociais. Recollida de información do tema que hai que tratar,	1. Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes	1.1. Busca, selecciona e organiza, de maneira guiada, información relacionada coas Ciencias Sociais e comunícaa oralmente.

<p>utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).</p> <p>Iniciación á utilización das TIC para buscar e seleccionar información.</p> <p>Desenvolvemento de estratexias para organizar, memorizar e recuperar a información obtida mediante diferentes métodos e fontes.</p> <p>Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos, de maneira guiada e con modelos sinxelos.</p> <p>3. Técnicas de traballo intelectual.</p> <p>Estratexias para desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.</p> <p>Fomento de técnicas de animación á lectura de textos sinxelos de divulgación das Ciencias Sociais (de carácter social, xeográfico e histórico).</p> <p>4. 5. 6. 7. 8. Utilización de estratexias para potenciar a cohesión do grupo e o traballo cooperativo.</p>	<p>(directas e indirectas).</p> <p>2. Utilizar, de maneira guiada, as TIC para obter información, aprender e expresar contidos sobre as Ciencias Sociais.</p> <p>3. Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.</p>	<p>2.1. Utiliza, coa axuda dun adulto, as TIC (Internet, blogs, redes sociais, etc.) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.</p> <p>2.2. Analiza, de maneira guiada, informacóns relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as TIC.</p> <p>3.1. Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpia.</p> <p>3.2. Utiliza con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.</p> <p>3.3. Expón oralmente, de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área que manifesten a comprensión de textos sinxelos orais e/ou escritos.</p>
---	---	--

<p>Uso e utilización correcto de diversos materiais cos que se traballa.</p> <p>Planificación e xestión de proxectos sinxelos e de maneira guiada, co fin de alcanzar obxectivos.</p>	<p>4. Realizar traballos e presentacións sinxelos e de maneira guiada, a nivel individual, por parellas e grupal, que supoñan a procura, selección e organización de textos de carácter social, xeográfico ou histórico, mostrando habilidade para traballar tanto individualmente como de maneira colaborativa dentro dun equipo.</p> <p>5. Valorar o traballo en grupo mostrando actitudes de cooperación e participación responsable, aceptando as diferenzas con respecto e tolerancia cara ás ideas e achegas alleas nos diálogos e debates.</p>	<p>4.1. Realiza traballos e presentacións sinxelas, a nivel individual e grupal, que supoñen a procura, selección e organización de textos de carácter xeográfico, social e histórico.</p> <p>5.1. Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e mostra habilidades para a resolución pacífica de conflitos.</p> <p>5.2. Participa en actividades de grupo adoptando un comportamento responsable, construtivo e solidario e respecta os principios básicos do funcionamento democrático.</p> <p>6.1. Valora a importancia dunha convivencia</p>
---	---	---

	<p>6. Respectar a variedade dos diferentes grupos humanos e valorar a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre todos eles sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.</p> <p>7. Participar dunha maneira eficaz e construtiva na vida social creando estratexias para resolver conflitos.</p>	<p>pacífica e tolerante entre os diferentes grupos humanos sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.</p> <p>7.1. Participa dunha maneira eficaz e construtiva na vida social e crea estratexias para resolver conflitos.</p> <p>7.2. Identifica e utiliza os códigos de conduta e os usos xeralmente aceptados nas distintas sociedades e contornas (escola, familia, barrio, etc.).</p>
9. Iniciativa emprendedora.	<p>8. Valorar a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos, fomentando os valores democráticos.</p>	<p>8.1. Valora a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos e fomenta os valores democráticos.</p> <p>9.1. Mostra actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade,</p>

<p>10. Estratexias para a resolución de conflitos, utilización das normas de convivencia e valoración da convivencia pacífica e tolerante.</p>	<p>9. Desenvolver a creatividade e o espírito emprendedor, aumentando as capacidades para aproveitar a información, as ideas e presentar conclusións innovadoras.</p> <p>10. Desenvolver actitudes de cooperación e de traballo en equipo, así como o hábito de asumir novos roles nunha sociedade en continuo cambio.</p>	<p>interese, creatividade na aprendizaxe e espírito emprendedor que o fan activo ante as circunstancias que lle rodean.</p> <p>9.2. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.</p> <p>10.1. Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo, valora as ideas alleas e reacciona con intuición, apertura e flexibilidade ante elas.</p> <p>10.2. Planifica traballos en grupo, coordina equipos, toma decisións e acepta responsabilidades.</p>
--	--	--

PRIMEIRO TRIMESTRE		
<i>Contidos</i>	<i>Criterios de avaliación</i>	<i>Estándares de aprendizaxe</i>
BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE		

1. O concello.	<p>1. Comprender a organización social da súa contorna próxima (barrio, localidade, concello, etc.).</p>	<p>1.1. Explica que é unha localidade, mostrando interese polo coñecemento da súa.</p> <p>1.2. Identifica e describe os costumes, forma de vida e organización social da súa localidade.</p> <p>1.3. Manifesta, en diferentes situacíons, a súa satisfacción pola pertenza a un grupo (clase, colexio, equipo deportivo, etc.).</p> <p>1.4. Mostra unha actitude de aceptación e respecto ante as diferenzas individuais.</p>
2. A localidade: o concello e os servizos públicos.	<p>2. Coñecer de maneira sinxela, as funcións de diversos organismos e a importancia da participación cidadá.</p>	<p>2.1. Identifica as responsabilidades e algunas tarefas das institucións locais.</p> <p>2.2. Describe de maneira elemental o funcionamento das institucións no seu ámbito máis próximo.</p> <p>2.3. Explica distintas formas de goberno da súa localidade.</p> <p>2.4. Identifica algúns tipos de edificios urbanos e coñece as súas funcións.</p>

<p>3. Manifestacións culturais populares.</p> <p>4. Educación viaria.</p>	<p>3. Recoñecer diferentes manifestacións culturais e as obras más representativas do patrimonio artístico, cultural e histórico da súa localidade desenvolvendo actitudes que contribúan á súa valoración e conservación.</p> <p>4. Observar e discriminar diferentes elementos viarios que ten que recoñecer un peón valorando a importancia da mobilidade na vida cotiá.</p>	<p>2.5. Relaciona concello con goberno da localidade, sabe quen o forman, como son elixidos para o cargo e que servizos da localidade organizan.</p> <p>3.1. Mostra interese pola súa lingua, cultura e costumes respectando as diferenzas con outras culturas.</p> <p>3.2. Valora e respecta o patrimonio artístico, histórico e cultural e asume a responsabilidade que supón a súa conservación.</p> <p>3.3. Recoñece as obras más representativas do patrimonio artístico, cultural e histórico da súa localidade.</p> <p>4.1. Identifica coñece e interpreta os sinais de tráfico más comúns e valora as normas de seguridade viaria.</p> <p>4.2. Explica o significado dalgúns sinais de tráfico e recoñece a importancia de respectalas.</p>
---	---	---

<p>5. As Profesiós.</p> <p>6. Medios de comunicación. A Publicidade.</p>	<p>5. Describir os traballos das persoas da súa contorna e identificar as profesiós más frecuentes relacionando o nome dalgunhas profesiós co tipo de traballo que realizan.</p> <p>6. Recoñecer as características dos medios de comunicación de masas, identificando o papel dos medios na vida cotiá.</p>	<p>4.3. Desenvolve hábitos de limpeza e coidado da vía pública.</p> <p>5.1. Describe os traballos das persoas da súa contorna identificando as profesiós más comúns.</p> <p>5.2. Diferencia entre traballos na natureza, traballos nas fábricas e traballos que dan servizos.</p> <p>5.3. Explica en que consiste o traballo dalgunhas persoas e recoñece os útiles de traballo de certas profesiós.</p> <p>5.4. Enumera os traballos que interveñen no proceso de producción e distribución dalgúns produtos de consumo cotián.</p> <p>6.1. Enumera distintos medios de comunicación interpersoais e de masas.</p> <p>6.2. Interpreta informacíons sinxelas de diferentes medios de comunicación iniciándose no tratamento da información con medios</p>
--	--	---

		<p>informáticos.</p> <p>6.3. Analiza, de maneira sinxela e de forma guiada, os cambios de todo tipo que as comunicacóns provocaron nas actividades persoais e sociais.</p> <p>6.4. Desenvolve unha actitude crítica ante os anuncios publicitarios da televisión e o control do tempo dedicado a ela.</p>
--	--	---

SEGUNDO TRIMESTRE		
<i>Contidos</i>	<i>Criterios de avaliación</i>	<i>Estándares de aprendizaxe</i>
BLOQUE 2. O MUNDO EN QUE VIVIMOS <p>1. A auga: Propiedades. Estados. O ciclo da auga. Lugares onde aparecen. Usos.</p>	<p>1. Recoñecer a auga como elemento natural, as súas características, propiedades e procesos, e a súa relación co resto dos seres vivos, analizando os usos que o ser humano fai da auga.</p>	<p>1.1. Explica as propiedades da auga e os seus diferentes estados e realiza experiencias sinxelas.</p> <p>1.2. Identifica o ciclo da auga coa axuda de esquemas e debuxos e explica como a auga está en continuo movemento.</p> <p>1.3. Diferencia entre auga potable e non</p>

2. O medio natural e o ser humano.	<p>2. Explicar, de maneira sinxela, os elementos que forman o medio natural identificando as actividades humanas que orixinan desequilibrios nel e espertando actitudes de defensa, respecto e recuperación do medio</p>	<p>potable relacionándoas cos seus diferentes usos.</p> <p>1.4. Identifica lugares onde hai auga, coñece os seus usos e a importancia que ten para os seres vivos.</p> <p>1.5. Realiza un uso responsable da auga na súa vida cotiá.</p> <p>1.6. Localiza en mapas sinxelos como se distribúe a auga no territorio.</p> <p>1.7. Explica onde atopamos auga doce e salgada na natureza.</p> <p>1.8. Diferencia as principais partes dun río.</p> <p>1.9. Explica como a auga que hai na natureza cambia de estado coa calor e co frío.</p> <p>2.1. Identifica e describe oralmente e de maneira sinxela as alteracíons e desequilibrios que os seres humanos producimos no medio natural.</p>
------------------------------------	--	--

	natural.	
3. A paisaxe natural: montaña e costa.	3. Explicar as consecuencias da acción humana sobre a paisaxe natural, identificando as se mellanzas e diferenzas entre paisaxe natural e urbana.	3.1. Explora, de forma guiada a paisaxe próxima describindo os elementos que o configuran. 3.2. Describe as paisaxes de costa diferenciándoos das paisaxes de interior. 3.3. Identifica e describe elementos concretos naturais e humanos da paisaxe e pon exemplos de cada un deles.
4. Rochas e minerais. Diversidade. Clasificación.	4. Identificar rochas e minerais, clasificándoas segundo a cor e a forma.	4.1. Describe, de maneira sinxela, rochas e minerais clasificándoos segundo a cor, a forma e a plasticidade. 4.2. Identifica e explica propiedades e características sinxelas dalgúns minerais e os usos aos que se destinan.
5. O coidado da Natureza. A contaminación.	5. Identificar algunas relacóns que existen entre a auga e os usos humanos, así como a implicación destes en problemas ambientais	5.1. Describe como as persoas abusan da auga

6. Orientación espacial: Nocións básicas.	<p>como a seca e a contaminación da auga.</p> <p>6. Utilizar correctamente as nocións topolóxicas básicas de posición e proximidade (arriba-abaixo, dentro-fóra, dereita-esquerda, interior-exterior, etc.) para orientarse na súa contorna más próxima.</p>	<p>e a contaminan en moitas das súas accións diárias e propón medidas para previr e combater a súa contaminación.</p> <p>5.2. Valora a auga como un ben escaso e desigualmente repartido polo territorio español e realiza un consumo responsable desta.</p> <p>5.3. Desenvolve actitudes positivas fronte aos problemas ambientais practicando hábitos para o desenvolvimento sustentable.</p> <p>5.4. Realiza actividades individuais e colectivas fronte a determinados problemas ambientais reducindo, reutilizando e reciclando obxectos e sustancias.</p> <p>6.1. Representa as nocións topolóxicas básicas con debuxos, situacións e xogos sobre espazos limitados e coñecidos.</p> <p>6.2. Describe o percorrido do Sol no ceo e elabora estratexias básicas para orientarse.</p>
---	--	---

TERCEIRO TRIMESTRE		
<i>Contidos</i>	<i>Criterios de avaliación</i>	<i>Estándares de aprendizaxe</i>
BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO 1. Cambios no tempo.	1. Comprender os cambios producidos nas persoas, na sociedade e na natureza co paso do tempo, descubrindo a evolución dalgúns aspectos da vida cotiá e ordenando cronoloxicamente secuencias temporais.	1.1. Recoñece os cambios que produce o paso do tempo nas persoas, nas cousas, nas paisaxes e nos costumes. 1.2. Describe os cambios producidos no tempo tanto en si mesmo como nos demás. 1.3. Constrúe un eixe cronolóxico sinxelo con feitos relevantes da súa vida desde o seu nacemento ata a actualidade e identifica pasado, presente e futuro a través da súa propia vida. 1.4. Narra feitos da vida cotiá respectando a orde cronolóxica. 1.5. Ordena as actividades da súa vida cotiá en función do tempo (vacacións, colexiño,

		actividades deportivas, etc.).
2. O calendario.	2. Utilizar o calendario, como representación do paso do tempo, localizando meses, días ou datas significativas.	<p>1.6. Interpreta sinxelas liñas do tempo.</p> <p>1.7. Ordena cronoloxicamente distintas secuencias que indican a evolución dun obxecto ou dun feito.</p>
3. Nocións de duración, sucesión e simultaneidade.	3. Utilizar as nocións temporais que expresan duración sucesión e simultaneidade, observando as manifestacións más palpables	<p>2.1. Planifica e organiza plans escolares, actividades, excursións, etc. utilizando o calendario.</p> <p>2.2. Utiliza o calendario como representación do paso do tempo.</p> <p>2.3. Localiza e sitúa datas significativas no calendario.</p> <p>2.4. Recolle información, de forma guiada, sobre a orixe do calendario e os seus tipos usando diferentes recursos tecnolóxicos.</p> <p>3.1. Entende e utiliza nocións básicas de tempo histórico que denotan sucesión e</p>

<p>4. 5. 6. Restos do pasado: Coidado e conservación.</p>	<p>destes cambios.</p> <p>4. Identificar distintas etapas da historia dos seres humanos, distingindo obxectos antigos de obxectos modernos.</p> <p>5. Recoñecer a cultura e o patrimonio como forma de lecer, aprendendo sobre a contorna que nos rodea e comprendendo a importancia da súa conservación.</p>	<p>simultaneidade.</p> <p>3.2. Comprende as relacóns de simultaneidade e sucesión dos acontecementos.</p> <p>3.3. Ordena algunas das súas actividades diárias en función da noción de duración.</p> <p>3.4. Establece relacóns entre as distintas formas de medir o tempo.</p> <p>4.1. Clasifica imaxes de monumentos segundo o período histórico ao que pertence e ordénaos cronoloxicamente.</p> <p>4.2. Sitúa correctamente un feito ou un obxecto no tempo pasado, presente ou futuro.</p> <p>5.1. Recoñece o pasado a través de restos históricos na contorna próxima.</p> <p>5.2. Identifica o patrimonio cultural como algo que hai que coidar e legar.</p>
---	---	--

	<p>6. Coñecer que é un museo, saber cal é a súa finalidade e valorar o seu papel gozando coa contemplación de obras artísticas.</p>	<p>5.3. Explica de maneira sinxela os riscos de pervivencia do patrimonio cultural.</p>
7. Personaxes da Historia.	<p>7. Explicar a importancia do pasado histórico, mostrando interese polo estudo de feitos e personaxes do pasado.</p>	<p>6.1. Valora os museos como lugares onde empezar a gozar da arte, explorar as obras e realizar actividades artísticas dunha maneira lúdica e divertida.</p> <p>6.2. Respecta e asume o comportamento que se debe cumplir cando se visita un museo ou un edificio antigo.</p> <p>6.3. Recoñece os museos como lugares para conservar a memoria do pasado.</p> <p>7.1. Obtén informacións diversas sobre o pasado e transmite de forma organizada o que sobre este se estudou.</p> <p>7.2. Identifica persoas e feitos do pasado e mostra interese polo seu estudo.</p> <p>7.3. Mostra interese por feitos ocorridos no</p>

pasado e polos personaxes históricos
realizando investigacións sinxelas sobre eles.

V.Perfil da área de Ciencias Sociais

Competencia clave	Estándar de aprendizaxe
CL-AA	Recole e comprende información dos feitos e fenómenos dados, e comuníca oralmente ou por escrito.
D	Utiliza as TIC (Internet) para coñecer e aprender a terminoloxía adecuada aos temas tratados na aula.
AA-D	Interpreta imaxes, esquemas e resumos e manexa as TIC en situacións de aula.
IEE	Realiza con esforzo as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira clara e limpia.
CL	Coñece e utiliza o vocabulario adquirido para realizar actividades do tema tratado.
CL	Expón oralmente, de forma clara, contidos relacionados coa área en situacións de clase.
AA -IEE	Aplica e xeneraliza a información aprendida en actividades tanto a nivel individual como grupal.
SC	Aprende habilidades para realizar actividades en equipo e identifica habilidades para a resolución pacífica de conflitos na aula.
SC	Participa en actividades de grupo e iníciase no respecto dos principios básicos do funcionamento democrático (quenda e opinión, escutar)
SC	Demostra a importancia dunha convivencia pacífica entre os compañeiros do colexio.
SC	Participa na vida social da aula e iníciase no uso de habilidades para resolver conflitos en situacións de traballo en grupo.
SC	Identifica os códigos de conduta e os usos xeralmente aceptados na súa contorna más próxima.
SC	Recoñece que a cooperación e o diálogo evitan e resolven conflitos en situacións de traballo de grupo e asemblea.
IEE	Mostra actitudes de confianza en si mesmo, iniciativa persoal, curiosidade, interese, creatividade na aprendizaxe que o fan participativo nas actividades propostas.

IEE	Manifesta autonomía na realización de accións e tarefas na aula e aprende a tomar decisións persoais coa axuda dun adulto.
SC	Aplica habilidades de colaboración e de traballo en equipo e escucha e respecta as ideas dos compañeiros na aula.
SC	Realiza actividades en grupo, toma decisións e acepta responsabilidades en situacións de traballo grupal (p. ex., grupo cooperativo).
CL	Describe de forma escrita as características do Sol, a Lúa e as estrelas (p. ex., mediante un organizador gráfico).
CL-MCT	Explica sinxelamente de forma oral, apoiándose en imaxes, o movemento de translación terrestre describindo as estacións como consecuencia
CL-MCT	Explica sinxelamente de forma oral, apoiándose en imaxes, o movemento de rotación describindo a sucesión do día e a noite como consecuencia deste movemento.
CL-MCT	Describe de forma oral, apoiándose en imaxes, a translación da Lúa e distingue as diferentes formas que presenta segundo a fase
CL	Identifica nunha imaxe que representa a Terra o que é terra firme, auga e atmosfera indicando o nome de cada parte.
MCT	Interpreta planos sinxelos de espazos ou itinerarios cotiáns (en papel ou soporte dixital).
MCT	Representa as nocións topolóxicas básicas con pictogramas, debuxos, situacións e xogos sobre espazos limitados e coñecidos.
CL	Enumera de forma escrita algunas características do aire.
CL	Identifica o osíxeno como un elemento imprescindible para a vida.
MCT-CL	Observa e rexistra nunha táboa diferentes fenómenos atmosféricos que se poden dar na súa localidade.
MCT	Asocia aparellos meteorolóxicos cotiáns mediante imaxes.
SC	Observa, comproba e enumera as características da auga e fai un uso responsable dela.
CL-MCT	Recoñece o ciclo da auga coa axuda de imaxes, explica de forma oral como a auga está continuo movemento e asócio ao cambio de estado.
CL-MCT	Observa imaxes de paisaxes e identifica os seus elementos clasificándoos segundo sexa paisaxe de montaña, de chaira e de costa (p. ex., mediante un organizador gráfico).

AA	Observa e enumera os elementos do relevo da súa localidade.
SC-CL	Selecciona algunha característica dunha paisaxe humanizada da súa contorna e expresa a súa opinión sobre se é un recurso positivo ou negativo para as persoas.
SC	Explica, de forma oral, as diferentes estruturas de familia e enumera as tarefas domésticas sinalando nas que pode tomar parte responsablemente.
CL	Discrimina o persoal docente e non docente nun centro educativo e coñece as súas funcións e expresa de maneira oral/escrita algunha delas.
SC	Desenvolve destrezas e pautas para participar e integrarse na vida escolar para evitar e resolver os conflitos respectando as normas de convivencia do centro no seu comportamento diario.
SC-CL	Coñece as distintas formas de organización do territorio próximo comparando e clasificando, de forma oral e escrita, as características que diferencian barrio-localidade, vila-cidade e enriquecendo o seu vocabulario.
CEC-SC	Localiza nun plano da localidade algúns elementos de valor cultural e artístico e asóciaos a algunas das festividades da súa localidade: orixe, costumes, etc.
MCT-SC	Representa a súa pertenza simultánea aos diferentes espazos xeográficos: localidade, comunidade, país (p. ex., cun organizador de círculos concéntricos).
MCT	Sitúa a súa comunidade autónoma nun mapa de España.
CL-SC	Recoñece e nomea os xentilicios da súa localidade, provincia e dalgunhas provincias españolas, así como algunas nacionalidades europeas próximas ou mundiais que puidesen estar representadas na súa realidade próxima.
CL-SC	Relaciona profesións e o traballo que realizan, así como máquinas e ferramentas necesarias para o seu desempeño e a acción que cumpren de forma visual ou escrita.

CL-SC	Describe oralmente o traballo que desempeña algúm membro da súa familia, indicando o lugar e a actividade que realiza e incrementando o seu vocabulario.
AA-SC	Sinala a procedencia dalgúns produtos alimenticios da vida diaria, identificando a orixe e describindo algúns traballos que se levaron a cabo desde a súa orixe ata a súa vida diaria.
AA-SC	Clasifica os diferentes traballos como asociados á producción (natureza), á elaboración (fábricas) e á distribución do produto (servizos) (p. ex., cun organizador gráfico).
SC-IEE	Recoñece o que é un anuncio e identifícaos nos diferentes medios: prensa, radio televisión, folletos publicitarios, Internet, etc.
IEE-MCT	Recoñece o valor aproximado de obxectos e alimentos básicos da vida diaria.
AA	Investiga o funcionamento dunha tenda partindo dun establecemento común de venda na súa localidade: a compra de mercadorías, a chegada dos produtos e a organización destes para a venda.
SC-CL	Coñece os sinais de tráfico más básicos, nomea as normas básicas de seguridade viaria e utilízaas como peón e como usuario dos medios de transporte en excursións, saídas, etc.
SC-CL	Explica de maneira oral e/ou escrita o significado dalgúns sinais de tráfico para peóns.
MCT	Ordena cronoloxicamente acontecementos importantes da súa propia vida e dos acontecementos anuais no colexió nunha secuencia temporal.
MCT	Utiliza formas adecuadas á situación de medida do tempo (días/semanas, meses/anos, onte/hoxe/mañá, antes/despoxos) no seu discurso.
AA-SC	Compara e contrasta a súa propia vida coa infancia dos seus pais utilizando fotografías, películas e outras fontes.
SC	Mostra unha conduta adecuada nas visitas a espazos culturais e respecta os seus elementos artísticos.

VI. Concreción dos estándares de aprendizaxe availables:

Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN		C.C.
						Instrumentos de avaliación /	Procedementos de avaliación	
Bloque 1: Contidos comúns								
CS-B1.1	2º-CSB1.1.1 - Fai conjecturas, predicións e recolle información a través da observación e experimentación iniciándose no emprego das TIC e outras fontes directas e indirectas, selecciona a información relevante e a organiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica.	Iníciase no establecemento de hipóteses e verificación para chegar a conclusións refutables.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Diario de clase. Producións orais	CAA CCL CD CMCT	
CS-B1.1	2º-CSB1.1.2 - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas coidando a súa presentación, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades	Iníciase na toma de iniciativas nos traballos diarios e asume responsabilidades	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CSIEE CAA CSC	
CS-B1.2	2º-CSB1.2.1 - Participa	Participa en actividades	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CSC CAA	

	en actividades individuais e de grupo adoptando un comportamento responsable, construtivo e solidario, valorando o esforzo e o coidado do material.	individuais e de grupo adoptando un comportamento responsable, construtivo e solidario, valorando o esforzo e o coidado do material.				INSTRUMENTOS: Diario de clase. Traballo en grupo	
CS-B1.3	2º-CSB1.3.1 - Elabora algúns mapas mentais sinxelos como técnica básica de estudo.	Participa na elaboración de mapas conceptuais baixo guía externa	x	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais e escritas.	CAA
CS-B1.4	2º-CSB1.4.1 - Identifica a terminoloxía propia da área.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Lista de control.	CCL CMCT CSC
Bloque 2: O mundo que nos rodea							
CS-B2.1	2º-CS2.1.1 - Pon un exemplo de cada un dos usos que, o ser humano, fai da auga.	Pon un exemplo de cada un dos usos que, o ser humano, fai da auga.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Proba específica. INSTRUMENTOS: Producións orais. Proba obxectiva.	CMCT CD CCL
CS-B2.1	2º-CS2.1.2 - Realiza un uso responsable da auga na súa vida cotiá.				X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rregistro anecdótico (anecdotal).	CSC
CS-B2.2	2º-CS2.2.1 - Identifica os lugares onde hai auga na contorna e localiza, en	Identifica os lugares onde hai auga na contorna e localiza, en			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Proba específica.	CMCT CD CAA

	contorna e localiza, en mapas sinxelos, como se distribúe a auga doce e salgada no territorio.	mapas sinxelos, como se distribúe a auga doce e salgada no territorio.				INSTRUMENTOS: Escala de observación. Proba obxectiva.	
CS-B2.3	2º-CS2.3.1 - Explica de maneira sinxela os elementos básicos que forman un ecosistema identificando as actividades humanas que orixinan desequilibrios neles e cita algunha medida de respecto e recuperación.	Identifica os elementos básicos que forman un ecosistema e cita algunha medida de respecto e recuperación.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Proba específica. INSTRUMENTOS: Producións orais e escritas. Proba obxectiva.	CMCT CSC CCL
CS-B2.4	2º-CS2.4.1 - Nomea os elementos e as características básicas dos ecosistemas sobre os que se investigou na aula.	Nomea os elementos e as características básicas dos ecosistemas.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Proba específica. INSTRUMENTOS: Producións orais. Proba obxectiva.	CMCT CCL
CS-B2.5	2º-CS2.5.1 - Identifica os elementos da paisaxe natural e urbana mais próxima.	Identifica os elementos da paisaxe natural e urbana mais próxima.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Proba específica. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Proba obxectiva.	CMCT
CS-B2.5	2º-CS2.5.2 - Describe as paisaxes de costa	Describe as paisaxes de costa diferenciándoas das de interior.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Proba específica.	CMCT CCL

	diferenciándoas das de interior.					INSTRUMENTOS: Producións orais. Proba obxectiva.	
CS-B2.5	2º-CS2.5.3 - Coñece e leva á práctica accións positivas para a protección do medio natural.		X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control.	CMCT CSC
CS-B2.6	2º-CS2.6.1 - Cita algúns dos elementos básicos que conforman a paisaxe local e coñece as características más significativa destes.	Cita algúns dos elementos básicos que conforman a paisaxe local e coñece as características más significativa destes.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Proba obxectiva. INSTRUMENTOS: Escala de observación. Proba específica.	CMCT CCL
CS-B2.7	2º-CS2.7.1 - Identifica algúns minerais e rochas da súa contorna e coñece algúns usos aos que se destinan.	Identifica algúns minerais e rochas da súa contorna e coñece algúns usos aos que se destinan.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Proba obxectiva. INSTRUMENTOS: Escala de observación. Proba específica. Rúbrica	CMCT CCL
CS-B2.8	2º-CS2.8.1 - Elabora un esbozo do plano do barrio no que este situada a escola e deseñar posibles itinerarios de acceso desde a súa casa.	Identifica determinados elementos dentro dun esbozo como paso previo á orientación espacial total.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Rúbrica	CMCT CAA CSIEE

Bloque 3: Vivir en sociedade							
CS-B3.1	2º-CS3.1.1 - Describe a organización social da contorna mais próxima e as súas formas de goberno e diferencia entre que é unha localidade e un municipio.	Diferencia entre que é unha localidade e un municipio.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Proba específica. INSTRUMENTOS: Producións orais. Portafolio	CSC CCL
CS-B3.2	2º-CS3.2.1 - Explica e valora as funcións que desempeñan algúns dos servizos do Concello.	Explica as funcións que desempeñan algúns dos servizos do Concello.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Proba específica. INSTRUMENTOS: Producións orais e escritas. Lista de control. Proba aberta.	CSC CCL
CS-B3.3	2º-CS3.3.1 - Describe algunas accións da cidadanía que contribúen ao desenvolvemento dunha convivencia pacífica			X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais e escritas.	CSC CCL
CS-B3.4	2º-CS3.4.1 - Amosa unha actitude de aceptación e respecto ante as diferenzas individuais nos grupos aos que pertence e cos que convive, nos xogos e nas tarefas escolares.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CSC

CS-B3.5	2º-CS3.5.1 - Explica oralmente algunas festas, costumes, folclore,...propias da escola, da cidade, da comunitade así como alguma obra que sexa moi representativa na contorna próxima.	Explica oralmente algunas festas, costumes, folclore próximas ao entorno inmediato		X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CSC CCL CCEC
CS-B3.6	2º-CS3.6.1 - Cita algúns cambios que provocaron, nas actividades persoais e sociais, a evolución dos medios de comunicación.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CSC CCL
CS-B3.7	2º-CS3.7.1 - Describe as funcións das profesións que lle son más novas, responsabilidades, ferramentas que empregan e o servizo que lle prestan á poboación.	Describe as funcións das profesións que lle son más novas, responsabilidades, ferramentas que empregan e o servizo que realizan		X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Producións orais e escritas.	CSC CCL
CS-B3.7	2º-CS3.7.2 - Diferencia entre traballos na natureza, traballos nas fábricas e traballos que prestan servizos.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Escala de observación. Producións orais.	CSC CAA
CSB3.8	2º-CS3.8.1 - Explica as normas básicas viarias que ten como viaxeiro ou	Recoñece e coñece as normas viarias básicas para os peóns	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.	CSC CCL CAA

	viaxeira e como peón ou peoa nos medios de transporte.					INSTRUMENTOS: Producións orais.	
CSB3.8	2º-CS3.8.2 - Recoñece a importancia do coidado e limpeza da vía pública e dos seus elementos.	Valora a importancia da limpeza dos espazos públicos.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Registro anecdótico (anecdotal).	CSC
Bloque 4: As pegadas do tempo							
CS-B4.1	2º-CS4.1.1 - Utiliza os conceptos temporais: pasado, presente e futuro nas conversas da vida cotiá.			X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais e escritas.	CCL CMCT
CS-B4.2	2º-CS4.2.1 - Coñece os instrumentos de medida do tempo e se inicia no seu manexo.			X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CMCT CAA
CS-B4.3	2º-CS4.3.1 - Ordena cronoloxicamente distintas secuencias que indican a evolución no tempo de obxectos, persoas, feitos ou acontecementos sobre os que se investigou.	Ordena cronoloxicamente distintas secuencias en base a ilustracións.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Proba obxectiva.	CMCT CSC
CS-B4.3	2º-CS4.3.2 - Describe algún acontecemento vivido na familia, na escola, na	Describe algún acontecemento vivido na familia, na escola, na		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.	CCL CSC CMCT

	vivido na familia, na escola, na súa contorna ou outros feitos próximos expresándoos con criterios temporais.	súa contorna ou outros feitos próximos expresándoos con criterios temporais.				INSTRUMENTOS: Producións orais. Proba aberta.	
CS-B4.4	2º-CS4.4.1 - Coñece a importancia que ten a conservación dos restos históricos para entender a historia da vida humana.	Valora a importancia da historia como pegadas do presente			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CSC CCEC
CS-B4.5	2º-CS4.5.1 - Explica que é un museo e cales son as súas funcións.				X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL CSC
CS-B4.5	2º-CS4.5.2 - Recoñece os museos, e os sitios arqueolóxicos como espazos de gozo e ocio.				X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CSC CCEC

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE DA ÁREA DE CIENCIAS SOCIAIS DO CURSO ANTERIOR (1º)

Trala realización das avaliacións iniciais na primeira semana do presente curso e os informes individualizados do curso pasado (AL035), serán necesario traballar estándares de 1º, encadrándolos así ao longo dos diferentes trimestres de xeito que se axusten e se relacionen da mellor maneira posible cos

pertenecentes a 2º.

CS-B2.1	1º-CSB2.1.2 - Describe os elementos básicos da súa contorna más próxima	Describe os elementos básicos da súa contorna más próxima	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Producións orais. Posta en común.	CMCT CCL
CS-B2.2	1º-CSB2.2.1 - Describe as características principais do aire e da auga.	Identifica as características principais do aire e da auga.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Producións orais.	CMCT CCL
CS-B2.3	1º-CSB2.3.1 - Explica, de forma sinxela, a importancia que o uso responsable destes elementos ten na súa contorna más próxima	Recoñece a importancia do aire e da auga para a vida			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Producións orais.	CMCT CSC CCL
CS-B2.8	1º-CSB2.8.1 - Diferencia entre elementos da paisaxe natural e a construída polo home e identifica algunha das accións humanas más destacadas da contorna próxima.	Identifica entre paisaxe natural e non natural destacando as características de cada unha	X		X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Portfolio. Producións orais. Rregistro anecdótico (anecdotalio).	CMCT CAA
CS-B4.1	1º-CSB4.1.1 - Localiza e explica, nunha liña do tempo, a evolución e algúns feitos relevantes da súa vida persoal e empregando as unidades de medida do tempo más	Recoñecer unha liña do tempo e, na persoal, localizar feitos relevantes empregando meses e anos			x	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Portfolio. Rúbrica.	CSC CAA CCL

básicas..

EDUCACIÓN PLÁSTICA

IV. Contenidos, criterios de evaluación e estándares de aprendizaxe

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. EDUCACIÓN AUDIOVISUAL				
▪ j ▪ e	<ul style="list-style-type: none">▪ B1.1. Exploración sensorial de elementos presentes no contorno natural (plantas, árbores, minerais, animais, auga etc.).▪ B1.2. Observación de elementos plásticos do entorno artificial (edificios, mobiliario urbano, luminosos, sinais etc.).	<ul style="list-style-type: none">▪ B1.1. Identificar as diferentes materiais e formas de expresión plástica.	<ul style="list-style-type: none">▪ EPB1.1.1. Describe e identifica as calidades e as características dos materiais, dos obxectos e dos instrumentos presentes no contexto natural e artificial.	<ul style="list-style-type: none">▪ CCEC▪ CCL
▪ e ▪ j	<ul style="list-style-type: none">▪ B1.3. Observación comentario da obra plástica e visual no contexto, en exposicións	<ul style="list-style-type: none">▪ B1.2. Describir oralmente e de forma sinxela diferentes formas de expresión	<ul style="list-style-type: none">▪ EPB1.2.1. Usa termos sinxelos e adecuados para comentar as obras plásticas observadas.	<ul style="list-style-type: none">▪ CCL▪ CCEC

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<p>e en museos.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Curiosidade por descubrir as posibilidades artísticas que ofrece o contexto. Identificación de nomes da profesión artística. ▪ B1.5. Descripción de imaxes presentes no contexto. ▪ B1.6. Exploración dos elementos plásticos nas imaxes (ilustracións, fotografías, cromos, carteis, logos etc.). 	artística.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.2. Describe con termos propios da linguaxe as características de feitos artísticos e os seus creadores presentes no contorno. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Manipulación de obxectos cotiáns con diferentes texturas e formas. ▪ B1.8. Descripción verbal de sensacións e observacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Identificar as formas básicas e diferentes tonalidades e texturas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.3.1. Realiza debuxos e colorea con diferentes tonalidades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.3.2. Manexa en producións propias as posibilidades que adoptan as diferentes formas, cores e texturas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ e 			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.4.1. Identifica diferentes formas de representación do espazo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. Exploración de distancias, percorridos e situacións de obxectos e persoas en relación co espazo. ▪ B1.10. Observación de diferentes maneiras de representar o espazo (fotografía aérea, planos, maquetas, mapas etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Identificar, describir e representar o entorno natural e o entorno artificial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.4.2. Representa de diferentes maneiras o espazo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
▪ j	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.11. Experimentación con ferramentas nas actividades plásticas e con diversos soportes 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Manexar as actividades plásticas utilizando coa correspondente destreza diferentes ferramentas (recortar, pegar, encher, traballar con pincel, pegamentos etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.5.1. Practica con precisión o recorte, o pegado, o pintado etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA
BLOQUE 2. EXPRESIÓN ARTÍSTICA				
▪ j ▪ b	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Exploración de cores, mesturas e manchas de cor con diferentes tipos de pintura e sobre diversos soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Representar de forma persoal ideas, accións e situacións valéndose dos elementos que configuran a linguaaxe visual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.1. Manexa en producións propias as posibilidades que adoptan as cores. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.2. Realiza correctamente mesturas de cores primarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.3. Clasifica e ordena as cores primarias (maxenta, cian e amarelo) e secundarias (verde, violeta e vermello) no círculo cromático, e utilízaas con sentido nas súas obras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.4. Coñece a simboloxía das cores frías e cálidas, e aplica estes coñecementos para transmitir diferentes sensacións nas composicións plásticas que realiza. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ J ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Indagación sobre as posibilidades plásticas e expresivas dos elementos naturais e artificiais do entorno próximo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Identificar o entorno próximo e o imaxinario, explicándoo con linguaxe plástica adecuada ás súas características. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.2.1 Utiliza o punto, a liña e o plano ao representar o entorno próximo e o imaxinario. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.2.2. Realiza composicións plásticas que representan o mundo imaxinario, afectivo e social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Elaboración de debuxos, pinturas, colaxes, estampaxes, encartados, ilustracións etc. ▪ B2.4. Manipulación e transformación de obxectos para o seu uso noutras actividades escolares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Realizar composicións bidimensionais e tridimensionais segundo un desexo de expresión, coas técnicas aprendidas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.3.1. Practica con precisión o recorte e o encartado para crear obras bidimensionais e tridimensionais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.3.2. Utiliza a técnica de colaxe para realizar unha obra persoal con limpeza e precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Experimentación con tipos de liñas (curva, recta, quebrada etc.). ▪ B2.6. Exploración das liñas que delimitan contornos e do espazo que delimita a forma aberta, pechada, plana e en volume. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Utilizar nas súas representacións distintos tipos de liñas (curva, quebrada, recta etc.) e formas xeométricas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EP2.4.1. Utiliza liñas e formas xeométricas nos debuxos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EP2.4.2. Emprega ferramentas básicas do debuxo (regra e escuadro) para realizar diferentes formas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			xeométricas.	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EP2.4.3. Manexa a cuadrícula para respectar as proporcións das formas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA
▪ j ▪ h	▪ B2.7. Exploración visual e táctil da figura humana.	▪ B2.5. Recoñecer as partes principais da figura humana.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EP2.5.1. Debuxa a figura humana e diferencia as principais partes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CMCCCT
▪ j ▪ i	▪ B2.8. Exploración de recursos dixitais para a creación de obras artísticas.	▪ B2.6. Recoñecer, diferenciar e utilizar a expresividade de diversos materiais e soportes audiovisuais.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EP2.6.1. Elabora e representa imaxes despois dunha presentación audiovisual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EP2.6.2. Deseña sinxelas creacións plásticas despois de recoller información por medios audiovisuais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CD
▪ a ▪ j	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Interese por usar axeitadamente e de maneira progresiva os instrumentos, os materiais e os espazos. ▪ B2.10. Satisfacción coa manipulación e a exploración dos materiais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Coidar, respectar e utilizar axeitadamente os materiais, os utensilios e os espazos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EP2.7.1. Coida o material e respecta as normas pre establecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ j ▪ c 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Interese polo traballo individual e colectivo confiando nas posibilidades da producción artística. ▪ B2.12. Respecto polas contribucións dos compañeiros e das compañeiras, e disposición para resolver as diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Elaborar os traballos individualmente e en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EP2.8.1. Amosa interese polo traballo individual e colabora no grupo para a consecución dun fin colectivo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC

VI. Concreción dos estándares de aprendizaxe availables

Criterio de evaluación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	C.C.
						Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
Bloque 1: Educación audiovisual							
EP-B1.1	2º-EPB1.1.1 - Describe e identifica as calidades e as características dos materiais, dos obxectos e dos instrumentos presentes no contexto natural e artificial.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCEC CCL
EP-B1.2	2º-EPB1.2.1 - Usa termos sinxelos e adecuados para comentar as obras plásticas observadas.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.	CCEC CCL

					INSTRUMENTOS: Producións orais.	
EP-B1.2	2º-EPB1.2.2 - Describe con termos propios da linguaxe as características de feitos artísticos e os seus creadores presentes no contorno.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCEC CCL
EP-B1.3	2º-EPB1.3.1 - Realiza debuxos e colorea con diferentes tonalidades.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Rúbrica.	CCEC CCL
EP-B1.3	2º-EPB1.3.2 - Manexa en producións propias as posibilidades que adoptan as diferentes formas, cores e texturas.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas.	CCEC
EP-B1.4	2º-EPB1.4.1 - Identifica diferentes formas de representación do espazo.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas.	CCL CCEC
EP-B1.4	2º-EPB1.4.2 - Representa de diferentes maneiras o espazo.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas.	CCEC
EP-B1.5	2º-EPB1.5.1 - Practica con precisión o recorte, o pegado, o pintado etc.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.	CCEC CAA

					INSTRUMENTOS: Producións plásticas.	
Bloque 2: Expresión artística						
EP-B2.1	2º-EPB2.1.1 - Manexa en producións propias as posibilidades que adoptan as cores.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas.	CCEC CAA
EP-B2.1	2º-EPB2.1.2 - Realiza correctamente mesturas de cores primarias.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: producións plásticas	CCEC CAA
EP-B2.1	2º-EPB2.1.3 - Clasifica e ordena as cores primarias (maxenta, cian e amarelo) e secundarias (verde, violeta e vermello) no círculo cromático, e utilízaas con sentido nas súas obras.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Producións plásticas.	CCEC CAA
EP-B2.1	2º-EPB2.1.4 - Coñece a simboloxía das cores frías e cálidas, e aplica estes coñecementos para transmitir diferentes sensacións nas composicións plásticas que realiza.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.	CCEC CAA

					INSTRUMENTOS: Producións plásticas	
EP-B2.2	2º-EPB2.2.1 - Utiliza o punto, a liña e o plano ao representar o entorno próximo e o imaxinario.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas	CCEC
EP-B2.2	2º-EPB2.2.2 - Realiza composicións plásticas que representan o mundo imaxinario, afectivo e social.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas	CCEC CSC
EP-B2.3	2º-EPB2.3.1 - Practica con precisión o recorte e o encartado para crear obras bidimensionais e tridimensionais.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas	CCEC CAA
EP-B2.3	2º-EPB2.3.2 - Utiliza a técnica de colaxe para realizar unha obra persoal con limpeza e precisión.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas	CCEC CAA
EP-B2.4	2º-EPB2.4.1 - Utiliza liñas e formas xeométricas nos debuxos.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.	CCEC CAA

					INSTRUMENTOS: Producións plásticas	
EP-B2.4	2º-EPB2.4.2 - Emprega ferramentas básicas do debuxo (regra e escuadro) para realizar diferentes formas xeométricas.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas	CCEC CAA
EP-B2.4	2º-EPB2.4.3 - Manexa a cuadrícula para respectar as proporcións das formas.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas.	CCEC CAA
EP-B2.5	2º-EPB2.5.1 - Debuxa a figura humana e diferencia as principais partes.	X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas	CCEC CMCT
EP-B2.6	2º-EPB2.6.1 - Elabora e representa imaxes despois dunha presentación audiovisual.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas	CCEC
EP-B2.6	2º-EPB2.6.2 - Deseña sinxelas creacións plásticas despois de recoller información por medios audiovisuais.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.	CCEC CD

					INSTRUMENTOS: Producións plásticas	
EP-B2.7	2º-EPB2.7.1 - Coida o material e respecta as normas pre establecidas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CSC
EP-B2.8	2º-EPB2.8.1 - Amosa interese polo traballo individual e colabora no grupo para a consecución dun fin colectivo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CSC

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE DA ÁREA DE EDUCACIÓN PLÁSTICA DO CURSO ANTERIOR (1º)

Trala realización das avaliaciós iniciais na primeira semana do presente curso e os informes individualizados do curso pasado (AL035), serà necesario traballar estándares de 1º, encadránndoos así ao longo dos diferentes trimestres de xeito que se axusten e se relacionen da mellor maneira posible cos pertencentes a 2º.

EP-B1.3	1º-EPB1.3.1 - Describe calidades e características de materiais, obxectos e instrumentos presentes no contexto natural e artificial.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCEC CAA
EP-B1.3	1º-EPB1.3.5 - Nomea e reconeće as figuras xeométricas básicas e os elementos plásticos.	Reconeće as figuras xeométricas básicas e os elementos plásticos		X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Producións plásticas.	CCEC CCL CMCT
EP-B2.2	1º-EPB2.2.3 - Realiza un mosaico, coa axuda da cuadricula, identificando e reconhecendo os tamaños.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas.	CCEC CCEC CAA
EP-B2.2	1º-EPB2.2.4 - Elabora e representa imaxes despois dunha presentación audiovisual.	Elabora e representa imaxes despois dunha presentación audiovisual.		X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Produóns plásticas.	CCEC CCEC CAA

VALORES SOCIAIS E CÍVICOS

IV. Contenidos, criterios de evaluación e estándares de aprendizaxe

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA				
▪ m	▪ B1.1. O autocoñecemento. A autopercepción. A imaxe dun mesmo/a. As calidades persoais. A percepción das emocións. O recoñecemento das emocións. A linguaxe emocional.	▪ B1.1. Crear unha imaxe positiva dun mesmo/a en base ás autopercepcións e ▪ autodescripción de calidades.	▪ VSCB1.1.1. Recoñece e describe verbalmente os seus estados de ánimo en composicións libres.	▪ CSC ▪ CCL
▪ a ▪ m	▪ B1.2. As emocións. Identificación, recoñecemento, expresión e verbalización. Asociación pensamento-emoción. ▪ B1.3. O autocontrol. A regulación dos sentimientos. As estratexias de reestruturación cognitiva.	▪ B1.2. Estructurar un pensamento efectivo empregando as emocións de forma positiva.	▪ VSCB1.2.1. Detecta en si mesmo/a sentimentos negativos e emprega estratexias sinxelas para transformalos.	▪ CSC ▪ CSIEE
			▪ VSCB1.2.2. Motívase mediante estratexias sinxelas de pensamento en voz alta durante o traballo individual e grupal.	▪ CSIEE ▪ CAA
			▪ VSCB1.2.3. Realiza un adecuado recoñecemento e identificación das súas emocións.	▪ CCL ▪ CSIEE

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.2.4. Expresa, respondendo a preguntas de persoas adultas, os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
▪ b	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas. A realización responsable das tarefas escolares. A motivación. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación extrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.3.1. Asume as súas responsabilidades durante a colaboración. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.3.2. Realiza, respondendo a preguntas de persoas adultas, unha autoavaliación responsable da execución das tarefas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA
▪ b ▪ m	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade nun mesmo e nunha mesma, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. A toma de decisiones persoal meditada. Tolerancia á frustración. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Adquirir capacidades para tomar decisiones, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimientos negativos ante os problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.4.1. Utiliza o pensamento creativo na formulación de propostas de actuación. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.4.2. Toma iniciativas de actuación durante a colaboración. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ a ▪ c	▪ B1.6. A iniciativa. A automotivación. A autoproposta de desafíos.	▪ B1.5. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común.	▪ VSCB1.5.1. Participa con interese na resolución de problemas escolares.	▪ CSIEE ▪ CSC
			▪ VSCB1.5.2. Define e formula claramente problemas de convivencia.	▪ CSC ▪ CCL
BLOQUE 2. A COMPRENSIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNNS INTERPERSONAIS				
▪ m	▪ B2.1. As habilidades de comunicación. A percepción e o emprego do espazo físico na comunicación. Os elementos da comunicación non verbal que favorecen o diálogo: ton de voz e maneira de falar. Adecuación a diferentes contextos.	▪ B2.1. Expresar opinións, sentimientos e emocións, empregando coordinadamente a lingua xe verbal e non verbal.	▪ VSCB2.1.1. Expresar con claridade sentimientos e emocións.	▪ CCL ▪ CSC ▪ CSIEE
			▪ VSCB2.1.2. Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais para expresar opinións, sentimientos e emocións.	▪ CAA ▪ CSIEE
			▪ VSCB2.1.3. Emprega a lingua xe para comunicar afectos e emocións con amabilidade.	▪ CCL ▪ CSC
▪ m ▪ e	▪ B2.2. A aserción. Exposición e defensa das ideas propias con argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas.	▪ B2.2. Empregar a aserción.	▪ VSCB2.2.1. Emprega a lingua xe positiva.	▪ CCL ▪ CSC

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ c ▪ m	▪ B2.3. A intelixencia interpersonal. A empatía: atención, escucha activa, observación e análise de comportamentos. O altruismo.	▪ B2.3. Establecer relacións interpersonais positivas empregando habilidades sociais.	▪ VSCB2.3.1. Emprega diferentes habilidades sociais básicas.	▪ CSC
▪ a	▪ B2.4. O respecto, a tolerancia e a valoración das demais persoas. As diferenzas culturais. Análise de situacións na escola e fóra dela que producen sentimento spositivos ou negativos no alumnado. ▪ B2.5. A diversidade. Respecto polos costumes e modos de vida diferentes ao propio.	▪ B2.4. Actuar con tolerancia comprendendo e aceptando as diferenzas.	▪ VSCB2.4.1. Identifica distintas maneiras de ser e actuar.	▪ CSC ▪ CSIEE
			▪ VSCB2.4.2. Identifica necesidades dos compañeiros e compañeiras, resalta as súas calidades e emite cumplimentos.	▪ CSC ▪ CSIEE
▪ c ▪ m	▪ B2.6. As condutas solidarias. A disposición de apertura cara aos demais: compartir puntos de vista e sentimento s. As dinámicas de cohesión de grupo.	▪ B2.5. Contribuír á mellora do clima do grupo amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas.	▪ VSCB2.5.1. Forma parte activa das dinámicas do grupo.	▪ CSC ▪ CSIEE
			▪ VSCB2.5.2 Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.	▪ CSC ▪ CSIEE
BLOQUE 3. A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS				

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ b ▪ m	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Aplicación dos valores cívicos en situacións de convivencia no contorno inmediato (familia, centro escolar, grupo, amizades, localidade). Desenvolvemento de actitudes de comprensión e solidariedade. Valoración do diálogo para solucionar os conflitos de intereses en relación coas demais persoas. ▪ B3.2. Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.1.1. Establece relacións de confianza cos iguais e as persoas adultas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
▪ b	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación equitativa. As 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.2.1. Amosa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CSC

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<p>condutas solidarias. A aceptación incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración.</p> <p>Compensación de carencias dos e das demás. A disposición de apertura cara ao outro, compartir puntos de vista e sentimientos.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Estruturas e técnicas da aprendizaxe cooperativa. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.2.2. Respecta as regras durante o traballo en equipo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
▪ a	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Elaboración de normas de convivencia da aula e do centro positivas, facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade. Valoración da necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia frutífera no ámbito social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa, empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.3.1. Coñece e enumera as normas da aula. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.3.2. Pon en práctica procesos de razonamento sinxelos para valorar se determinadas condutas son acordes coas normas de convivencia escolares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.3.3 Participa na elaboración das normas da aula 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.3.4. Respecta as normas do centro escolar. 	▪ CSC

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ c	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.4.1. Resolve problemas persoais da vida escolar mantendo unha independencia adecuada á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.4.2. Escoita as razón das persoas coas que entra en conflito, compréndelas, na medida das súas posibilidades e exponas oralmente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.4.3. Identifica as emocións e os sentimentos das partes en conflito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.4.4. Explica conflitos, causas e as súas posibles solucións, tendo en conta os sentimentos básicos das partes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
▪ a	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Os dereitos e deberes. A declaración dos Dereitos do Neno: alimentación, vivenda e xogo. Igualdade de dereitos dos nenos e nenas no xogo e no emprego dos xoguetes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Analizar, en relación coa experiencia de vida persoal, a necesidade de preservar os dereitos á alimentación, á vivenda e ao xogo de todos os nenos e nenas do mundo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.5.1. Representa plasticamente a necesidade da alimentación, a vivenda e o xogo para os nenos e as nenas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCAC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.5.2. Explica as consecuencias para os nenos e para as nenas dunha mala alimentación, a falta de vivenda digna e a imposibilidade de xogar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CL ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.5.3. Respecta a igualdade de dereitos dos nenos e das nenas no xogo e no emprego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			dos xoguetes.	
▪ d ▪ m	▪ B3.8. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Valoración da igualdade de dereitos de homes e de mulleres na familia e no mundo laboral e social.	▪ B3.6. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidade entre homes e mulleres.	▪ VSCB3.6.1. Colabora con persoas do outro sexo en diferentes situacións escolares. ▪ VSCB3.6.2. Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.	▪ CSC ▪ CCL ▪ CSC ▪ CSIEE
▪ c ▪ k	▪ B3.9. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes no ámbito escolar e doméstico. ▪ B3.10. Actitudes e estratexias de promoción de formas de vida saudable e de calidade.	▪ B3.7. Tomar medidas preventivas, valorando a importancia de previr accidentes domésticos.	▪ VSCB3.7.1. Valora a importancia do coñado do corpo e a saúde e de previr accidentes domésticos. ▪ VSCB3.7.2. Razoa as repercuśóns de determinadas condutas de risco sobre a saúde e a calidade de vida. ▪ VSCB3.7.3. Expresa as medidas preventivas dos accidentes domésticos más frecuentes.	▪ CSIEE ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CCL ▪ CSC

VI. Concreción dos estándares de aprendizaxe availables:

Criterio de avaliação	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN		
						Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*		
Bloque 1: A identidade e a dignidade da persoa								
VSC-B1.1	2º-VSCB1.1.1 - Recoñece e describe verbalmente os seus estados de ánimo en composicións libres.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.		CSC CCL
VSC-B1.2	2º-VSCB1.2.1 - Detecta en si mesmo/a sentimientos negativos e emprega estratexias sinxelas para transformalos.				X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.		CSCCSIEE CAA
VSC-B1.2	2º-VSCB1.2.2 - Motívase mediante estratexias sinxelas de pensamento en voz alta durante o traballo individual e grupal.				X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.		CSIEE CAA
VSC-B1.2	2º-VSCB1.2.3 - Realiza un adecuado recoñecemento e identificación das súas emocións.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.		CCL CSIEE
VSC-B1.2	2º-VSCB1.2.4 - Expresa, respondendo a preguntas de persoas adultas, os seus sentimientos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.			X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.		CCL CSC

VSC-B1.3	2º-VSCB1.3.1 - Asume as súas responsabilidades durante a colaboración.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CSC CSIEE
VSC-B1.3	2º-VSCB1.3.2 - Realiza, respondendo a preguntas de persoas adultas, unha autoavalíação responsable da execución das tarefas.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CSCCAA
VSC-B1.4	2º-VSCB1.4.1 - Utiliza o pensamento creativo na formulación de propostas de actuación.				X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CSC CSIEE
VSC-B1.4	2º-VSCB1.4.2 - Toma iniciativas de actuación durante a colaboración.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CSC CSIEE
VSC-B1.5	2º-VSCB1.5.1 - Participa con interese na resolución de problemas escolares.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CSIEE CSC
VSC-B1.5	2º-VSCB1.5.2 - Define e formula claramente problemas de convivencia.				X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CSCCCL

Bloque 2: A comprensión e o respecto nas relacións interpersoais

VSC-B2.1	2º-VSCB2.1.1 - Expresar con claridade sentimentos e emocións.			X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL
----------	---	--	--	---	---	--	-----

VSC-B2.1	2º-VSCB2.1.2 - Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais para expresar opinións, sentimentos e emocións.			X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CAA CSIEE
VSC-B2.1	2º-VSCB2.1.3 - Emprega a linguaxe para comunicar afectos e emocións con amabilidade.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL CSC
VSC-B2.2	2º-VSCB2.2.1 - Emprega a linguaxe positiva.				X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC
VSC-B2.3	2º-VSCB2.3.1 - Emprega diferentes habilidades sociais básicas.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CSC
VSC-B2.4	2º-VSCB2.4.1 - Identifica distintas maneiras de ser e actuar.			X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CSC CSIEE
VSC-B2.4	2º-VSCB2.4.2 - Identifica necesidades dos compañeiros e compañeiras, resalta as súas calidades e emite cumprimentos.				X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC
VSC-B2.5	2º-VSCB2.5.1 - Forma parte activa das dinámicas do grupo.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CSC CSIEE
VSC-B2.5	2º-VSCB2.5.2 - Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CSC CSIEE

Bloque 3: A convivencia e os valores sociais							
VSC-B3.1	2º-VSCB3.1.1 - Establece relacións de confianza cos iguais e as persoas adultas.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CSC CSIEE
VSC-B3.1	2º-VSCB3.1.2 - Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais.				X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CSIEE
VSC-B3.2	2º-VSCB3.2.1 - Amosa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CAA CSIEE CSC
VSC-B3.2	2º-VSCB3.2.2 - Respecta as regras durante o traballo en equipo.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC
VSC-B3.3	2º-VSCB3.3.1 - Coñece e enumera as normas da aula.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL CSC

VSC-B3.3	2º-VSCB3.3.2 - Pon en práctica procesos de razonamento sínxelos para valorar se determinadas condutas son acordes coas normas de convivencia escolares.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CSC CSIEE
VSC-B3.3	2º-VSCB3.3.3 - Participa na elaboración das normas da aula		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC CSIEE
VSC-B3.3	2º-VSCB3.3.4 - Respecta as normas do centro escolar.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CSC
VSC-B3.4	2º-VSCB3.4.1 - Resolve problemas persoais da vida escolar mantendo unha independencia adecuada á súa idade.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CSC CSC CSIEE
VSC-B3.4	2º-VSCB3.4.2 - Escoita as razón das persoas coas que entra en conflito, compréndelas, na medida das súas posibilidades e exponas oralmente.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CSIEE CSC
VSC-B3.4	2º-VSCB3.4.3 - Identifica as emocións e os sentimientos das partes en conflito.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CSIEE
VSC-B3.4	2º-VSCB3.4.4 - Explica conflitos, causas e as súas posibles solucións, tendo en conta os sentimientos básicos das partes.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CSC CCL

VSC-B3.5	2º-VSCB3.5.1 - Representa plasticamente a necesidade da alimentación, a vivenda e o xogo para os nenos e as nenas.			X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas.	CSC CCAC
VSC-B3.5	2º-VSCB3.5.2 - Explica as consecuencias para os nenos e para as nenas dunha mala alimentación, a falta de vivenda digna e a imposibilidade de xogar.				X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CSC CL CSIEE
VSC-B3.5	2º-VSCB3.5.3 - Respecta a igualdade de dereitos dos nenos e das nenas no xogo e no emprego dos xoguetes.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CSC
VSC-B3.6	2º-VSCB3.6.1 - Colabora con persoas do outro sexo en diferentes situacións escolares.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CSC CCL
VSC-B3.6	2º-VSCB3.6.2 - Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CSC CSIEE
VSC-B3.7	2º-VSCB3.7.1 - Valora a importancia do coidado do corpo e a saúde e de previr accidentes domésticos.				X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdotal).	CSIEE
VSC-B3.7	2º-VSCB3.7.2 - Razoa as repercuśóns de determinadas condutas de risco sobre a saúde e a calidade de vida.				X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSIEE
VSC-B3.7	2º-VSCB3.7.3 - Expresa as medidas preventivas dos accidentes domésticos más frecuentes.				X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL CSC

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE DA ÁREA DE VALORES SOCIAIS E CÍVICOS DO CURSO ANTERIOR (1º)

Trala realización das avaliacións iniciais na primeira semana do presente curso e os informes individualizados do curso pasado (AL035), será necesario traballar estándares de 1º, encadrándoos así ao longo dos diferentes trimestres de xeito que se axusten e se relacionen da mellor maneira posible cos pertencentes a 2º.

VSC-B1.2	1º-VSCB1.2.3 - Dramatiza diferentes estados de ánimo.	Identifica diferentes estados de ánimo	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Xogos de simulación e dramáticos.	CCL CCEC
VSC-B1.3	1º-VSCB1.3.1 - Participa na práctica de técnicas de relaxación.	Participa en técnicas de relaxación	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rúbrica.	CSC CSIEE
VSC-B2.1	1º-VSCB2.1.1 - Imita e reproduce expresións, sentimentos e estados de ánimo coordinando a expresión verbal coa facial e corporal.	Identifica estados de ánimo e sentimentos a partir da expresión verbal, facial e/ou corporal	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Xogos de simulación e dramáticos.	CCL CSC
VSC-B2.1	1º-VSCB2.1.3 - Emprega a comunicación verbal para comunicar afectos e emociones con amabilidade.	Comunica afectos e/ou emociones	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL CSC CSIEE
VSC-B2.3	1º-VSCB2.3.2 - Recoñece e explica emociones e estados de ánimo das demais persoas.	Recoñece emociones e estados de ánimo das demais persoas	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Posta en común.	CCL CSC
VSC-B2.3	1º-VSCB2.3.4 - Dramatiza feitos observados, reflectindo os sentimientos e estados de ánimo dos e			X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Xogos de simulación e dramáticos.	CSC CCEC

	das protagonistas.						
VSC-B3.5	1º-VSCB3.5.1 - Colabora en campañas escolares sobre a importancia do respecto das normas de educación viaria.		X	X	x	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Asamblea.	CSC CSIEE
VSC-B3.5	1º-VSCB3.5.2 - Recoñece e interpreta o significado dos sinais de tráfico de uso frecuente.	Coñece o significado de signais de tráfico básicas			x	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Asamblea.	CSC CAA
VSC-B3.5	1º-VSCB3.5.3 - Explica oralmente a importancia de respectar os sinais de tráfico.	Explica oralmente a importancia de respectar os sinais de tráfico.			x	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Asamblea.	CSC CCL

VII. Perfís competenciais

Perfil Competencial: COMPETENCIA EN COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA

Estándares				ADQURIDO	
Nivel	Área			SI	NON
2º	CN	2º-CNB1.1.1 - Manifesta certa autonomía na observación e na planificación de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.			
2º	CN	2º-CNB2.1.1 - Identifica e describe as partes do corpo humano e compárao co doutros seres vivos.			
2º	CN	2º-CNB2.1.3 - Verbaliza e comparte emocións e sentimientos propios e alleos.			
2º	CN	2º-CNB3.1.1 - Explica as diferenzas entre seres vivos e inertes observando o seu contorno.			
2º	CN	2º-CNB3.1.2 - Identifica e describe animais e plantas do seu contorno, empregando diferentes soportes.			
2º	CN	2º-CNB3.2.1 - Nomea e clasifica, con criterios elementais a partir da observación, seres vivos do seu contorno adoptando hábitos de respecto.			
2º	CN	2º-CNB5.2.1 - Identifica e describe as partes dun ordenador durante o seu uso.			
2º	CS	2º-CS2.1.1 - Pon un exemplo de cada un dos usos que, o ser humano, fai da auga.			
2º	CS	2º-CS2.3.1 - Explica de maneira sinxela os elementos básicos que forman un ecosistema identificando as actividades humanas que orixinan desequilibrios neles e cita algunha medida de respecto e recuperación.			
2º	CS	2º-CS2.4.1 - Nomea os elementos e as características básicas dos ecosistemas sobre os que se investigou na aula.			
2º	CS	2º-CS2.5.2 - Describe as paisaxes de costa diferenciándoas das de interior.			

2º	CS	2º-CS2.6.1 - Cita algúns dos elementos básicos que conforman a paisaxe local e coñece as características más significativa destes.	
2º	CS	2º-CS3.1.1 - Describe a organización social da contorna mais próxima e as súas formas de goberno e diferencia entre que é unha localidade e un municipio.	
2º	CS	2º-CS3.2.1 - Explica e valora as funcións que desempeñan algún dos servizos do Concello.	
2º	CS	2º-CS3.3.1 - Describe algunas accións da cidadanía que contribúen ao desenvolvemento dunha convivencia pacífica	
2º	CS	2º-CS3.5.1 - Explica oralmente algunas festas, costumes, folclore,..propias da escola, da cidade, da comunidade así como algunha obra que sexa moi representativa na contorna próxima.	
2º	CS	2º-CS3.6.1 - Cita algúns cambios que provocaron, nas actividades persoais e sociais, a evolución dos medios de comunicación.	
2º	CS	2º-CS3.7.1 - Describe as funcións das profesións que lle son más novas, responsabilidades, ferramentas que empregan e o servizo que lle prestan á poboación.	
2º	CS	2º-CS3.8.1 - Explica as normas básicas viarias que ten como viaxeiro ou viaxeira e como peón ou peoa nos medios de transporte.	
2º	CS	2º-CS4.1.1 - Utiliza os conceptos temporais: pasado, presente e futuro nas conversas da vida cotiá.	
2º	CS	2º-CS4.3.2 - Describe algún acontecemento vivido na familia, na escola, na súa contorna ou outros feitos próximos expresándoo con criterios temporais.	
2º	CS	2º-CS4.5.1 - Explica que é un museo e cales son as súas funcións.	
2º	CS	2º-CSB1.1.1 - Fai conjecturas, predicións e recolle información a través da observación e experimentación iniciándose no emprego das TIC e outras fontes directas e indirectas, selecciona a información relevante e a	

		organiza, obtén conclusóns sinxelas e as comunica.	
2º	CS	2º-CSB1.4.1 - Identifica a terminoloxía propia da área.	
2º	EP	2º-EPB1.1.1 - Describe e identifica as calidades e as características dos materiais, dos obxectos e dos instrumentos presentes no contexto natural e artificial.	
2º	EP	2º-EPB1.2.1 - Usa termos sinxelos e adecuados para comentar as obras plásticas observadas.	
2º	EP	2º-EPB1.2.2 - Describe con termos propios da linguaxe as características de feitos artísticos e os seus creadores presentes no contorno.	
2º	LC	2º-LCB1.1.1 - Expresa de forma global sentimientos, vivencias e opinións.	
2º	LC	2º-LCB1.1.2 - Aplica as normas socio - comunicativas: escoita, espera de quendas.	
2º	LC	2º-LCB1.10.1 - Usa unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	
2º	LC	2º-LCB1.11.1 - Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.	
2º	LC	2º-LCB1.2.1 - Integra de xeito global os recursos básicos verbais e non verbais para comunicarse oralmente, identificando, de xeito global, o valor comunicativo destes.	
2º	LC	2º-LCB1.2.2 - Exprésase cunha pronunciación e unha dicción axeitada ao seu nivel.	
2º	LC	2º-LCB1.3.1 - Participa activamente en diversas situacóns de comunicación: - diálogos -exposicións orais guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e da comunicación.	
2º	LC	2º-LCB1.4.1 - Utiliza o vocabulario axeitado ao seu nivel.	
2º	LC	2º-LCB1.4.2 - Identifica polo contexto o significado de distintas palabras.	
2º	LC	2º-LCB1.5.1 - Comprende, de forma global, a información xeral dun texto oral sinxelo de uso habitual, do	

		ámbito escolar e social.	
2º	LC	2º-LCB1.5.2 - Recoñece a tipoloxía moi evidente de textos orais sinxelos atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa: cartas, anuncios, regulamentos, folletos.	
2º	LC	2º-LCB1.5.3 - Responde preguntas correspondentes á compresión literal.	
2º	LC	2º-LCB1.6.1 - Iníciase na utilización guiada dos medios audiovisuais e dixitais para obter información.	
2º	LC	2º-LCB1.6.2 - Recoñece de forma global o contido principal dunha entrevista, noticia ou debate infantil procedente dos medios de comunicación.	
2º	LC	2º-LCB1.7.1 - Reproduce de memoria textos literarios ou non literarios, sinxelos e breves, axeitados aos seus gustos e intereses.	
2º	LC	2º-LCB1.8.1 - Adecúa a entoación, o volume e o xesto á representación dramática.	
2º	LC	2º-LCB1.9.1 - Elabora comprensiblemente textos orais sinxelos, do ámbito escolar e social, de diferente tipoloxía: noticias, avisos, contos, poemas, anécdotas.	
2º	LC	2º-LCB1.9.2 - Organiza o discurso cunha secuencia coherente elemental.	
2º	LC	2º-LCB2.1.1 - Le en voz alta, con pronunciación e entoación axeitada, diferentes tipos de textos moi sinxelos apropiados á súa idade.	
2º	LC	2º-LCB2.1.2 - Le en silencio textos moi sinxelos próximos á súa experiencia infantil.	
2º	LC	2º-LCB2.2.1 - Identifica o tema dun texto sinxelo.	
2º	LC	2º-LCB2.2.2 - Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	

2º	LC	2º-LCB2.3.1 - Activa, de forma guiada, coñecementos previos para comprender un texto.	
2º	LC	2º-LCB2.3.2 - Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes	
2º	LC	2º-LCB2.3.3 - Relaciona a información contida nas ilustracións coa información que aparece no texto.	
2º	LC	2º-LCB2.4.1 - Dedica, de xeito guiado, momentos de lecer para a lectura voluntaria.	
2º	LC	2º-LCB2.4.2 - Explica, de xeito sinxelo, as súas preferencias lectoras.	
2º	LC	2º-LCB2.5.1 - Consulta na biblioteca, de xeito guiado, diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información sobre libros do seu interese.	
2º	LC	2º-LCB2.7.2 - Formula hipóteses, de xeito guiado, sobre a finalidade de diferentes textos moi sinxelos a partir da súa tipoloxía, e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos moi redundantes, axeitados á súa idade.	
2º	LC	2º-LCB2.8.1 - Utiliza, de xeito guiado, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para buscar información.	
2º	LC	2º-LCB3.1.1 - Escribe, con axuda, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá, do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa) e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas: cartas, folletos informativos, noticias, instrucións, receitas, textos literarios	
2º	LC	2º-LCB3.1.2 - Presenta os seus traballos con caligrafía clara e limpeza, evitando riscos etc.	
2º	LC	2º-LCB3.2.1 - Valora a súa propia producción escrita, así como a producción escrita dos seus compañeiros.	
2º	LC	2º-LCB3.3.1 - Utiliza borradores que amosan a xeración e selección de ideas e a revisión ortográfica na escritura de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal, social e escolar.	
2º	LC	2º-LCB3.6.1 - Usa, con axuda, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para escribir e presentar textos moi	

		sinxelos.	
2º	LC	2º-LCB34.1 - Elabora, de forma guiada, gráficas sinxelas sobre experiencias realizadas: plantar fabas, cría de vermes de seda.	
2º	LC	2º-LCB34.2 - Elabora e presenta, de forma guiada, textos sinxelos, que ilustra con imaxes de carácter redundante co contido.	
2º	LC	2º-LCB4.1.1 - Utiliza de xeito guiado categorías gramaticais básicas: o nome, artigo, adxectivo, verbo.	
2º	LC	2º-LCB4.1.2 - Utiliza con corrección os tempos verbais: presente, pasado e futuro ao producir textos orais e escritos.	
2º	LC	2º-LCB4.2.1 - Utiliza sinónimos e antónimos, polisémicas na expresión oral e escrita.	
2º	LC	2º-LCB4.2.2 - Forma palabras compostas a partir de palabras simples.	
2º	LC	2º-LCB4.2.3 - Identifica o suxeito/grupo nominal e predicado nas oracións simples.	
2º	LC	2º-LCB4.3.1 - Utiliza os signos de puntuación e as normas ortográficas propias do nivel e as aplica á escritura de textos sinxelos.	
2º	LC	2º-LCB4.4.1 - Aplica as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	
2º	LC	2º-LCB4.4.2 - Utiliza signos de puntuación nas súas composicións escritas.	
2º	LC	2º-LCB4.4.3 - Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	
2º	LC	2º-LCB4.5.1 - Utiliza de forma guiada, distintos programas educativos dixitais.	
2º	LC	2º-LCB5.1.1 - Valora de forma global, textos propios da literatura infantil: contos, cancións, poesía, cómics, refráns e adiviñas	
2º	LC	2º-LCB5.2.1 - Inicia a lectura guiada de textos narrativos sinxelos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de	

		obras clásicas e literatura actual.	
2º	LC	2º-LCB5.2.2 - Interpreta, intuitivamente e con axuda, a linguaxe figurada en textos literarios	
2º	LC	2º-LCB5.3.1 - Valora os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	
2º	LC	2º-LCB5.5.1 - Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados.	
2º	LC	2º-LCB5.6.1 - Reproduce textos orais moi breves e sinxelos: cancións e poemas.	
2º	LC	2º-LCB5.7.1 - Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	
2º	LC	2º-LCB5.8.1 - Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	
2º	LG	2º-LGB1.1.1 - Comprende a información xeral e relevante de textos orais sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil.	
2º	LG	2º-LGB1.1.2 - Recoñece a función dos medios de comunicación como fonte de información.	
2º	LG	2º-LGB1.10.1 - Identifica a lingua galega oral con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación...	
2º	LG	2º-LGB1.10.2 - Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	
2º	LG	2º-LGB1.2.1 - Comprende informacións relevantes sinxelas dos documentos audiovisuais que inclúan imaxes e elementos sonoros de carácter redundante.	
2º	LG	2º-LGB1.3.1 - Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e contestando se é preciso.	
2º	LG	2º-LGB1.3.2 - Sigue unha exposición breve da clase ou explicacións sobre a organización do traballo e pregunta, se é preciso, para verificar a súa comprensión.	

2º	LG	2º-LGB1.3.3 - Elabora e produce textos orais sinxelos ante a clase e responde preguntas elementais sobre o seu contido.	
2º	LG	2º-LGB1.3.4 - Participa no traballo en grupo.	
2º	LG	2º-LGB1.4.1 - Atende as intervencións dos e das demais en conversas e exposicións, sen interromper.	
2º	LG	2º-LGB1.4.2 - Respecta as opinións da persoas que fala.	
2º	LG	2º-LGB1.5.1 - Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	
2º	LG	2º-LGB1.5.3 - Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela.	
2º	LG	2º-LGB1.5.4 - Mira a quien fala nun intercambio comunicativo oral.	
2º	LG	2º-LGB1.5.5 - Mantén o tema nun intercambio comunicativo oral, mostra interese, unha actitude receptiva de escucha e respecta as opinións das demais persoas.	
2º	LG	2º-LGB1.5.6 - Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	
2º	LG	2º-LGB1.6.1 - Usa fórmulas de tratamiento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.	
2º	LG	2º-LGB1.7.1 - Amosa respecto ás achegas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	
2º	LG	2º-LGB1.8.1 - Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación axeitada a cada acto comunicativo e propia da lingua galega.	
2º	LG	2º-LGB1.9.1 - Identifica o uso da linguaxe discriminatoria e sexista evidente.	
2º	LG	2º-LGB1.9.2 - Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas, en especial ás referentes ao xénero, ás razas e ás etnias.	

2º	LG	2º-LGB2.1.1 - Comprende a información relevante de textos sinxelos, sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado, procedentes dos medios de comunicación.	
2º	LG	2º-LGB2.1.2 - Comprende informacións concretas en textos sinxelos, propios de situacións cotiás, como invitacións, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas.	
2º	LG	2º-LGB2.1.3 - Localiza información en textos vinculados á experiencia, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos, descripcións, instrucións e explicacións).	
2º	LG	2º-LGB2.2.1 - Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de ilustracións.	
2º	LG	2º-LGB2.3.1 - Descodifica de forma axeitada na lectura de textos diversos.	
2º	LG	2º-LGB2.3.2 - Le textos sinxelos, en voz alta, coa velocidade adecuada.	
2º	LG	2º-LGB2.3.3 - Fai lecturas dramatizadas de textos.	
2º	LG	2º-LGB2.4.1 - Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	
2º	LG	2º-LGB2.4.2 - Coñece, de xeito xeral, o funcionamento da biblioteca de aula e de centro, como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos	
2º	LG	2º-LGB2.5.1 - Coida, conserva e organiza os seus libros.	
2º	LG	2º-LGB2.6.1 - Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe, medio de comunicación e de lecer.	
2º	LG	2º-LGB2.7.1 - Selecciona textos do seu interese con certa autonomía, en función dos seus gustos e preferencias.	
2º	LG	2º-LGB2.7.2 - Explica dun xeito moi sinxelo as súas preferencias lectoras.	
2º	LG	2º-LGB3.1.1 - Produce e reescribe textos relativos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas ou avisos, utilizando as características habituais deses textos.	

2º	LG	2º-LGB3.1.2 - Elabora o texto, con coherencia xeral e de xeito creativo.	
2º	LG	2º-LGB3.1.3 - Usa o punto, a coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación.	
2º	LG	2º-LGB3.1.4 - Aplica, de maneira xeral, as regras ortográficas, con especial atención ao uso das maiúsculas.	
2º	LG	2º-LGB3.1.5 - Compón, seguindo modelos, textos relacionados coa escola (listaxes, descripcións e explicacións elementais) ou cos medios de comunicación social (novas sinxelas, titulares, pés de foto) sobre acontecementos próximo á súa experiencia.	
2º	LG	2º-LGB3.2.1 - Elabora textos sinxelos que combinan a lingua verbal e non verbal: carteis, anuncios, cómic.	
2º	LG	2º-LGB3.3.1 - Usa de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	
2º	LG	2º-LGB3.4.1 - Ilustra creativamente os seus textos con imaxes redundantes co seu contido.	
2º	LG	2º-LGB3.5.1 - Presenta os textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: disposición no papel, limpeza e calidade caligráfica.	
2º	LG	2º-LGB3.5.2 - Valora a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.	
2º	LG	2º-LGB4.1.1 - Sinala a denominación dos textos traballados e recoñece nestes, enunciados, palabras e sílabas.	
2º	LG	2º-LGB4.1.2 - Diferencia as sílabas que conforman cada palabra.	
2º	LG	2º-LGB4.1.3 - Identifica nomes comúns e propios a partir de palabras dadas, frases ou textos.	
2º	LG	2º-LGB4.1.4 - Sinala o xénero e número de palabras dadas	
2º	LG	2º-LGB4.2.1 - Coñece de forma xeral as normas ortográficas más sinxelas e aprecia o seu valor social e a necesidade de cinguirse a elas.	
2º	LG	2º-LGB4.3.1 - Recoñece a relación entre son e grafía.	

2º	LG	2º-LGB4.3.2 - Identifica as palabras como instrumento para a segmentación da escritura.	
2º	LG	2º-LGB4.4.1 - Recoñece, de forma xeral, as diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.	
2º	LG	2º-LGB4.5.1 Compara aspectos moi elementais (gráficos, fonéticos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.	
2º	LG	2º-LGB5.1.1 - Recrea e reescribe diversos textos literarios sinxelos: contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte; usando modelos.	
2º	LG	2º-LGB5.1.2 - Valora os textos da literatura galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	
2º	LG	2º-LGB5.2.1 - Le de forma guiada, textos en silencio, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á autonomía lectora	
2º	LG	2º-LGB5.2.2 - Le, de forma guiada, textos en voz alta, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade lectora.	
2º	LG	2º-LGB5.3.1 - Recrea e compón poemas sinxelos e relatos breves, a partir de modelos sinxelos dados, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.	
2º	LG	2º-LGB5.4.1 - Participa en dramatizacións de textos literarios sinxelos adaptados á súa idade.	
2º	LG	2º-LGB5.5.1 - Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, e recurso de gozo persoal.	
2º	MT	2º-MTB1.1.1 - Explica oralmente o proceso seguido para resolver un problema.	

Perfil Competencial: COMPETENCIA MATEMÁTICA E COMPETENCIAS BÁSICAS EN CIENCIA E TECNOLOGÍA

				ADQUIRIDO	
Nivel	Área	Estándares		SI	NON
2º	CN	2º-CNB1.1.1 - Manifesta certa autonomía na observación e na planificación de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.			
2º	CN	2º-CNB1.2.1 - Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo e respecta os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia.			
2º	CN	2º-CNB2.1.1 - Identifica e describe as partes do corpo humano e compárao co doutros seres vivos.			
2º	CN	2º-CNB2.1.2 - Recoñece a respiración e a nutrición como funcións vitais.			
2º	CN	2º-CNB2.1.3 - Verbaliza e comparte emocións e sentimientos propios e alleos.			
2º	CN	2º-CNB2.2.1 - Coñece algúun trastorno alimentario e as estratexias para a súa prevención.			
2º	CN	2º-CNB2.2.2 - Relaciona o exercicio físico, o descanso e a adecuada alimentación coa propia saúde.			
2º	CN	2º-CNB2.3.1 - Identifica os alimentos diarios necesarios aplica o menú semanal de merendas na escola.			
2º	CN	2º-CNB3.1.1 - Explica as diferenzas entre seres vivos e inertes observando o seu contorno.			
2º	CN	2º-CNB3.1.2 - Identifica e describe animais e plantas do seu contorno, empregando diferentes soportes.			
2º	CN	2º-CNB3.2.1 - Nomea e clasifica, con criterios elementais a partir da observación, seres vivos do seu contorno adoptando hábitos de respecto.			
2º	CN	2º-CNB4.1.1 - Valora e aplica usos responsables da auga na escola.			
2º	CN	2º-CNB4.1.2 - Reduce, reutiliza e recicla residuos na escola.			

2º	CN	2º-CNB4.2.1 - Realiza experiencias sinxelas sobre os efectos da aplicación dunha forza en situacíons da vida cotián.		
2º	CN	2º-CNB4.2.2 - Analiza os efectos das forzas sobre obxectos e movementos cotiáns.		
2º	CN	2º-CNB5.1.1 - Identifica e coñece a diversidade de máquinas do seu contorno e os beneficios que producen na vida cotiá.		
2º	CN	2º-CNB5.1.2 - Coñece os oficios das persoas do seu contorno e valora a importancia de cada profesión, a responsabilidade e a contribución social, evitando estereotipos sexistas.		
2º	CN	2º-CNB5.1.3 - Manexa obxectos simples de uso cotián identificando as situacíons que poden xerar risco e estereotipos sexistas.		
2º	CN	2º-CNB5.2.1 - Identifica e describe as partes dun ordenador durante o seu uso.		
2º	CN	2º-CNB5.2.2 - Emprega o ordenador de forma guiada e fai un bo uso.		
2º	CS	2º-CS2.1.1 - Pon un exemplo de cada un dos usos que, o ser humano, fai da auga.		
2º	CS	2º-CS2.2.1 - Identifica os lugares onde hai auga na contorna e localiza, en mapas sinxelos, como se distribúe a auga doce e salgada no territorio.		
2º	CS	2º-CS2.3.1 - Explica de maneira sinxela os elementos básicos que forman un ecosistema identificando as actividades humanas que orixinan desequilibrios neles e cita alguma medida de respecto e recuperación.		
2º	CS	2º-CS2.4.1 - Nomea os elementos e as características básicas dos ecosistemas sobre os que se investigou na aula.		
2º	CS	2º-CS2.5.1 - Identifica os elementos da paisaxe natural e urbana mais próxima.		
2º	CS	2º-CS2.5.2 - Describe as paisaxes de costa diferenciándoas das de interior.		
2º	CS	2º-CS2.5.3 - Coñece e leva á practica accións positivas para a protección do medio natural.		

2º	CS	2º-CS2.6.1 - Cita algúns dos elementos básicos que conforman a paisaxe local e coñece as características más significativa destes.		
2º	CS	2º-CS2.7.1 - Identifica algúns minerais e rochas da súa contorna e coñece algúns usos aos que se destinan.		
2º	CS	2º-CS2.8.1 - Elabora un esbozo do plano do barrio no que este situada a escola e deseñar posibles itinerarios de acceso desde a súa casa.		
2º	CS	2º-CS4.1.1 - Utiliza os conceptos temporais: pasado, presente e futuro nas conversas da vida cotiá.		
2º	CS	2º-CS4.2.1 - Coñece os instrumentos de medida do tempo e se inicia no seu manexo.		
2º	CS	2º-CS4.3.1 - Ordena cronoloxicamente distintas secuencias que indican a evolución no tempo de obxectos, persoas, feitos ou acontecementos sobre os que se investigou.		
2º	CS	2º-CS4.3.2 - Describe algún acontecemento vivido na familia, na escola, na súa contorna ou outros feitos próximos expresándoos con criterios temporais.		
2º	CS	2º-CSB1.1.1 - Fai conjecturas, predicións e recolle información a través da observación e experimentación iniciándose no emprego das TIC e outras fontes directas e indirectas, selecciona a información relevante e a organiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica.		
2º	MT	2º-MTB1.1.1 - Explica oralmente o proceso seguido para resolver un problema.		
2º	MT	2º-MTB1.2.1 - Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo limpo, claro e ordenado no caderno e en calquera aspecto que se vaia traballar na área de Matemáticas.		
2º	MT	2º-MTB1.3.1 - Utiliza os medios tecnolóxicos na resolución de problemas.		
2º	MT	2º-MTB2.1.1 - Le, escribe e ordena números ata o 999.		
2º	MT	2º-MTB2.1.2 - Identifica o valor de posición das cifras en situacións e contextos reais.		

2º	MT	2º-MTB2.1.3 - Realiza correctamente series tanto ascendentes como descendentes		
2º	MT	2º-MTB2.2.1 - Utiliza os números ordinais en contextos reais.		
2º	MT	2º-MTB2.2.2 - Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá números naturais ata o 999.		
2º	MT	2º-MTB2.2.3 - Descompón e compón números naturais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.		
2º	MT	2º-MTB2.2.4 - Identifica os números pares e os impares.		
2º	MT	2º-MTB2.3.1 - . Realiza cálculos numéricos coas operacións de suma e resta na resolución de problemas contextualizados.		
2º	MT	2º-MTB2.3.2 - Realiza cálculos numéricos básicos coa operación da multiplicación na resolución de problemas contextualizados.		
2º	MT	2º-MTB2.3.3 - Resolve operacións con cálculo mental.		
2º	MT	2º-MTB2.4.1 - Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados.		
2º	MT	2º-MTB2.4.2 - Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.		
2º	MT	2º-MTB3.1.1 - Coñece e utiliza o quilómetro, o metro e o centímetro como unidades de medida de lonxitude.		
2º	MT	2º-MTB3.2.1 - Coñece e utiliza o quilo, o medio quilo e o cuarto quilo como unidades de medida de peso.		
2º	MT	2º-MTB3.3.1 - Coñece e utiliza o litro, medio litro e cuarto litro como unidades de medida de capacidade		
2º	MT	2º-MTB3.4.1 - Le a hora en reloxos analóxicos e dixitais. (En punto, medias e cuartos)		
2º	MT	2º-MTB3.4.2 - Resolve problemas sinxelos da vida diaria utilizando as medidas temporais axeitadas e as súas relación.		

2º	MT	2º-MTB3.5.1 - Coñece a función e o valor das diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizánndoas tanto para resolver problemas en situación reais como figuradas.		
2º	MT	2º-MTB3.6.1 - Resolve problemas sinxelos de medida.		
2º	MT	2º-MTB3.6.2 - Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas e as unidades dos resultados.		
2º	MT	2º-MTB4.1.1 - Completa figuras partindo do seu eixe de simetría.		
2º	MT	2º-MTB4.2.1 - Coñece os diferentes tipos de polígonos en obxectos do entorno inmediato.		
2º	MT	2º-MTB4.3.1 - Recoñece corpos con formas cúbicas e esféricas en obxectos do entorno inmediato.		
2º	MT	2º-MTB4.4.1 - Realiza e interpreta esbozos de itinerarios sinxelos.		
2º	MT	2º-MTB4.5.1 - Resolve problemas xeométricos sinxelos que impliquen dominio dos contidos traballados.		
2º	MT	2º-MTB4.5.2 - Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.		
2º	MT	2º-MTB5.1.1 - Rexistra e interpreta datos en representacións gráficas.		
2º	MT	2º-MTB5.1.2 - Resolve problemas contextuais nos que interveñen a lectura de gráficos.		
2º	MT	2º-MTB5.2.1 - Diferenza o concepto de suceso seguro, suceso posible e suceso imposible.		

Perfil Competencial: COMPETENCIA APRENDER A APRENDER

Estándares				ADQUIRIDO	
Nivel	Área			SI	NON
2º	CN	2º-CNB1.1.1 - Manifesta certa autonomía na observación e na planificación de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.			
2º	CN	2º-CNB1.2.1 - Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo e respecta os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia.			
2º	CN	2º-CNB4.2.2 - Analiza os efectos das forzas sobre obxectos e movementos cotiáns.			
2º	CS	2º-CS2.2.1 - Identifica os lugares onde hai auga na contorna e localiza, en mapas sinxelos, como se distribúe a auga doce e salgada no territorio.			
2º	CS	2º-CS2.8.1 - Elabora un esbozo do plano do barrio no que este situada a escola e deseñar posibles itinerarios de acceso desde a súa casa.			
2º	CS	2º-CS3.8.1 - Explica as normas básicas viarias que ten como viaxeiro ou viaxeira e como peón ou peoa nos medios de transporte.			
2º	CS	2º-CS4.2.1 - Coñece os instrumentos de medida do tempo e se inicia no seu manexo.			
2º	CS	2º-CSB1.1.1 - Fai conjecturas, predicións e recolle información a través da observación e experimentación iniciándose no emprego das TIC e outras fontes directas e indirectas, selecciona a información relevante e a organiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica.			
2º	CS	2º-CSB1.1.2 - Manifesta autonomía na planificación e ejecución de accións e tarefas coidando a súa presentación, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades			
2º	CS	2º-CSB1.2.1 - Participa en actividades individuais e de grupo adoitando un comportamento responsable, construtivo e solidario, valorando o esforzo e o coidado do material.			

2º	CS	2º-CSB1.3.1 - Elabora algúns mapas mentais sinxelos como técnica básica de estudo.		
2º	EP	2º-EPB1.5.1 - Practica con precisión o recorte, o pegado, o pintado etc.		
2º	EP	2º-EPB2.1.1 - Manexa en producións propias as posibilidades que adoptan as cores.		
2º	EP	2º-EPB2.1.3 - Clasifica e ordena as cores primarias (maxenta, cian e amarelo) e secundarias (verde, violeta e vermello) no círculo cromático, e utilízaas con sentido nas súas obras.		
2º	EP	2º-EPB2.1.4 - Coñece a simboloxía das cores frías e cálidas, e aplica estes coñecementos para transmitir diferentes sensacións nas composicións plásticas que realiza.		
2º	LC	2º-LCB1.1.1 - Expresa de forma global sentimientos, vivencias e opinións.		
2º	LC	2º-LCB1.1.2 - Aplica as normas socio - comunicativas: escoita, espera de quendas.		
2º	LC	2º-LCB1.11.1 - Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.		
2º	LC	2º-LCB1.3.1 - Participa activamente en diversas situacións de comunicación: - diálogos -exposicións orais guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e da comunicación.		
2º	LC	2º-LCB1.5.1 - Comprende, de forma global, a información xeral dun texto oral sinxelo de uso habitual, do ámbito escolar e social.		
2º	LC	2º-LCB1.5.2 - Recoñece a tipoloxía moi evidente de textos orais sinxelos atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa: cartas, anuncios, regulamentos, folletos.		
2º	LC	2º-LCB1.6.1 - Iníciase na utilización guiada dos medios audiovisuais e dixitais para obter información.		
2º	LC	2º-LCB1.6.2 - Recoñece de forma global o contido principal dunha entrevista, noticia ou debate infantil procedente dos medios de comunicación.		
2º	LC	2º-LCB1.9.1 - Elabora comprensiblemente textos orais sinxelos, do ámbito escolar e social, de diferente tipoloxía		

2º	LC	2º-LCB1.9.2 - Organiza o discurso cunha secuencia coherente elemental.		
2º	LC	2º-LCB2.3.1 - Activa, de forma guiada, coñecementos previos para comprender un texto.		
2º	LC	2º-LCB2.3.2 - Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes		
2º	LC	2º-LCB2.3.3 - Relaciona a información contida nas ilustracións coa información que aparece no texto.		
2º	LC	2º-LCB2.5.1 - Consulta na biblioteca, de xeito guiado, diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información sobre libros do seu interese.		
2º	LC	2º-LCB2.7.2 - Formula hipóteses, de xeito guiado, sobre a finalidade de diferentes textos moi sinxelos a partir da súa tipoloxía, e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos moi redundantes, axeitados á súa idade.		
2º	LC	2º-LCB2.8.1 - Utiliza, de xeito guiado, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para buscar información.		
2º	LC	2º-LCB3.3.1 - Utiliza borradores que amosan a xeración e selección de ideas e a revisión ortográfica na escritura de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal, social e escolar.		
2º	LC	2º-LCB34.1 - Elabora, de forma guiada, gráficas sinxelas sobre experiencias realizadas: plantar fabas, cría de vermes de seda.		
2º	LC	2º-LCB4.5.1 - Utiliza de forma guiada, distintos programas educativos dixitais.		
2º	LC	2º-LCB4.6.1 - Compara aspectos (gráficos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.		
2º	LC	2º-LCB5.2.1 - Inicia a lectura guiada de textos narrativos sinxelos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.		
2º	LC	2º-LCB5.2.2 - Interpreta, intuitivamente e con axuda, a linguaxe figurada en textos literarios (personificacións)		
2º	LC	2º-LCB5.7.1 - Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.		

2º	LG	2º-LGB1.1.1 - Comprende a información xeral e relevante de textos orais sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil.		
2º	LG	2º-LGB1.2.1 - Comprende informacións relevantes sinxelas dos documentos audiovisuais que inclúan imaxes e elementos sonoros de carácter redundante.		
2º	LG	2º-LGB1.3.1 - Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e contestando se é preciso.		
2º	LG	2º-LGB1.3.2 - Sigue unha exposición breve da clase ou explicacións sobre a organización do traballo e pregunta, se é preciso, para verificar a súa comprensión.		
2º	LG	2º-LGB1.3.3 - Elabora e produce textos orais sinxelos ante a clase e responde preguntas elementais sobre o seu contido.		
2º	LG	2º-LGB1.5.6 - Participa na conversa formulando e contestando preguntas.		
2º	LG	2º-LGB1.7.1 - Amosa respecto ás achegas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.		
2º	LG	2º-LGB2.1.3 - Localiza información en textos vinculados á experiencia, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos, descripcións, instrucións e explicacións).		
2º	LG	2º-LGB2.2.1 - Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de ilustracións.		
2º	LG	2º-LGB2.3.1 - Descodifica de forma axeitada na lectura de textos diversos.		
2º	LG	2º-LGB2.4.1 - Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.		
2º	LG	2º-LGB2.4.2 - Coñece, de xeito xeral, o funcionamento da biblioteca de aula e de centro, como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos		
2º	LG	2º-LGB2.6.1 - Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe, medio de comunicación e de lecer.		

2º	LG	2º-LGB3.1.2 - Elabora o texto, con coherencia xeral e de xeito creativo.		
2º	LG	2º-LGB3.1.5 - Compón, seguindo modelos, textos relacionados coa escola (listaxes, descripcións e explicacións elementais) ou cos medios de comunicación social (novas sinxelas, titulares, pés de foto) sobre acontecementos próximo á súa experiencia.		
2º	LG	2º-LGB3.2.1 - Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.		
2º	LG	2º-LGB3.3.1 - Usa de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.		
2º	MT	2º-MTB1.2.1 - Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo limpo, claro e ordenado no caderno e en calquera aspecto que se vaia traballar na área de Matemáticas.		
2º	MT	2º-MTB1.3.1 - Utiliza os medios tecnolóxicos na resolución de problemas.		
2º	MT	2º-MTB2.1.2 - Identifica o valor de posición das cifras en situacións e contextos reais.		
2º	MT	2º-MTB2.2.2 - Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá números naturais ata o 999.		
2º	MT	2º-MTB2.3.1 - . Realiza cálculos numéricos coas operacións de suma e resta na resolución de problemas contextualizados.		
2º	MT	2º-MTB2.3.2 - Realiza cálculos numéricos básicos coa operación da multiplicación na resolución de problemas contextualizados.		
2º	MT	2º-MTB2.3.3 - Resolve operacións con cálculo mental.		
2º	MT	2º-MTB2.4.1 - Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados.		
2º	MT	2º-MTB2.4.2 - Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.		

2º	MT	2º-MTB3.4.2 - Resolve problemas sinxelos da vida diaria utilizando as medidas temporais axeitadas e as súas relación.		
2º	MT	2º-MTB3.5.1 - Coñece a función e o valor das diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizánndoas tanto para resolver problemas en situación reais como figuradas.		
2º	MT	2º-MTB4.2.1 - Coñece os diferentes tipos de polígonos en obxectos do entorno inmediato.		
2º	MT	2º-MTB4.3.1 - Recoñece corpos con formas cúbicas e esféricas en obxectos do entorno inmediato.		
2º	MT	2º-MTB4.4.1 - Realiza e interpreta esbozos de itinerarios sinxelos.		
2º	MT	2º-MTB5.1.1 - Rexistra e interpreta datos en representacións gráficas.		
2º	MT	2º-MTB5.1.2 - Resolve problemas contextuais nos que interveñen a lectura de gráficos.		

Perfil Competencial: COMPETENCIA SENTIDO DE INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR

Estándares				ADQUIRIDO	
Nivel	Área			SI	NON
2º	CN	2º-CNB1.1.1 - Manifesta certa autonomía na observación e na planificación de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.			
2º	CN	2º-CNB1.2.1 - Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo e respecta os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia.			
2º	CN	2º-CNB4.1.2 - Reduce, reutiliza e recicla residuos na escola.			
2º	CN	2º-CNB4.2.1 - Realiza experiencias sinxelas sobre os efectos da aplicación dunha forza en situacións da vida cotián.			

2º	CN	2º-CNB4.2.2 - Analiza os efectos das forzas sobre obxectos e movementos cotiáns.		
2º	CS	2º-CS2.8.1 - Elabora un esbozo do plano do barrio no que este situada a escola e deseñar posibles itinerarios de acceso desde a súa casa.		
2º	CS	2º-CSB1.1.2 - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas coidando a súa presentación, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades		
2º	LC	2º-LCB1.11.1 - Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse: escucha e pregunta para asegurar a comprensión.		
2º	LC	2º-LCB1.3.1 - Participa activamente en diversas situacíons de comunicación: - diálogos -exposicións orais guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e da comunicación.		
2º	LC	2º-LCB1.9.1 - Elabora comprensiblemente textos orais sinxelos, do ámbito escolar e social, de diferente tipoloxía: noticias, avisos, contos, poemas, anécdotas.		
2º	LC	2º-LCB1.9.2 - Organiza o discurso cunha secuencia coherente elemental.		
2º	LC	2º-LCB3.3.1 - Utiliza borradores que amosan a xeración e selección de ideas e a revisión ortográfica na escritura de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal, social e escolar.		
2º	LC	2º-LCB5.5.1 - Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados.		
2º	LG	2º-LGB1.3.3 - Elabora e produce textos orais sinxelos ante a clase e responde preguntas elementais sobre o seu contido.		
2º	LG	2º-LGB1.3.4 - Participa no traballo en grupo.		
2º	LG	2º-LGB1.7.1 - Amosa respecto ás achegas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.		
2º	LG	2º-LGB1.8.1 - Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación axeitada a cada acto comunicativo e propia da lingua galega.		

2º	LG	2º-LGB2.1.3 - Localiza información en textos vinculados á experiencia, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos, descripcións, instruccións e explicacións).		
2º	LG	2º-LGB2.2.1 - Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de ilustracións.		
2º	LG	2º-LGB2.7.2 - Explica dun xeito moi sinxelo as súas preferencias lectoras.		
2º	LG	2º-LGB3.1.1 - Produce e reescribe textos relativos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas ou avisos, utilizando as características habituais deses textos.		
2º	LG	2º-LGB3.1.2 - Elabora o texto, con coherencia xeral e de xeito creativo.		
2º	LG	2º-LGB3.2.1 - Elabora textos sinxelos que combinan a lingua verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.		
2º	LG	2º-LGB3.3.1 - Usa de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.		
2º	LG	2º-LGB3.4.1 - Ilustra creativamente os seus textos con imaxes redundantes co seu contido.		
2º	MT	2º-MTB2.4.2 - Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.		
2º	MT	2º-MTB3.6.2 - Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas e as unidades dos resultados.		

Perfil Competencia: COMPETENCIA SOCIAL Y CÍVICA

ADQUIRIDO				
Nivel	Área	Estándares	SI	NON
2º	CN	2º-CNB1.2.1 - Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo e respecta os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia.		
2º	CN	2º-CNB2.1.1 - Identifica e describe as partes do corpo humano e compárao co doutros seres vivos.		
2º	CN	2º-CNB2.1.3 - Verbaliza e comparte emocións e sentimientos propios e alleos.		
2º	CN	2º-CNB2.2.2 - Relaciona o exercicio físico, o descanso e a adecuada alimentación coa propia saúde.		
2º	CN	2º-CNB3.2.1 - Nomea e clasifica, con criterios elementais a partir da observación, seres vivos do seu contorno adoptando hábitos de respecto.		
2º	CN	2º-CNB4.1.1 - Valora e aplica usos responsables da auga na escola.		
2º	CN	2º-CNB4.1.2 - Reduce, reutiliza e recicla residuos na escola.		
2º	CN	2º-CNB5.1.1 - Identifica e coñece a diversidade de máquinas do seu contorno e os beneficios que producen na vida cotiá.		
2º	CN	2º-CNB5.1.2 - Coñece os oficios das persoas do seu contorno e valora a importancia de cada profesión, a responsabilidade e a contribución social, evitando estereotipos sexistas.		
2º	CN	2º-CNB5.1.3 - Manexa obxectos simples de uso cotián identificando as situacíons que poden xerar risco e estereotipos sexistas.		

2º	CS	2º-CS2.1.2 - Realiza un uso responsable da auga na súa vida cotiá.		
2º	CS	2º-CS2.3.1 - Explica de maneira sinxela os elementos básicos que forman un ecosistema identificando as actividades humanas que orixinan desequilibrios neles e cita algunha medida de respecto e recuperación.		
2º	CS	2º-CS2.5.3 - Coñece e leva á práctica accións positivas para a protección do medio natural.		
2º	CS	2º-CS3.1.1 - Describe a organización social da contorna mais próxima e as súas formas de goberno e diferencia entre que é unha localidade e un municipio.		
2º	CS	2º-CS3.2.1 - Explica e valora as funcións que desempeñan algúns dos servizos do Concello.		
2º	CS	2º-CS3.3.1 - Describe algunas accións da cidadanía que contribúen ao desenvolvemento dunha convivencia pacífica		
2º	CS	2º-CS3.4.1 - Amosa unha actitude de aceptación e respecto ante as diferenzas individuais nos grupos aos que pertence e cos que convive, nos xogos e nas tarefas escolares.		
2º	CS	2º-CS3.5.1 - Explica oralmente algunas festas, costumes, folclore,... propias da escola, da cidade, da comunidade así como algunha obra que sexa moi representativa na contorna próxima.		
2º	CS	2º-CS3.6.1 - Cita algúns cambios que provocaron, nas actividades persoais e sociais, a evolución dos medios de comunicación.		
2º	CS	2º-CS3.7.1 - Describe as funcións das profesións que lle son más novas, responsabilidades, ferramentas que empregan e o servizo que lle prestan á poboación.		
2º	CS	2º-CS3.7.2 - Diferencia entre traballos na natureza, traballos nas fábricas e traballos que prestan servizos.		
2º	CS	2º-CS3.8.1 - Explica as normas básicas viarias que ten como viaxeiro ou viaxeira e como peón ou peoa nos medios de transporte.		
2º	CS	2º-CS3.8.2 - Recoñece a importancia do cuidado e limpeza da vía pública e dos seus elementos.		

2º	CS	2º-CS4.3.1 - Ordena cronoloxicamente distintas secuencias que indican a evolución no tempo de obxectos, persoas, feitos ou acontecementos sobre os que se investigou.		
2º	CS	2º-CS4.3.2 - Describe algún acontecemento vivido na familia, na escola, na súa contorna ou outros feitos próximos expresándoos con criterios temporais.		
2º	CS	2º-CS4.4.1 - Coñece a importancia que ten a conservación dos restos históricos para entender a historia da vida humana.		
2º	CS	2º-CS4.5.1 - Explica que é un museo e cales son as súas funcións.		
2º	CS	2º-CS4.5.2 - Recoñece os museos, e os sitios arqueolóxicos como espazos de gozo e ocio.		
2º	CS	2º-CSB1.1.2 - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas coidando a súa presentación, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades		
2º	CS	2º-CSB1.2.1 - Participa en actividades individuais e de grupo adoptando un comportamento responsable, construtivo e solidario, valorando o esforzo e o coidado do material.		
2º	CS	2º-CSB1.4.1 - Identifica a terminoloxía propia da área.		
2º	EP	2º-EPB2.2.2 - Realiza composicións plásticas que representan o mundo imaxinario, afectivo e social.		
2º	EP	2º-EPB2.7.1 - Coida o material e respecta as normas pre establecidas.		
2º	EP	2º-EPB2.8.1 - Amosa interese polo traballo individual e colabora no grupo para a consecución dun fin colectivo.		
2º	LC	2º-LCB1.1.1 - Expresa de forma global sentimientos, vivencias e opinións.		
2º	LC	2º-LCB1.1.2 - Aplica as normas socio - comunicativas: escucha, espera de quendas.		
2º	LC	2º-LCB1.10.1 - Usa unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.		

2º	LC	2º-LCB1.11.1 - Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.		
2º	LC	2º-LCB1.3.1 - Participa activamente en diversas situacíons de comunicación: - diálogos -exposicións orais guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e da comunicación.		
2º	LC	2º-LCB1.6.2 - Recoñece de forma global o contido principal dunha entrevista, noticia ou debate infantil procedente dos medios de comunicación.		
2º	LC	2º-LCB2.6.1 - Coida, conserva e organiza os seus libros.		
2º	LC	2º-LCB3.2.1 - Valora a súa propia producción escrita, así como a producción escrita dos seus compañeiros.		
2º	LC	2º-LCB5.7.1 - Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.		
2º	LC	2º-LCB5.8.1 - Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.		
2º	LG	2º-LGB1.1.2 - Recoñece a función dos medios de comunicación como fonte de información.		
2º	LG	2º-LGB1.10.2 - Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.		
2º	LG	2º-LGB1.2.1 - Comprende informacións relevantes sinxelas dos documentos audiovisuais que inclúan imaxes e elementos sonoros de carácter redundante.		
2º	LG	2º-LGB1.3.1 - Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e contestando se é preciso.		
2º	LG	2º-LGB1.4.1 - Atende as intervencións dos e das demais en conversas e exposicións, sen interromper.		
2º	LG	2º-LGB1.4.2 - Respecta as opinións da persoa que fala.		
2º	LG	2º-LGB1.5.1 - Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.		

2º	LG	2º-LGB1.5.2 - Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais.		
2º	LG	2º-LGB1.5.3 - Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela.		
2º	LG	2º-LGB1.5.4 - Mira a quen fala nun intercambio comunicativo oral.		
2º	LG	2º-LGB1.5.5 - Mantén o tema nun intercambio comunicativo oral, mostra interese, unha actitude receptiva de escucha e respecta as opinións das demais persoas.		
2º	LG	2º-LGB1.5.6 - Participa na conversa formulando e contestando preguntas.		
2º	LG	2º-LGB1.9.1 - Identifica o uso da linguaxe discriminatoria e sexista evidente.		
2º	LG	2º-LGB1.9.2 - Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas, en especial ás referentes ao xénero, ás razas e ás etnias.		
2º	LG	2º-LGB2.1.1 - Comprende a información relevante de textos sinxelos, sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado, procedentes dos medios de comunicación.		
2º	LG	2º-LGB2.2.1 - Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de ilustracións.		
2º	LG	2º-LGB2.4.1 - Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.		
2º	LG	2º-LGB2.4.2 - Coñece, de xeito xeral, o funcionamento da biblioteca de aula e de centro, como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos		
2º	LG	2º-LGB2.5.1 - Coida, conserva e organiza os seus libros.		
2º	LG	2º-LGB2.6.1 - Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe, medio de comunicación e de lecer.		
2º	LG	2º-LGB2.7.2 - Explica dun xeito moi sinxelo as súas preferencias lectoras.		

2º	LG	2º-LGB3.1.4 - Aplica, de maneira xeral, as regras ortográficas, con especial atención ao uso das maiúsculas.		
2º	LG	2º-LGB3.2.1 - Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.		
2º	LG	2º-LGB3.5.2 - Valora a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.		
2º	LG	2º-LGB4.2.1 - Coñece de forma xeral as normas ortográficas más sinxelas e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.		
2º	LG	2º-LGB5.3.1 - Recrea e compón poemas sinxelos e relatos breves, a partir de modelos sinxelos dados, para comunicar sentimientos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.		
2º	LG	2º-LGB5.5.1 - Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, e como recurso de gozo persoal.		
2º	MT	2º-MTB3.5.1 - Coñece a función e o valor das diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais como figuradas.		

Perfil Competencia: COMPETENCIA CONCIENCIA Y EXPRESIONES CULTURALES

Estándares				ADQUIRIDO
Nivel	Área			
2º	CS	2º-CS3.5.1 - Explica oralmente algunas festas, costumes, folclore,..propias da escola, da cidade, da comunidade así como alguma obra que sexa moi representativa na contorna próxima.	SI	NON
2º	CS	2º-CS4.4.1 - Coñece a importancia que ten a conservación dos restos históricos para entender a historia da vida humana.	SI	NON
2º	CS	2º-CS4.5.2 - Recoñece os museos, e os sitios arqueolóxicos como espazos de gozo e ocio.	SI	NON

2º	EP	2º-EPB1.1.1 - Describe e identifica as calidades e as características dos materiais, dos obxectos e dos instrumentos presentes no contexto natural e artificial.		
2º	EP	2º-EPB1.2.1 - Usa termos sinxelos e adecuados para comentar as obras plásticas observadas.		
2º	EP	2º-EPB1.2.2 - Describe con termos propios da linguaxe as características de feitos artísticos e os seus creadores presentes no contorno.		
2º	EP	2º-EPB1.3.1 - Realiza debuxos e colorea con diferentes tonalidades.		
2º	EP	2º-EPB1.3.2 - Manexa en producións propias as posibilidades que adoptan as diferentes formas, cores e texturas.		
2º	EP	2º-EPB1.4.1 - Identifica diferentes formas de representación do espazo.		
2º	EP	2º-EPB1.4.2 - Representa de diferentes maneiras o espazo.		
2º	EP	2º-EPB1.5.1 - Practica con precisión o recorte, o pegado, o pintado etc.		
2º	EP	2º-EPB2.1.1 - Manexa en producións propias as posibilidades que adoptan as cores.		
2º	EP	2º-EPB2.1.2 - Realiza correctamente mesturas de cores primarias.		
2º	EP	2º-EPB2.1.3 - Clasifica e ordena as cores primarias (maxenta, cian e amarelo) e secundarias (verde, violeta e vermello) no círculo cromático, e utilízaas con sentido nas súas obras.		
2º	EP	2º-EPB2.1.4 - Coñece a simboloxía das cores frías e cálidas, e aplica estes coñecementos para transmitir diferentes sensacións nas composicións plásticas que realiza.		
2º	EP	2º-EPB2.2.1 - Utiliza o punto, a liña e o plano ao representar o entorno próximo e o imaxinario.		
2º	EP	2º-EPB2.2.2 - Realiza composicións plásticas que representan o mundo imaxinario, afectivo e social.		
2º	EP	2º-EPB2.3.1 - Practica con precisión o recorte e o encartado para crear obras bidimensionais e tridimensionais.		

2º	EP	2º-EPB2.3.2 - Utiliza a técnica de colaxe para realizar unha obra persoal con limpeza e precisión.		
2º	EP	2º-EPB2.4.1 - Utiliza liñas e formas xeométricas nos debuxos.		
2º	EP	2º-EPB2.4.2 - Emprega ferramentas básicas do debuxo (regra e escuadro) para realizar diferentes formas xeométricas.		
2º	EP	2º-EPB2.4.3 - Manexa a cuadrícula para respectar as proporcións das formas.		
2º	EP	2º-EPB2.5.1 - Debuxa a figura humana e diferencia as principais partes.		
2º	EP	2º-EPB2.6.1 - Elabora e representa imaxes despois dunha presentación audiovisual.		
2º	EP	2º-EPB2.6.2 - Deseña sinxelas creacións plásticas despois de recoller información por medios audiovisuais.		
2º	LC	2º-LCB1.7.1 - Reproduce de memoria textos literarios ou non literarios, sinxelos e breves, axeitados aos seus gustos e intereses.		
2º	LC	2º-LCB5.1.1 - Valora de forma global, textos propios da literatura infantil: contos, cancións, poesía, cómics, refráns e adiviñas		
2º	LC	2º-LCB5.2.1 - Inicia a lectura guiada de textos narrativos sinxelos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.		
2º	LC	2º-LCB5.3.1 - Valora os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.		
2º	LC	2º-LCB5.5.1 - Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados.		
2º	LC	2º-LCB5.7.1 - Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.		
2º	LC	2º-LCB5.8.1 - Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.		
2º	LG	2º-LGB1.10.1 - Identifica a lingua galega oral con diversos contextos profesionais		

2º	LG	2º-LGB1.10.2 - Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.		
2º	LG	2º-LGB1.5.2 - Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais.		
2º	LG	2º-LGB1.5.3 - Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela.		
2º	LG	2º-LGB1.5.4 - Mira a quen fala nun intercambio comunicativo oral.		
2º	LG	2º-LGB1.5.5 - Mantén o tema nun intercambio comunicativo oral, mostra interese, unha actitude receptiva de escucha e respecta as opinións das demais persoas.		
2º	LG	2º-LGB1.5.6 - Participa na conversa formulando e contestando preguntas.		
2º	LG	2º-LGB1.8.1 - Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación axeitada a cada acto comunicativo e propia da lingua galega.		
2º	LG	2º-LGB2.6.1 - Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe, medio de comunicación e de lecer.		
2º	LG	2º-LGB3.1.4 - Aplica, de maneira xeral, as regras ortográficas, con especial atención ao uso das maiúsculas.		
2º	LG	2º-LGB3.2.1 - Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.		
2º	LG	2º-LGB4.2.1 - Coñece de forma xeral as normas ortográficas más sinxelas e aprecia o seu valor social e a necesidade de cinguirse a elas.		
2º	LG	2º-LGB4.4.1 - Recoñece, de forma xeral, as diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.		
2º	LG	2º-LGB5.1.1 - Recrea e reescribe diversos textos literarios sinxelos: contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte; usando modelos.		
2º	LG	2º-LGB5.1.2 - Valora os textos da literatura galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.		

2º	LG	2º-LGB5.2.1 - Le de forma guiada, textos en silencio, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á autonomía lectora		
2º	LG	2º-LGB5.2.2 - Le, de forma guiada, textos en voz alta, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade lectora.		
2º	LG	2º-LGB5.3.1 - Recrea e compón poemas sinxelos e relatos breves, a partir de modelos sinxelos dados, para comunicar sentimentoS, emociónS, preocupaciónS, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.		
2º	LG	2º-LGB5.5.1 - Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, e como recurso de gozo persoal.		
2º	LG	2º-LGB5.6.1 - Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.		

Perfil Competencia: COMPETENCIA DIXITAL

ADQUIRIDO				
Nivel	Área	Estándares	SI	NON
2º	CN	2º-CNB5.2.1 - Identifica e describe as partes dun ordenador durante o seu uso.		
2º	CN	2º-CNB5.2.2 - Emprega o ordenador de forma guiada e fai un bo uso.		
2º	CS	2º-CS2.1.1 - Pon un exemplo de cada un dos usos que, o ser humano, fai da auga.		
2º	CS	2º-CS2.2.1 - Identifica os lugares onde hai auga na contorna e localiza, en mapas sinxelos, como se distribúe a auga doce e salgada no territorio.		
2º	CS	2º-CSB1.1.1 - Fai conjecturas, predicións e recolle información a través da observación e experimentación iniciándose no emprego das TIC e outras fontes directas e indirectas, selecciona a información relevante e a organiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica.		
2º	EP	2º-EPB2.6.2 - Deseña sinxelas creacións plásticas despois de recoller información por medios audiovisuais.		
2º	LC	2º-LCB1.3.1 - Participa activamente en diversas situacíons de comunicación: - diálogos -exposicións orais guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e da comunicación.		
2º	LC	2º-LCB1.6.1 - Iníciase na utilización guiada dos medios audiovisuais e dixitais para obter información.		
2º	LC	2º-LCB1.6.2 - Recoñece de forma global o contido principal dunha entrevista, noticia ou debate infantil procedente dos medios de comunicación.		
2º	LC	2º-LCB2.5.1 - Consulta na biblioteca, de xeito guiado, diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información sobre libros do seu interese.		

2º	LC	2º-LCB2.8.1 - Utiliza, de xeito guiado, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para buscar información.		
2º	LC	2º-LCB3.1.1 - Escribe, con axuda, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá, do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa)e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas: cartas, folletos informativos, noticias, instrucións, receitas, textos literarios		
2º	LC	2º-LCB3.6.1 - Usa, con axuda, as TI para escribir e presentar textos moi sinxelos.		
2º	LC	2º-LCB34.2 - Elabora e presenta, de forma guiada, textos sinxelos, que ilustra con imaxes de carácter redundante co contido.		
2º	LC	2º-LCB4.5.1 - Utiliza de forma guiada, distintos programas educativos dixitais.		
2º	LG	2º-LGB1.2.1 - Comprende informacións relevantes sinxelas dos documentos audiovisuais que inclúan imaxes e elementos sonoros de carácter redundante.		
2º	LG	2º-LGB2.1.1 - Comprende a información relevante de textos sinxelos, sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado, procedentes dos medios de comunicación.		
2º	LG	2º-LGB3.3.1 - Usa de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.		
2º	LG	2º-LGB3.4.1 - Ilustra creativamente os seus textos con imaxes redundantes co seu contido.		
2º	LG	2º-LGB3.5.1 - Presenta os textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: disposición no papel, limpeza e calidade caligráfica.		
2º	MT	2º-MTB1.3.1 - Utiliza os medios tecnolóxicos na resolución de problemas.		

VIII. AVALIACIÓN

• Procedementos e instrumentos de avaliación

A avaliación na Educación Primaria débese apoiar nos seguintes aspectos:

- Os criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe availables curriculares son as referencias para a avaliación do grao de adquisición das competencias e dos obxectivos curriculares.
- A avaliación será continua e global no conxunto das áreas.
- A avaliación continua permitirá detectar se o progreso dun alumno ou alumna non é adecuado e establecer medidas de reforzo educativo, dirixidas a garantir a adquisición das competencias imprescindibles para continuar o proceso educativo.
- Avaliaranse tanto as aprendizaxes do alumnado coma os procesos de ensinanza e a práctica docente, para o que establecerán indicadores de logro nas programacións docentes.
- As condicións de realización de todas as avaliacións deben estar adaptadas ás necesidades do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.

	Procedementos			
	Escritos	Orais	Observación sistemática	Outros
instrumentos	<ul style="list-style-type: none">• Traballois realizados polo alumnado no día a día• Caderno de clase do alumno• Proxectos.• Actividades de avaliación (cuadernillo, fichas fotocopiables...).• Resolución de exercicios e problemas.• Actividades interactivas.	<ul style="list-style-type: none">• Preguntas individuais e de grupo.• Participación do alumno/a.• Intervencións na clase.• Postas en común.• Entrevistas.• Exposicións orais.• Debates	<ul style="list-style-type: none">• Escalas de observación.• Rexistros anecdóticos persoais.• Rexistros de incidencias.	<ul style="list-style-type: none">- Rúbrica de avaliación (aprendizaxes, habilidades xerais, proxectos).• Autoavaliación.

• Criterios de cualificación

	Criterios
1. Traballo autónomo (aula, outros espazos). 30%	<ul style="list-style-type: none"> • Realización sen axuda externa. • Estimación do tempo investido para resolver unha actividade. • Grao de adquisición de aprendizaxes básicas. • Orde e limpeza na presentación. • Caligrafía. • Destrezas. • Revisión do traballo antes de dalo por rematado. • Valoración entre o traballo na aula e na casa. • Creatividade.
2. Analise das producións escritas e orais dos alumnos. 25%	<ul style="list-style-type: none"> • Valoración da aprendizaxe dos contidos. • Valoración dos procesos seguidos e dos resultados. • Expresión oral do procedemento seguido ao resolver unha actividade. Coherencia e adecuación. • Valoración do tempo investido/tempo necesario para resolver unha actividade. • Orde, limpeza e estrutura do traballo presentado. • Caligrafía flexible. • Destrezas.
3. Actividades TIC. 10%	<ul style="list-style-type: none"> • Uso adecuado e guiado do ordenador e dalgunha ferramenta telemática. • Utilización de Internet, de forma responsable e con axuda, para buscar información sinxela ou resolver unha actividade. • Tipo de participación (autónomo, con apoio, ningún). • Grao de elaboración da resposta. • Interese, motivación.
4. Participación e seguimiento das clases (intervencións orais, tipos de resposta...). 20%	<ul style="list-style-type: none"> • Nivel e calidade das intervencións. • Mensaxe estruturada. • Uso de vocabulario apropiado. • Comportamento. • Esforzo. • Interese
5. Traballo cooperativo. Valoración individual e de grupo. 15%	<ul style="list-style-type: none"> • Capacidade de traballo cooperativo. • Grao de comunicación cos compañeiros e opinión persoal de cómo se levou a cabo • Resolución de conflitos. • Interese, motivación. • Creatividade. • Iniciativa.

Avaliación inicial: Se empregarán diferentes fichas para avaliar os coñecementos previos en relación ás aprendizaxes consideradas elementais. Completaranse co análise de producións orais que exista en asamblea, postas en comúns, chuvia de ideas, etc. Os resultados servirán de base para a toma de decisións posteriores e formativas.

- **Criterios de promoción:**

O alumnado promocionará se domina os mínimos esixibles para cada unha das asignaturas e, asemade, ten aprobadas as áreas de lingua castelá, lingua galega e matemáticas. No caso de alumnado con necesidades específicas de apoio educativo a súa promoción será valorada individualmente e esta valoración será levada a cabo polo equipo de mestres que atende a ese neno/a xunto co Departamento de Orientación.

IX. Metodoloxía didáctica.

Consideramos que os principios metodológicos válidos para todas as áreas desta etapa son:

-O enfoque globalizador dos contidos, de maneira que as actividades realizadas polo alumnado supoñan unha interrelación entre as distintas áreas.

-A mestra actuará como guía e mediador para facilitar aprendizaxes significativas aos alumnos.

-A motivación do alumnado no proceso ensino-aprendizaxe farase partindo de situacións que provoquen o seu interese e manteñan a súa atención, ben porque respondan ás súas experiencias e necesidades ou polo seu significado lúdico e imaxinario.

-A necesidade de garantir aprendizaxes funcionais, asegurando a súa utilización por parte do alumno cando o necesite, tanto na aplicación práctica do coñecemento adquirido como na súa utilización para levar a cabo novos aprendizaxes.

-Favorecer a aprendizaxe cooperativa para impulsar as relacións entre iguais, proporcionando pautas que permitan a confrontación e modificación dos puntos de vista, coordinación de intereses, toma de decisión colectivas, axuda mutua e superación de conflitos mediante o diálogo e a cooperación, superando con iso toda forma de discriminación.

-As aprendizaxes baseáránse no principio de actividade, entendida nun dobre sentido: por unha banda como modo de que o alumnado realice unha aprendizaxe autónoma e por outra, establecer estratexias que leven a unha actividade en todos os aspectos: manipulativos, motóricos e cognitivos.

-A adecuada selección e secuenciación dos contidos, de maneira que exista harmonía entre as metas e os medios que se utilizan para conseguilas.

-Terase en conta a diversidade do alumnado, atendendo ás peculiaridades de cada grupo, ás características de nenos ou nenas de variada procedencia e capacidade, de distinto ritmo de aprendizaxe, etc.

-Adecuar a utilización de diferentes recursos (materiais, manipulables, textos, inéditos audiovisuais e informáticos) aos obxectivos que se perseguen e seleccionalos con rigor.

-A avaliación inicial servirá como punto de referencia para a actuación pedagóxica co fin de adecuar o proceso de ensino ao progreso real dos alumnos.

-Non podemos esquecer no noso método pedagóxico a teoria das **intelixencias múltiples**. Sabemos que cada persoa non posúe unha intelixencia única senon que ten oito formas de intelixencia que se presentan con diferentes niveles de desenvolvemento ao nacer. Deste

xeito sabemos como aproveitar con maior efectividade as habilidades de cada neno xa que possibilita ter en conta as súas formas predilectas de adquirir coñecementos e así aumentar a súa motivación. Coa axuda das intelixencias múltiples lograse um desenvolvemento integral e armónico e fortalécese o traballo por competencias.

Neste curso 2020-2021, na etapa de educación primaria levaremos a cabo un proxecto anual, con diferentes temáticas por trimestre, tendo en conta a idade dos nenos e nenas, no que procuraremos traballar por medio da aprendizaxe cooperativa, artellando formas de traballar e comunicarnos todo o grupo, respectando o distanciamento social.

O Proxecto levará por título “O sitio onde vivo”

No 1º trimestre traballaremos para acadar o obxectivo de ubicarnos na zona onde vivimos,O Val.

No 2º trimestre traballaremos os oficios das persoas do Val.

No 3º trimestre traballaremos sobre o coñecemento das festas do entorno e sobre os xogos populares.

Eliximos este proxecto porque dada a situación que estamos a vivir, é unha boa maneira de aproveitar o entorno rural onde vivimos, podendo facer actividades ao aire libre e realizar saídas en grupos pequenos para visitar zonas de interese como «O Mosteiro de Baltar», «A Pena Molexa», «O Campo de Golf»...

Tamén será importante a colaboración das familias no proxecto, con actividades, aportacións e pequenos traballos que o alumnado leve a casa para que todos poidan participar dentro das súas posibilidades.

Neste apartado da programación é necesario fazer referencia aos tres escenarios que se contemplan nas Intrucíons do 30 de xullo de 2020, en relacións as medidas educativas que debemos adoptar no presente curso, para poder dar continuidade ao proceso de ensino-aprendizaxe.

Consecuentemente tendo en conta a excepcionalidade do terceiro trimestre do curso escolar pasado, así como a posibilidade de que se produza a necesidade de alternar determinado periodos de docencia presencial con outros de docencia non presencial resulta imprescindible establecer unha serie de adaptacións no currículo (como aparece reflexado na presente programación concretamente no apartado da concreción curricular de cada área) da metodoloxía e na autonomía organizativa e pedagóxica.

- Presencial: neste caso seguiremos a presente programación tal e como contemplamos neste documento centrándonos en actividades más individuais, con materiais individuais para cada neno/a, evitando así os contactos entre o alumnado dentro das posibilidades.
- Semipresencial: nesta situación intentaremos mantermos o máis próximos a esta programación, ca dificultade añadida da reducción de sesións, xa que algunas serían presenciais e outras non, polo que buscaremos que nas presenciais traballen os contidos más destacados de cada área e os reforcen cando non acudan ao centro. Para ofrecer un seguimento da actividade empregaremos diferentes canles de comunicación como é o correo electrónico e abalar mobil, o que nos permitirá ver a evolución do alumnado.
- Telemática: nesta situación buscaremos traballar os contidos de cada área coa dificultade de non presencia do alumnado, polo que empregaremos a páxina web do centro así como a aula virtual, para subirlles alí vídeos e informacións, sobre cada contido e plantexar así diferentes actividades e exercicios. Así mesmo, os nenos e nenas contarán cuns cadernillos con fichas impresas que levarán para as súas casas que servirá para facilitarllas así a continuidade do proceso de ensino-aprendizaxe a todo o alumnado, correxindo as actividades polos medios telemáticos para a comunicaci

X. Ensinanzas transversais

Traballaremos en todas as áreas e nos diferentes momentos que os nenos e nenas pasan no centro, as ensinanzas transversais, tratando de que se cumpran os obxectivos que nos marcamos.

Educación para a igualdade entre sexos

- Conseguir unha visión do mundo libre de estereotipos sexistas e fomentar o rechazo por calquera discriminación por razón de sexo.
- Reflexionar e opinar sobre a igualdade no reparto de tarefas na casa.
- Recoñecer distintas profesións evitando calquera estereotipo sexista

Educación do consumidor

- Fomentar actitudes críticas ante o consumo excesivo.
- Analizar o papel da publicidade, así como a información que proporciona, sendo capaz de ser crítico e responsable.
- Reducir o uso de materiais e practicar a súa reutilización e reciclaxe.
- Reducir o consumo de enerxía e coñecer enerxías non contaminantes.

Educación ambiental

- Fomentar actitudes de respeito e responsabilidade polos animais de compañía e polo entorno natural.
- Coñecer o medio como un sistema vivo, valorando e apreciando a súa riqueza e diversidade.
- Coñecer o medio como un sistema no que todos os elementos son interdependentes e onde o ser humano é un elemento máis, capaz de actuar sobre el e de modificalo.

- Adoptar pautas de comportamento na vida cotiá para a defensa do medio ambiente.

Educación para a saúde

- Ser consciente da importancia de hábitos de descanso saudables.
- Coñecer e practicar hábitos elementais de hixiene, alimentación e coidado persoal que derivan do coñecemento do corpo humano e que melloran a vida.

Educación para a paz

- Desenvolver actitudes de respecto e colaboración cos demáis.
- Estimar e valorar a lingua oral e escrita como medio de establecer e mellorar a relación cos demáis.
- Respectar e valorar as festas populares e tradicions dos diferentes lugares como factor de enriquecimento para as diferentes culturas.
- Valorar o legado histórico e cultural, sendo conscientes da necesidade da súa conservación, así como da información que nos proporciona.
- Utilizar o diálogo e o debate para a resolución de conflitos.

Educación moral e cívica

- Desenvolver a autonomía persoal, así como as posibilidades de tomar iniciativas, decisións e participar nas actividades de grupo aceptando e respectando as normas establecidas.
- Iniciarse en accions solidarias polas necesidades básicas de outras persoas.
- Respectar e valorar a cada membro da sociedade, recoñecendo as diferencias como elemento enriquecedor e respectando as diferencias culturais ou relixiosas.

- Comprender e respectar as normas dos xogos, empregar o diálogo e a comunicación como medio para a resolución de conflictos.
- Tomar conciencia das nosas diferenzas (capacidades, habilidades, limitacións...) e valoralas positivamente.

Educación viaria

- Confeccionar e interpretar itinerarios e traxectos polo entorno cercano ao alumno/a.
- Coñecer e respectar as normas básicas para desprazarse como peóns e como usuarios dos medios de transporte.

Educación para o lecer

- Desenvolver a capacidade de aproveitar o tempo de lecer en actividades que fomenten o desenvolvemento persoal

XI. Materiais e recursos didácticos

Este curso contamos cunha serie de cadernillos de 2º (compresion lectora, 3 cadernos de matemáticas, un para cada trimestre e 3 de lingua un para cada trimestre), nas áreas de ciencias naturais e ciencias sociais realizaremos pequeños proxectos.

Por outra parte, e para complementar o ensino e axudar na práctica docente tamén utilizaremos outros materiais para traballar os contidos:

- Fichas de comprensión lectora, en consonancia co Plan de Comprensión Lectora incluído no Plan Xeral de Atención á Diversidade,
- Fichas de traballo das diferentes áreas.
- Recursos multimedia: ordenadores, libros media, xogos e actividades on-line, videos explicativos,...

- Fichas de reforzo ou ampliación.
- Libros de lectura.
- Material funxible gardado de maneira individual o de cada neno e nena nun casilleiro e nun gabeteiro.
- Ademais os nenos contan con material para traballar a numeración, decenas, unidades, sumas e restas materials con figuras xeométricas de diferentes cores para facer series, tangram, letras para formar palabras.... gardado en bolsiñas herméticas co seu nome no seu casilleiro.

XII. Atención á diversidade.

Entendemos por diversidade as diferenzas individuais entre as persoas e más concretamente no alumnado do noso C.R.A. concrétanse en diferenzas destes tipos: Diferenzas individuais referidas a capacidades, intereses, motivacións, experiencias anteriores, modos de aprender ou estilos de aprendizaxe, medio social no que se desenvolven...

Alumnado con necesidades educativas específicas. Enténdese por alumnado que presenta necesidades educativas especiais, aquel que requira, por un período da súa escolarización ou ao longo de toda ela, determinados apoios e atencións educativas específicas derivadas de discapacidade ou trastornos graves de conduta, derivados de Altas Capacidades Intelectuais e debido a incorporación tardía ao sistema educativo español.(LOE, art.73) Alumnado pertencente a minorías étnicas ou culturais, en situacionés sociais de desvantaxe, con dificultades de acceso, permanencia e promoción no sistema educativo, así como alumnos inmigrantes con descoñecemento ou coñecemento insuficiente da lingua castelá ou galega.

Como docentes neste centro entendemos que:

A atención á diversidade non se centra só en factores individuais nin cognitivos, senón tamén no actitudinal e procedural. Por iso intentamos dar resposta á realidade do noso contexto educativo, cambiante de acordo á evolución social e económica da zona. Atender á nosa diversidade non quere dicir solo que lexitimemos a desigualdade senón que a entendemos como enriquecemento, xa que as diferenzas son percibidas como tales, nunca como déficits. A calidade do ensino é a capacidade que ten a escola para ofrecer e propoñer un deseño e unha práctica educativa axeitados á diversidade de capacidades, intereses, motivacións,...con unha axeitada dotación de medios materiais e humanos.

Isto supón:

- Ter en conta as características individuais dos nenos/as e adoptar as estratexias e actuacións educativas más adecuadas
- As distintas actuacións que se deseñen para a atención á diversidade deberán contemplar simultaneamente as capacidades, os intereses e as motivacións do alumnado
- Ter a vontade de buscar propostas que permitan o maior grao de axuste entre, por unha parte, a capacidade de aprendizaxe dos nenos/nenas e as características da acción educativa.
- A estratexia adoptada debe contemplar a oportuna diversificación dos procedementos educativos e instructivos co fin de que todos os alumnos/ás alcancen os obxectivos considerados necesarios para o seu axeitado desenvolvemento e socialización.
- As necesidades educativas dos alumnos/ás proceden das diferenzas individuais, as cales se orixinan na continuidade dos intercambios cos diversos contextos sociais e de aprendizaxe.

-A diversidade refírese a todo o alumnado e é responsabilidade de todo o profesorado. A atención ás necesidades educativas especiais inscríbese no marco da atención á diversidade; pero, non toda a diversidade supón necesidades educativas especiais.

-As decisións que pretenden axustar a resposta educativa ás diferentes características do alumnado para que este poida acceder á cultura e desenvolva ao máximo as súas capacidades, afectan ao P.E., ás programacións de aula, e ás actividades de ensino e aprendizaxe.

-A atención á diversidade débese integrar en todo o quefacer do centro.

Tomaranse as medidas necesarias para que o alumnado poida recibir a resposta educativa máis axeitada ás súas capacidades, elaborando material para os diferentes grupos con necesidades educativas.

Programa/Actividades de Reforzo e Ampliación.

Dende o Departamento de Orientación, facilítase todo o material necesario para traballar con aqueles alumnos/as que teñan diferentes ritmos de aprendizaxe, así como para traballar cando atopamos dificultades no proceso de ensino-aprendizaxe.

A través de reunións periódicos co Departamento de Orientación, póñense en común as dificultades atopadas e trabállase para poder solventalas, nas mesmas tamén se organiza o traballa para desenvolver o Plan Xeral de Atención á Diversidade con material que reforzará e facilitará o traballo de reforzo, recuperación ou ampliación para levar acabo e da maneira exitosa o traballo ao longo do curso.

2º CURSO: A nivel específico no presente curso 2020-2021 o alumnado conta con diferentes necesidades, ritmos e estilos de aprendizaxe que se atenderá de xeito xeral na aula e específico cos profesionais adecuados (PT/AL fundamentalmente). Existirá unha

observación e seguimento continuado para poder adoptar as medidas necesarias ao longo do curso e ser fiel á idiosincrasia do alumnado que se presenta; aceptando e respectando as diferenzas dende a propia diversidade.

XIII. PLAN TIC

Non hai dúbida que as novas tecnoloxías ofrecen unha serie de vantaxes tanto para o alumnado coma para o profesorado que fai que as TICs se convirtan nun elemento necesario nos procesos de ensinanza-aprendizaxe. Podemos sinalar as seguintes ventaxas:

Para o alumnado: As novas tecnoloxías teñen a capacidade de proveer dunha grande variedade de experiencias de aprendizaxe interactivo, permitindo dar maior flexibilidade ao proceso de aprendizaxe. Así mesmo, as TICs preséntanse como un medio a través do cal os alumnos/as poden aprender significativamente, dado o alto nivel de motivación que esperta neles. Outra ventaxa das TICs é a que se refire á avaliación dos procesos. A través dos numerosos programas de ordenador os alumnos/as teñen a posibilidade de obter un reforzo positivo cando dan respuestas correctas, sendo este feedback moi positivo para a súa aprendizaxe.

Realizaremos unha pequena formación para o manexo da páxina web do centro e aula virtual.

Para o profesorado: As TICs son unha importante e útil ferramenta para apoiar o labor dos mestres, e incluso para facilitar o seu traballo mediante o uso de procesadores de textos, gardando e rexistrando os traballos dos nenos/as con fins avaliativos,...

Estamos a realizar no noso centro unha pequena formación sobre o uso e manexo da aula virtual así como de diferentes ferramentas tics que serán moi útiles no caso de que a ensinanza nalgún determinado momento teña que desenvolverse de maneira semipresencia ou non presencial.

Actividades de introducción das TICs na vida diaria na aula:

RECURSOS EDUCATIVOS / SOFTWARE: En cada escola hai polo menos un pc ou portátil co cal o alumnado poderá traballar, experimentar, xogar con diferentes tipos de contido a través da variedade de recursos educativos atopados tanto na web, como en CDs, materiais de editoriais, etc. Ditos programas serán utilizados ben no propio portátil/pc ou na tableta da aula.

INTERNET: Todas as escolas contan con conexión a internet, o cal supón unha ventana a calquera tipo de coñecemento. A través de consultas no google, o alumnado ten a posibilidade de atopar información sobre calquera tema, aprendendo así a realizar búsquedas efectivas na rede. Esto redundará na competencia de “aprender a aprender”, ademáis da “competencia lingüística” e da “competencia dixital”.

NOTEBOOK: É o software específico do Encerado Dixital. Permitirá traballar aspectos de preescritura, escritura, etc ademáis das posibilidades de traballo conceptual.

XIV. Proxecto Lector.

O obxectivo xeral do noso Proxecto Lector é desenvolver o hábito lector e mellorar a competencia neste ámbito. Deste xeito as bibliotecas de aula serán espacios dinámicos que favorezan o obxectivo anterior. Serán tamén obxectivos deste proxecto os seguintes:

- Formar lectores competentes.
- Crear e consolidar hábitos de lectura.
- Implicar a todo o professorado tanto no deseño como na posta en práctica do proxecto anual de lectura.
- Actuar para salver as dificultades de lectura e escritura que se dan no noso centro.
- Fomentar a lectura de todo tipo de textos, soportes e finalidades: ócio, información, aprendizaxe...
- Informar ás familias da relevancia da lectura e implicalas no proxecto lector.
- Crear espacios e tempos adecuados para promover o hábito lector.
- Dinamizar a biblioteca de aula a través de actividades motivadoras.

Na educación primaria a lectoescritura é un instrumento básico de soporte para todas as aprendizaxes e áreas do currículo, pero non só se usa como soporte para outras áreas senón tamén como unha actividade con identidade propia.

As practicas lectoras que imos levar a cabo son entre outras:

- Lectura diaria durante 20 minutos antes do recreo.
- Lectura de todo tipo de textos: informativos, poéticos, publicitarios, narrativos, descriptivos... usando para tal fin calquera tipo de soporte: revistas, xornais, enciclopédias, medios audiovisuais, libros...
- Actividades de fomento da comprensión e expresión oral e escrita.

Contamos cunha biblioteca de aula que nos permite o seu uso no tempo que transcurre entre actividades da rutina diaria, entregandolle aos nenos e nenas 2 o 3 libros para toda a semana, que empregarán durante a hora de ler. Así mesmo, faremos o préstamo de libros cada 15 días que despois se deixaran na aula nunha caixa asegurándonos que cumplen a corentena precisa, xunto cunha ficha na que teñen que facer entre outras cousas, un resumo do libro e un debuxo alusivo ao mesmo. Esta é tamen unha das maneiras de implicar ás familias no nosso proxecto lector.

XV. Actividades Complementarias e Extraescolares.

Os criterios seguidos para o desenvolvemento das actividades complementarias son os seguintes:

- Que sexa educativa e motivadora para o noso alumnado.

-Está relacionada cos obxectivos programados primaria, e sempre que sexa posible ubicala no tempo acorde coa programación. Son complemento e ampliación das actividades desenvolvidas dentro da aula.

-Fomente a relación do neno-a co seu entorno natural, social e cultural.

-Non supóna un gasto excesivo para as familias e tratar de remediar co apoio de todos aqueles casos coñecidos polo profesorado no que as ausencias teñan unha base económica.

-Asistan todos os nenos-as, prevendo nos casos fundamentados e razonados a permanencia dun profesor na sede que atenda ao alumnado das diferentes escolas.

- Todas estas actividades están consensuadas polo profesorado do CRA.

Este curso non se realizarán saídas e excursións, dadas as circunstancias que o Covid-19 nos está obligando a vivir.

Se desde o Concello ou calquera outro estamento nos ofertan actividades para realizar no centro dentro do grupo-clase e sempre que resulten interesantes, realizarémolas, cumplindo en todo momento cos protocolos.

- Saídas da escola ao seu contorno para observar os cambios estacionais, para realizar andainas, visitar algún lugar de interese...
- Celebración do magosto.
- O Nadal.

- O Entroido.
- Día da Paz.
- Día da Constitución.
- Día das letras galegas .
- Festa fin de curso.

Todas estas celebracións que se facían a nivel de centro, agora realizaranse a nivel de aula por mor da pandemia, procurando emplegar medios telemáticos para poder participar co resto das escolas que conforman o CRA.

XVI. Indicadores de logro sobre a Programación Didáctica

ADECUACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA		RESULTADOS ACADÉMICOS	PROPOSTAS DE MELLORA
Preparación da clase e dos materiais didácticos	Hai coherencia entre o programado e o desenvolvemento das clases.		
	Existe unha distribución temporal equilibrada.		
	O desenvolvemento da clase adecúase ás características do grupo.		
Utilización dunha metodoloxía	Tivéronse en conta aprendizaxes significativas. Considérase a interdisciplinariedade (en actividades, tratamiento dos contidos, etc.).		

axeitada	A metodoloxía fomenta a motivación e o desenvolvemento das capacidades do alumno/a.		
Regulación da práctica docente	Grao de seguimento dos alumnos.		
	Validez dos recursos utilizados na clase para as aprendizaxes.		
	Os criterios de promoción están acordados entre os profesores.		
Avaliación das aprendizaxes e información que deles se dá aos alumnos e ás familias	Os criterios para unha avaliação positiva atópanse vinculados aos obxectivos e aos contidos.		
	Os instrumentos de avaliação permiten rexistrar numerosas variables da aprendizaxe.		
	Os criterios de cualificación están axustados á tipoloxía de actividades planificadas.		
	Os criterios de avaliação e os criterios de cualificación déronse a coñecer: • Aos alumnos. • Ás familias.		
Utilización de medidas para a atención á diversidade	Adóptanse medidas con antelación para coñecer as dificultades de aprendizaxe.		
	Ofreceuse resposta ás diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxe.		
	As medidas e os recursos ofrecidos foron suficientes.		
	Aplica medidas extraordinarias recomendadas polo equipo docente atendendo aos informes		